

משרד החינוך

הדגשים בפעולות

- להלן היעדים המרכזיים של משרד החינוך לשנת 2008 והתכניות המובילות ליעדים אלה:
1. הרפורמה בחינוך (תשס"ח-תשע"ג) – "אופק חדש" – תחילת יישום הרפורמה במערכת החינוך, אשר תיפרש על שש שנים בעלות תקציבית כוללת המוערכת בכ-5 מיליארד ש"ח. היבטים מרכזיים ברפורמה:
 - א. שינוי מבנה שבוע העבודה של המורים (תוספת שעות עבודה מול תלמידים ותוספות שעות שהייה בבית הספר עד לסך של 36 שעות).
 - ב. קביעת מבנה שכר חדש למורים ומבנה שכר חדש ונפרד למנהלים.
 - ג. שינוי הליך הפיטורין הפדגוגיים והעצמת סמכויות מנהל בית הספר.
- בשנת הלימודים תשס"ח יחל יישום הרפורמה בלמעלה מ-200 בתי ספר, ותימשך ההיערכות להרחבתה בשנות הלימודים תשס"ט ואילך.
2. מאבק באלימות – קידום תכנית בבתי-הספר ליצירת אקלים חינוכי מיטבי ולצמצום האלימות ב-800 בתי-ספר.
 3. פדגוגיה – קידום תחום הפדגוגיה והתאמתו לדרישות בוגר מערכת החינוך: עדכון תוכניות הלימוד; התאמת חומרי הלמידה ועזרי ההוראה לתוכנית הלימודים ולחינוך במאה ה-21; ביצוע השתלמויות, הכשרות והדרכה בקרב הצוות החינוכי להטמעת תוכניות הלימודים; העמקת לימודי האזרחות; תגבור לימודי המדעים בבתי-הספר העל-יסודיים; קידום החינוך הטכנולוגי; הרחבת תוכנית כישורי חיים וחינוך חברתי (שעת חינוך); הפעלה וליווי של בתי ספר "שוחרי שינוי".
 4. עובדי הוראה ומנהלים – טיפוח וקידום מעמד עובדי ההוראה: פיתוח מקצועי לעובדי הוראה – השתלמויות והדרכה; פיתוח המכון הישראלי למנהיגות בית ספרית להכשרה, תמיכה ופיתוח מנהלים ועתודות ניהול.
 5. הגיל הרך – הרחבת העשייה החינוכית בגיל הרך: ליבה – פיתוח והטמעת תוכניות הליבה באשכולות: שפה, מתמטיקה, מדעים, אומניות, כישורי חיים ומורשת; איתור ואבחון – החלת השימוש בכלי התצפית מבטים – לאיתור מעוכבי למידה והרחבת הפעילות של תוכנית מעג"ן – מערך פרא-רפואי תומך גן.
 6. הגנה לילד – הפעלת מעטפת הגנה לילד: מערכת מעקב, איתור ליקויי למידה – מערך כולל לאיתור, אבחון, ניטור וטיפול בתלמידים ליקויי למידה ומעוכבי התפתחות בכל שכבות הגיל; חינוך לתרבות של התנהגות בטיחותית כאורח חיים (מניעת תאונות דרכים, פציעות, תאונות אחרות); המשך הפעלת פרויקט ההזנה – ארוחה חמה לילד וחינוך לתזונה ואכילה נכונה; סיוע לילדים חולים ומאושפזים.

7. **סביבה לימודית** – שיפור הסביבה הלימודית: בניית 8000 כיתות בתכנית חמש שנתית (ב-2008 ייבנו 1790 כיתות); חידוש ושידרוג מוסדות חינוך; הצטיידות סביבות למידה ועזרי הוראה – הקמת ספריות והצטיידות בספרים, הצטיידות במעבדות מחשבים, מדעים וטכנולוגיה.
8. **בית הספר כקהילה לומדת** – פיתוח בית הספר כבית חינוך וקהילה חברתית לומדת: הפעלת תוכנית "הנוער במרכז העניינים" – פעילות רב תחומית ורב מערכתית להעצמת הנוער; פיתוח תוכניות למנהיגות צעירה; מעורבות בקהילה – אזרחות פעילה, התנדבות, עזרה לזולת ומחויבות אישית; תכנית טיולים להעמקה של הכרת הארץ ואהבתה; שילוב מתנדבים – הכפלת מספר המתנדבים המבוגרים במערכת החינוך.
9. **שוויון הזדמנויות וצמצום פערים** – שוויון הזדמנויות לילדי המגזר הלא יהודי: הרחבת תוכנית החומש למגזר הלא יהודי; הרחבת התמיכה והתוכניות לעולים חדשים; מתן מענה לתלמידים בעלי צרכים מיוחדים; מלגות לתלמידים; הרחבת פרויקט השאלת ספרים לכ-1500 בתי ספר.
10. **נוער בסיכון** – טיפול ממוקד בנוער בסיכון ובמצוקה: מעקב צמוד אחרי נשירה גלויה וסמויה מתוך מגמה להקטין את שיעור המנותקים שאינם במסגרת לימודית/חינוכית/טיפולית ל-2.5%.
11. **הישגים לימודיים** – קידום ההישגים הלימודיים ועידוד מצוינות: סיוע ממוקד להשגת תעודת בגרות; הפעלת תכנית פיילוט לטיפוח מצוינות ב-50 בתי-ספר.
12. **תרבות ארגונית** – טיפוח תרבות ארגונית שתקדם את מערכת החינוך: הטמעת שימוש במערכות מידע מתקדמות – מנב"ס ומשכית; צמצום היעדרויות מורים; הערכה ומדידה – יישום מדיניות חדשה של הערכה ומדידת הישגים במערכת החינוך.
13. **חיזוק מערכת החינוך בחיפה, בצפון וביישובי עוטף עזה** – המשך תכניות השיקום והליווי של מערכת החינוך באזורים אלה.

עיקרי השינויים במעבר מתקציב 2007 לתקציב 2008
(באלפי ש"ח במחירי תקציב 2007)

25,877,676	תקציב מקורי 2007	
שינויים:		
1,160,000	תוספת ליישום הרפורמה בחינוך לרבות שחיקת שכר המורים.*	1
18,872	תוספת ליישום דו"ח שושני בשנת תשס"ח	2
30,000	יישום חוק השילוב בשנת הלימודים תשס"ח	3
(217,337)	הפחתות רוחביות בתקציב המדינה במעבר מתקציב מקורי 2007 לתקציב 2008	4
(329,000)	הפחתה טכנית בגין ביטול תשלום מס מעסיקים	5
(4,146)	הפחתה רוחבית בכוח אדם במעבר מתקציב מקורי 2007 לתקציב 2008	6
(73,000)	שינוי בתקציב המוסדות התורניים	7
340,645	תוספת עבור גידול טבעי במערכת החינוך בשנות הלימודים תשס"ח ותשס"ט	8
8,169	תוספות לנושאי כח אדם	9
182,008	נושאי שכר שונים (העלאת שכר מינימום ונושאים נוספים)	10
26,993,887	סה"כ תקציב 2008 במחירי 2007	
27,577,742	סה"כ תקציב 2008 במחירי 2008	

* בנוסף, יוקצו כ-120 מליון ש"ח במסגרת מנהל הגמלאות עבור מורים שפרשו מהמערכת.

דברי הסבר:

1. תוספת ליישום הרפורמה בחינוך היסודי וחיטובות הביניים וכן תוספת בגין שחיקת שכר מורים בהתאם להסכם הקיבוצי בנושא. לעניין יישום הרפורמה יקצה משרד החינוך סכום נוסף של 170 מיליון ש"ח מתקציבו בשנת 2008. סך התוספת בשנים תשס"ח-תשע"ג תעמוד על כ- 5 מיליארד ש"ח.
2. תוספת של 7,000 שעות לימוד למערכת החינוך היסודי בשנת הלימודים תשס"ח בגין יישום דו"ח שושני והמעבר לתקן דיפרנציאלי לתלמיד בחינוך היסודי.
3. תוספת בגין יישום חוק השילוב בשנת הלימודים תשס"ח.
4. הפחתות בתקציב משרד החינוך בגין הפחתות רוחביות בתקציבי משרדי הממשלה, עקב החלטות ממשלה מספר 829 מיום 23 בספטמבר 2003, מספר 4154 מיום 9 באוגוסט 2005, מספר 506 מיום 12 בספטמבר 2006, מספר 998 מיום 7 בינואר 2007.
5. הפחתה טכנית בגין ביטול תשלום מס מעסיקים החל על מלכ"רים אשר כתוצאה מכך יקטנו העברות משרד החינוך למוסדות מסוג זה, בהתאם להחלטת ממשלה מספר 2259 מיום 21 באוגוסט 2007.

- 6 . הפחתה בכוח האדם במשרדי הממשלה בהתאם להחלטת ממשלה מספר 2272 מיום 12 באוגוסט 2007 לצמצום כוח אדם במשרדי הממשלה.
- 7 . שינוי בתקציב המוסדות התורניים בגין הפסקת התמיכה בתלמידי חו"ל ושינוי יחס התמיכה בין בחורים לאברכים, על פי החלטת ממשלה מספר 2198 מיום 12 באוגוסט 2007.
- 8 . מימון הגידול הטבעי במערכת החינוך תוך השלמת החלק היחסי של התקציב לנושא לשנת הלימודים תשס"ח ותוספת עבור גידול טבעי בשנת הלימודים תשס"ט.
- 9 . תוספת בגין נושאי כוח אדם שונים במשרד החינוך.
- 10 . הגדלת תקציב משרד החינוך בגין העלאת שכר המינימום ותקצוב נושאי שכר נוספים.

עלות שעת הוראה שנתית* במערכת החינוך במחירי תקציב 2008

שלב החינוך	עלות לתקצוב (1)	עלות כוללת של מורה	עלות כוללת של
גן ילדים	3,930.19	4,217.39	4,612.92
יסודי רגיל	4,359.36	4,671.48	5,105.24
יסודי מיוחד	4,746.07	5,087.04	5,564.33
חטיבת ביניים	5,019.07	5,386.79	5,889.09
על יסודי	5,613.36	5,364.12	5,966.88
סמינר	12,129.15	12,434.65	14,228.82

הערות:

- (1) עלות זו משקפת עלות שעת הוראה שנתית של מורה עובד מדינה, כולל כל ההפרשות הסוציאליות לעובד מדינה כאמור, למעט השתתפות המעביד בקרן ההשתלמות בשיעור של 8.4% על הרכיבים הרלוונטיים. לגבי החינוך העל יסודי העלות היא של מורה שאינו עובד מדינה.
- (2) עלות זו משקפת את העלות לתקצוב הנקובה בסעיף 1 לעיל בתוספת השתתפות המעביד בקרן ההשתלמות בשיעור של 8.4% על הסעיפים הרלוונטיים.
- (3) עלות זו משקפת את העלות המלאה של שעת הוראה שנתית של מורה שאינו עובד מדינה, לרבות כל ההפרשות הסוציאליות וחלקו של המעביד בקרן ההשתלמות ולרבות ביטול מס המעסיקים.

עלות ממוצעת של תלמיד בחינוך העל-יסודי בשקלים חדשים במחירי תקציב 2008:

1. עלות ממוצעת של תלמיד – 13,346 ש"ח.
2. מספר ממוצע של ש"ש* לתלמיד – 1.842
3. העלות לתלמיד מתמינת באופן הבא:
 - א. 80% שכר מורים.
 - ב. 15% שכר אחר.
 - ג. 5% קניות.

* שעת הוראה שבועית שנתית

(בשקלים חדשים במחירי תקציב 2008)

שיעור השתתפות משרד החינוך	השתתפות משרד החינוך (כולל תנאים סוציאליים)	משרות
87%	73,964	א. שרתים
87%	74,272	ב. מזכירים
70%	57,826	ג. סייעות טיפוליות
75%	89,171	ד. קב"טים*
75%	108,045	ה. קב"סים**
87%	78,230	ו. לבורנטים (עובדי סיוע)
100%	82,046	ז. ספרנים
117%	95,586	ח. עוזרת גננת
68%	143,497	ט. פסיכולוג
100%	84,546	י. שומרים
במשרות שרתים, מזכירים ולבורנטים השתתפות המשרד הנה בשיעור 87%, היתר 100%	1,715	יא. סל לתלמיד – חט"ב

*קצין ביטחון

**קצין ביקור סדיר

בשנת 2008 משרד החינוך יבצע שינוי בשיעור ההשתתפות המפורט, על-פי קריטריון חזק
רשות מקומית.

תלמידים בבתי הספר במערכת החינוך

תשס"ח 2007/08 (תחזית)	תשס"ז 2006/07 (ארעי)	תשס"ה 2004/05	תש"ס	
כל האוכלוסייה				
1,457,000	1,438,000	1,391,500	1,304,800	סה"כ
840,000	828,400	787,100	740,200	חינוך יסודי
260,000	255,200	256,300	242,800	חטיבות ביניים
357,000	354,400	348,100	321,800	חטיבות עליונות
חינוך עברי				
1,076,000	1,066,100	1,046,600	1,025,900	סה"כ
607,000	597,800	574,500	558,600	חינוך יסודי
187,000	186,200	188,600	195,000	חטיבות ביניים
282,000	282,100	283,500	272,300	חטיבות עליונות
חינוך ערבי				
381,000	371,900	344,900	278,900	סה"כ
233,000	230,600	212,600	181,600	חינוך יסודי
73,000	69,000	67,300	47,800	חטיבות ביניים
75,000	72,300	64,600	49,500	חטיבות עליונות

מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (הלמ"ס) ומשרד החינוך.

*יתכנו הבדלים בין הנתונים הסטטיסטיים לבין הנתונים לצרכי תקצוב. זאת בגלל הגדרות שונות ואוכלוסיות שונות (לדוגמא, בנתונים הסטטיסטיים נכללות לעתים אוכלוסיות שאינן מתוקצבות על-ידי משרד החינוך). הערה זו נכונה לגבי כל הנתונים הסטטיסטיים בספר הצעת התקציב הזה. המקורות העיקריים של הנתונים הסטטיסטיים בספר הצעת התקציב הם משרד החינוך והלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן הלמ"ס). יש לציין כי חלק גדול מנתוני הלמ"ס מתבססים על קובצי המידע של משרד החינוך המנוהלים על-ידי המינהל לתקשוב ומערכות מידע.

מספר כיתות בבתי הספר במערכת החינוך

תשס"ח 2007/08 (תחזית)	תשס"ז 2006/07 (ארעי)	תשס"ה 2004/05	תש"ס	
כל האוכלוסייה				
54,550	53,860	52,140	48,978	סה"כ
32,700	32,210	30,720	28,893	חינוך יסודי
8,500	8,380	8,260	7,790	חטיבות ביניים
13,350	13,270	13,160	12,295	חטיבות עליונות
חינוך עברי				
41,800	41,390	40,570	39,614	סה"כ
24,750	24,340	23,490	22,763	חינוך יסודי
6,300	6,310	6,230	6,336	חטיבות ביניים
10,750	10,740	10,850	10,515	חטיבות עליונות
חינוך ערבי				
12,750	12,470	11,570	9,364	סה"כ
7,950	7,870	7,230	6,130	חינוך יסודי
2,200	2,070	2,030	1,454	חטיבות ביניים
2,600	2,530	2,310	1,780	חטיבות עליונות

מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ומשרד החינוך.

משרות הוראה בבתי הספר במערכת החינוך

תשס"ח 2007/08 (תחזית)	תשס"ז 2006/07 (אומדן)	תשס"ה 2004/05	תש"ס 1999/00	
כל האוכלוסייה				
101,200	99,700	92,260	91,998	סה"כ
50,200	49,050	47,680	45,326	חינוך יסודי
17,500	17,250	17,810	17,189	חטיבות ביניים
33,500	33,400	30,770	29,483	חטיבות עליונות
חינוך עברי				
78,700	77,700	75,640	75,259	סה"כ
37,500	36,500	35,980	35,829	חינוך יסודי
13,500	13,500	13,790	14,191	חטיבות ביניים
27,700	27,700	25,870	25,239	חטיבות עליונות
חינוך ערבי				
22,500	22,000	20,620	16,739	סה"כ
12,700	12,550	11,700	9,497	חינוך יסודי
4,000	3,750	4,020	2,998	חטיבות ביניים
5,800	5,700	4,900	4,244	חטיבות עליונות

מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ומשרד החינוך.

התחזיות לתשס"ח נערכו בתחום כלכלה וסטטיסטיקה במשרד החינוך.

תחזית התלמידים נקבעה לפי הנתונים של שנתונים הגילים ושיעורי הלמידה. התחזיות לכיתות ולמשרות

הוראה נקבעו לפי ההנחה של יציבות מערכת החינוך.

ממוצע שעות* לכיתה במערכת החינוך

תשס"ח 2007/08 (תחזית)	תשס"ז 2006/07 (ארעי)	תשס"ה	תש"ס 1999/00	
כל האוכלוסייה				
49.9	49.9	49.8	50.6	סה"כ
45.7	45.7	46.6	47.1	חינוך יסודי
49.5	49.5	51.8	53.0	חטיבות ביניים
60.4	60.4	56.1	57.6	חטיבות עליונות
חינוך עברי				
50.3	50.3	50.1	51.0	סה"כ
45.0	45.0	46.0	47.2	חינוך יסודי
51.4	51.4	53.1	53.8	חטיבות ביניים
61.9	61.9	57.2	57.6	חטיבות עליונות
חינוך ערבי				
48.4	48.4	48.9	49.0	סה"כ
47.8	47.8	48.6	46.5	חינוך יסודי
43.7	43.7	47.6	49.5	חטיבות ביניים
54.0	54.0	50.9	57.2	חטיבות עליונות

מקור: עיבוד מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

*שעה שבועית שנתית

ממוצע שעות לתלמיד במערכת החינוך*

תשס"ח 2007/08 (תחזית)	תשס"ז 2006/07 (ארצי)	תשס"ה 2004/05	תש"ס 1999/00	
כל האוכלוסייה				
1.87	1.87	1.87	1.90	סה"כ
1.78	1.78	1.82	1.84	חינוך יסודי
1.62	1.62	1.67	1.70	חטיבות ביניים
2.26	2.26	2.12	2.20	חטיבות עליונות
חינוך עברי				
1.95	1.95	1.94	1.97	סה"כ
1.83	1.83	1.88	1.92	חינוך יסודי
1.74	1.74	1.75	1.75	חטיבות ביניים
2.36	2.36	2.19	2.22	חטיבות עליונות
חינוך ערבי				
1.62	1.62	1.64	1.64	סה"כ
1.64	1.63	1.65	1.57	חינוך יסודי
1.32	1.31	1.42	1.51	חטיבות ביניים
1.86	1.89	1.82	2.06	חטיבות עליונות

מקור: עיבוד מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ומשרד החינוך.

* סך השעות בכל שלב חינוך (שעות שבועיות שנתיות) חלקי מספר התלמידים בכל שלב חינוך

ממוצע תלמידים לכיתה במערכת החינוך

תשס"ח 2007/08 (תחזית)	תשס"ז 2006/07 (ארצי)	תשס"ה 2004/05	תש"ס 1999/00	
כל האוכלוסייה				
26.7	26.7	26.7	26.6	סה"כ
25.7	25.7	25.6	25.6	חינוך יסודי
30.5	30.5	31.0	31.2	חטיבות ביניים
26.7	26.7	26.4	26.2	חטיבות עליונות
חינוך עברי				
25.8	25.8	25.8	25.9	סה"כ
24.6	24.6	24.5	24.5	חינוך יסודי
29.5	29.5	30.3	30.8	חטיבות ביניים
26.3	26.3	26.1	25.9	חטיבות עליונות
חינוך ערבי				
29.8	29.8	29.8	29.8	סה"כ
29.3	29.3	29.4	29.6	חינוך יסודי
33.4	33.4	33.4	32.9	חטיבות ביניים
28.6	28.6	27.9	27.8	חטיבות עליונות

מקור: עיבוד מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ומשרד החינוך.

תחום פעולה : 2021
כללי ויחידות מטה

מבנה

המדובר בתקציב המיועד לפעולות לשכת דובר משרד החינוך.

21 – 03 פעולות החשב – 9,891 אלפי ש"ח.

המדובר בתקציב המיועד לפעולות לשכת חשב משרד החינוך, לרבות תקציב לביקורת בתמיכות של משרדי הממשלה השונים.

21 – 04 פרסי ישראל – 1,594 אלפי ש"ח.

פרסי ישראל מוענקים בתחומי המדע והיצירה ומפעל חיים כאות ציון והערכה לאנשי שם, חוקרי מורשת ישראל וחכמת ישראל, מדענים, סופרים ואנשי תרבות ואמנות על פעולתם והישגיהם, וכן על תרומתם לחברה ולמדינה.

הפרסים מוענקים על פי המלצות ועדות שופטים ובאישור השר הממונה, בטקס שמתקיים במוצאי יום העצמאות במעמד ראשי המדינה.

בשנת תשס"ז הוענקו 15 פרסים (שווי כל פרס 75,000 ש"ח).

לרגל אירועי שנת ה-60 למדינת ישראל שיתקיימו בשנת תשס"ח, יגדל מספר הפרסים שיחולקו בשנה זו ויעמוד על כ-20. שווי כל פרס הוא 75,000 ש"ח.

21 – 05 תקשוב – 88,665 אלפי ש"ח.

המינהל לתקשוב ולמערכות מידע מיישם טכנולוגיות מידע, ומספק שירותי מידע והדרכה להנהלת המשרד, ליחידות המשרד ולמערכת החינוך.

המינהל כולל שני תחומים עיקריים המתחלקים בין תשע חטיבות:

1. פיתוח ויישומים

- א. יישומים בחינוך – בחינות, חינוך מיוחד, תלמידים, מוסדות ופיתוח מערכת החינוך.
- ב. יישומי ניהול – מערכות כספיות, ביטחון, חינוך לא-פורמאלי, שח"ר (שירותי חינוך ורווחה), אבטחת איכות, מחסן נתונים ויישומי BI להנהלה.
- ג. שכר וכוח אדם בהוראה – שכר מורים, מינהל מורים, השתלמויות מורים.
- ד. מחשוב מערכת החינוך – מחשוב ותקשורת בתי ספר.

2. תשתית

- א. יישומי פיתוח – אינטרנט ואינטראנט, מאגרי מידע ומשרד ממוחשב.
- ב. תקשורת – התקנות, תפעול ותחזוקת רשתות תקשורת, הפעלת מרכז סיוע והקמת מערך אבטחת מידע.
- ג. ייצור ותפעול – ייצור, הפעלה וקליטת נתונים.
- ד. תכנון אסטרטגי – בסיסי נתונים, קישוריות, רשתות מקומיות, תשתית מחשב, תקשורת במחוזות ומרכז הטמעה.
- ה. תשתיות תוכנה למערכת החינוך – מערך Desktop לתחנות עבודה במוסדות החינוך.
- להלן מערכות מידע ושירותי המחשוב העיקריים –
- משכורות מורים, כוח אדם בהוראה, השתלמויות, בחינות, ביטחון, אמרכלות, שח"ר, מערכת תשלומים, משאבי אנוש, תלמידים, גני ילדים, מוסדות, הסעות, בינוי ומיפוי, חינוך מיוחד, מחוזות, מרכז מידע, תקן, מינהל בית ספרי כולל יישומי מדב"ס, אינטרנט, ממשל זמין (הרשמה, תשלום, תוצאות בחינות, בקשות מידע ויישום חוק חופש המידע), משרד ממוחשב, מאגרי מידע ותקשורת בתי ספר.
- בשנת 2008 תוטמע מערכת מרכב"ה בכל משרד החינוך, בהתאם להחלטות מנהלת הפרויקט בהשתתפות פעילה של מינהל תקשוב ומערכות מידע. בנוסף, יוחל בשנה זו באפיון פתרון למנב"ס הדור הבא. כמו כן, יוחל יישום הרפורמה במערכת החינוך (הסכם שכר מורים חדש).

21 – 07 מחקרים וסטטיסטיקה – 7,267 אלפי ש"ח.

כלכלה וסטטיסטיקה

תחום כלכלה וסטטיסטיקה מספק מידע ונתונים סטטיסטיים, כלכליים ופדגוגיים לגורמים שונים במשרד ומחוצה לו, תוך שימוש בקובצי המידע של המשרד, בנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (הלמ"ס) ובמקורות נוספים.

עיקרי הפעולות הנובעים מהפעלת התקציב:

1. הכנת תכנית העבודה לביצוע הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בנושאי חינוך.
 - א. סטטיסטיקה בסיסית (11 סקרים ועיבודים סטטיסטיים).
 - ב. סקרים ועיבודים סטטיסטיים לפי הזמנת משרד החינוך (22 סקרים ועיבודים).
 - ג. סקרים ועיבודים במימון יחידות אחרות (2 סקרים).
2. איסוף של מידע ונתונים, ריכוזם, עיבודם וניתוחם, כולל הכנת נתונים בינלאומיים בשיתוף גורמים

3. כתיבה והפקה של פרסומים תקופתיים המספקים עובדות ונתונים עדכניים ובכלל זה אומדנים ותחזיות.

הפרסומים המרכזיים: "מערכת החינוך בראי המספרים", "משרד החינוך - עובדות ונתונים" (בעברית ובאנגלית). בנוסף, כתיבה של ניירות עבודה לפי הצורך.

4. קיום ועדכון אתר האינטרנט של המינהל לכלכלה ולתקציבים, אשר מציג מידע, נתונים תקציביים, נתונים סטטיסטיים ופרסומים מטעם המינהל.

בתוך תחום הסטטיסטיקה פועלת יחידת המדען הראשי:

המדען הראשי

המדען הראשי קובע את מדיניות המחקר של משרד החינוך ומספק ידע מדעי כבסיס להתוויית מדיניות ולקבלת החלטות. הפעולות העיקריות הנכללות בתקציב המדען הראשי הן:

1. ייזום סקרי ספרות ומסמכי תכנון כבסיס לקביעת מדיניות המשרד בנושאים מרכזיים (כ-10 מסמכים).
2. ייזום מחקרים בסיסיים וישומיים (כ-10 מחקרים).
3. פיתוח והפעלה של מודלים כמותיים המבטאים מדיניות (מדדי טיפוח).
4. פיקוח ובקרה על איסוף מידע במוסדות חינוך (כ-600 פניות בשנה).
5. קרן לפיתוח עתודות של חוקרים בשרות מערכת החינוך (כ-10 מלגות קיום לדוקטורנטים מצטיינים בתחום החינוך ובתחומים רלבנטיים לחינוך) (45 - 07 - 21).
6. פיתוח של מאגרי משימות מבחן לשימוש צוותי ההוראה בבתי הספר (כ-6 פרויקטים לשנה) (51 - 07 - 21).
7. תמיכה במכוני מחקר חינוכי (47 - 07 - 21).

21 - 08 קשרי חוץ - 3,667 אלפי ש"ח.

אגף א' קשרי חוץ ואונסקו

האגף לקשרי חוץ

להלן תחומי עבודת האגף:

1. שיתוף פעולה עם ארגונים בינלאומיים לקידום מטרות המשרד ותחומי פעילותו.
2. חברות בארגונים בינלאומיים (כדוגמת אונסקו ו-OECD) והשתתפות בועדות מקצועיות.

3. השתתפות בפורומים, בכנסים ובפרויקטים המאורגנים על-ידי גופים בינלאומיים.
4. יזום וארגון פעולות וכנסים בינלאומיים בארץ, תוך שיתוף היחידות הרלוונטיות השונות במשרד.
5. הכנת ניירות עמדה והמלצות לקראת עריכת הסכמי חינוך ותרבות עם מדינות זרות, וקיום בקרה ועריכת עדכונים להסכמים שנחתמו.
6. שילוב המשרד בפרסומים מקצועיים ובמחקרים בינלאומיים.
7. תרגום והעברת מידע על ישראל, בתחומי טיפול המשרד, לגורמים בינלאומיים.
8. תרגום ופרסום דו"חות בינלאומיים ומידע על מדינות שונות בתחומי פעילות המשרד.
9. אירוח שרים, בכירי ממשל ומשלחות מקצועיות מחו"ל, וטיפול בכל הנושאים הכרוכים בכך.
10. ארגון נסיעות נציגי המשרד ומשלחות מורים ותלמידים לחו"ל וטיפול בכל הנושאים הנלווים לכך.
11. מענה לפניות מתוך המשרד, מחוצה לו ומגורמים מחו"ל לגבי נושאים הנוגעים לתחום אחריות האגף.

האגף פועל באמצעות:

1. ארגון, יזום והשתתפות באופן עצמאי או בשיתוף פעולה עם גופים שונים בכנסים בינלאומיים, אירוח, חילופי מומחים בתחום החינוך עם מדינות אחרות, חילופי משלחות של מומחי חינוך וסטודנטים.
2. שיתוף פעולה עם משרד החוץ בנושאי חינוך, תרבות והשתלמויות בינלאומיות.

הפעולות מבוצעות בהתאם למתחייב מהסכמי החינוך והתרבות.

מקור התקציב לביצוע ההסכמים:

1. תמיכת ארגונים בינלאומיים (אונסקו ואחרים).
2. תקציב משרד החינוך וכן תקציב משרד החוץ וקשתו"ם (קשרי תרבות ומדע).

המחלקה לשיתוף בינלאומי (מש"ב)

המחלקה לשיתוף פעולה ולסיוע חינוכי פועלת במסגרת אגף קשרי חוץ ואונסקו ובתיאום עם המחלקה לשיתוף בינלאומי (מש"ב) במשרד החוץ. המימון הישיר לפעולות הסיוע והקורסים הנערכים בארץ ובחו"ל בא ממקורות מש"ב ומשרד החינוך.

המחלקה פועלת בתחומים הבאים:

1. יזום וביצוע קורסים בינלאומיים ארוכי טווח למשתלמים מארצות שונות.
2. יזום וביצוע סמינרים קצרים וסיורים לימודיים למקבלי החלטות בכירים מן הארצות המתפתחות.
3. ביצוע סיורים לימודיים בארץ למשתלמים ולמשלחות חינוך בחו"ל.
4. תיאום ושליחת מומחים ישראלים לפעולות סיוע וייעוץ.

הוועד הישראלי לאונסקו

הוועד הישראלי לאונסקו פועל מול ארגון אונסקו העולמי בפריס ומול 191 מדינות חברות בתחומי החינוך, המדע, התרבות, המורשת העולמית, מידע לכל ומדעי האדם והחברה.

עיקרי הפעולה של הוועד הישראלי לאונסקו :

1. תשלום דמי החבר של מדינת ישראל לאונסקו לארגונים הבאים: איקומוס, מורשת עולמית, איקרום, מורשת לא מוחשית, מוסיקה, אי.יו.סי.אן, סינכרוטרון, IGCP, איקום, גיאולוגיה, ימים ואגמים (IOC), תקשורת (IPDC), חינוך (IBE), פיתוח כ"א (מלגות), ארגוני בת של אונסקו (תקנה 20210847). ייצוג ישראל והשתתפות בוועידות ובכנסים בינלאומיים של אונסקו (כל שנה 15 מומחים / יו"ר ועדות (תקנה 20210849).
2. קיום קשרי עבודה, וביצוע תוכניות פעולה של מטה אונסקו, העברת והחלפת מידע, בין ועדים לאומיים של מדינות חברות (191) וארגונים בינלאומיים לא-ממשלתיים (IBE, IEP, UIS, UIE).
3. הפעלת ועדות בתחומים: חינוך, תרבות, מדע, מידע לכל, מדעי האדם והחברה ומורשת עולמית, כולל ועדות משנה וצוותי היגוי.
4. תיאום פעילות של ועדות אונסקו מול גופים ממשלתיים וארגונים לא-ממשלתיים בישראל.
5. הפצת מידע על פעולות ויוזמות של הוועד הישראלי לאונסקו.
6. תרגום ופרסום מסמכים של אונסקו והוועד הישראלי לאונסקו.
7. קידום ויישום אמנות בינלאומיות של אונסקו.
8. הזמנת מומחים בינלאומיים בתחומי העניין של אונסקו.
9. תיאום, יזום וארגון פעולות וכנסים בארץ ובחול (15-10 בשנה) באמצעות משרדי ממשלה, רשויות, מוסדות להשכלה גבוהה וגופים לא ממשלתיים.
10. פיתוח והרחבת הרשת הישראלית של בתי ספר המסונפים לאונסקו (30 בתי"ס).
11. יזום מועמדות של מומחים בעלי מוניטין בינלאומי לפרסים בינלאומיים, ומלגות אונסקו לנשים מדעניות וחוקרות בתחומי העניין של אונסקו.

הגף להערכת תארים אקדמיים מחו"ל

תפקיד הגף הוא הערכת תארים אקדמיים מחו"ל בהשוואה לתארים אקדמיים מקבילים הנהוגים בישראל, וזאת לצורכי דירוג ושכר בלבד של עובדי המדינה.

הגף עוסק בעדכון שוטף של רשימת המוסדות להשכלה גבוהה המוכרים בעולם, לפיה מעניק הגף את האישורים וכן בבירור שינויים במערכות ההשכלה הגבוהה בארצות המוצא.

עבודת הגף מתחלקת לתחומים הבאים:

1. מתן מידע לציבור על הכרה וסטטוס של מוסדות אקדמיים מחו"ל (לפני תחילת הלימודים).
2. שקילות תארים אקדמיים ממוסדות מוכרים בחו"ל בהשוואה לתארים הנהוגים בישראל לצורכי דירוג ושכר (לבוגרים שסיימו לימודיהם).

3. ביצוע בדיקות פרטניות לגבי תארים אקדמיים מחו"ל, אשר קיים לגביהם חשש לאי סדרים.

הוועדה הבינמשרדית שהוקמה לצורך קביעת קריטריונים להערכת תארים אקדמיים מחו"ל, שנלמדו בשיטת לימוד מרחוק, ותארים שלישיים מחו"ל, סיימה את עבודתה, ומסקנותיה אומצו על ידי הגורמים המוסמכים במשרדי הממשלה. בעקבות זאת, הגף נערך לטפל בכל התארים המעוכבים הנ"ל, על פי הקריטריונים שנקבעו על ידי הוועדה הבינמשרדית.

11 - 21 מינהל החינוך הדתי – 7,963 אלפי ש"ח.

יעדי המינהל

1. מתן שירות לאוכלוסיית התלמידים וההורים המבקשים חינוך ממלכתי-דתי.
 2. העמקת החינוך הציוני-דתי והתורני, תוך היענות לצרכים הנובעים מן הפלורליזם בחברה הדתית.
 3. שיפור רמת ההוראה והחינוך בממ"ד (ממלכתי-דתי).
 4. חיזוק אוכלוסיות התלמידים מיישובי פיתוח ושכונות מצוקה.
 5. קליטת עלייה במיוחד מאתיופיה ומבריה"מ לשעבר.
 6. חיזוק החברה הציונית-דתית ומוקדיה הקהילתיים.
- להשגת יעדיו פועל החינוך הדתי באמצעות אגפים, מחלקות, מחוזות ויחידות המשרד השונות. בנוסף, מפעיל החינוך הדתי במישורין תוכניות ייחודיות לקידום מטרותיו באופנים הבאים:
1. קידום יוזמות פדגוגיות מיוחדות בביצוע ישיר ע"י מטה החינוך הדתי.
 2. העמקת הפעילות הקהילתית והרצף החינוכי בממ"ד.
 3. עידוד מפעלים יצירתיים וספרותיים מיוחדים.
 4. חיזוק הממלכתיות בחינוך הממ"ד.
 5. הפעלת פרויקט ניסויי לעיצוב מודל חלופי של בית הספר היסודי.
 6. הפעלת 700 חוגים משלימים לתורה שבע"פ בחינוך היסודי.
 7. הפעלת רבנים במוסדות החינוך העל-יסודי.
 8. הפעלת חוגים משלימים לתורה שבע"פ בחינוך העל-יסודי.
 9. פרסומים ייחודיים להדרכת מורים, מנהלים, מדריכים ומפקחים בחינוך הדתי.
 10. ביצוע מחקרים בחינוך הממלכתי דתי לגיבוש מדיניות בנושאים ייחודיים.

מטה ההסברה – 5,855 אלפי ש"ח. 21 - 15

יעדיו של מטה ההסברה

1. להעמיק ולבסס את המורשת הלאומית.
2. לטפח ערכים לאומיים וחברתיים.
3. לחזק ההזדהות של אזרחי ישראל עם המדינה ויעדיה המרכזיים.
4. לטפח ימי מועד לאומיים.

הפעילות להשגת היעדים:

1. ארגון והפקת טקסיה הממלכתיים של המדינה בכל רחבי הארץ ובתוך כך טקסי אזכרה ממלכתיים לבנימין זאב הרצל, לזאב ז'בוטינסקי, ליוסף טרומפלדור וחבריו (י"א באדר), ליצחק רבין, לדוד בן גוריון, לחיים ויצמן, טקס אזכרה מרכזי משותף לנשיאים ולראשי ממשלה שהלכו לעולמם, טקסי יום הזיכרון לחללי פעולות איבה, לחללי העפלה, לעולי הגרדום. טקסי יום העצמאות - טקס הדלקת המשואות וטקס הענקת פרסי ישראל. טקס יום ירושלים, טקס אזכרה לאתיופים שנספו בדרכם לישראל, טקס לציון יום שחרור אילת, ועוד.
2. פרסומם בעיתונות של הטקסים הממלכתיים.
3. תכנון, ארגון וביצוע של טקסים ממלכתיים נוספים על פי הנחיית ועדת שרים לסמלים וטקסים.
4. השתתפות בעת הפעלת מבצעי "חבצלת" (טקסי אשכבה ולוויות של אישים).
5. שיתופם של תלמידים ובני נוער בטקסים הממלכתיים כמנוף ללימודי המורשת הלאומית.
6. תכנון, ארגון וביצוע של טקסים, עצרות ואירועים על-פי הנחיית הנהלת המשרד.
7. ייזום תכנון וארגון של פעולות הסברה בקרב תלמידים ובני נוער ומבוגרים על-פי היעדים המרכזיים של המשרד.
8. ייזום וארגון סיורים נושאים-הסברתיים לקהלי יעד ממוקדים.
9. ייזום והפקה של פרסומים (חוברות, כרזות, ערכות, תערוכות, קלטות, סמלי דש ועוד). בנושאים בעלי ערך לאומי (מגילת העצמאות, סמלי המדינה ועוד) ובזיקה למערכת החינוך.
10. ייזום והפקה של שנתון הממשלה.

רשות ארצית למדידה והערכה (ראמ"ה) – 57,777 אלפי ש"ח. 21-16

ראמ"ה – הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך הינה הגוף המוביל והמנחה המקצועי של מערכת החינוך בתחומי מדידה והערכה. ראמ"ה הינה גורם מקצועי ואובייקטיבי המשרת את כל בעלי העניין במערכת החינוך. ראמ"ה הוקמה כרשות עצמאית פנים-ממשלתית, במעמד של יחידת סמך. ביום 12.8.2007 אישרה הממשלה את החלטת הקבינט החברתי-כלכלי להפוך את ראמ"ה לרשות פנים

ייעודה של ראמ"ה הוא לתרום לשיפור מערכת החינוך באמצעות העמדת מערך מדידה והערכה אפקטיבי שהוא חלק בלתי-נפרד מהתהליך הלימודי; פיתוח מגוון של כלי הערכה לניטור שוטף של התפתחות מערכת החינוך ולהערכת התקדמותן של תכניות חינוכיות; הנחיה מקצועית והדרכה של כל העוסקים במדידה ובהערכה במערכת החינוך; העמדת ממצאים הנתמכים על ידי נתונים וכלי ניתוח מדעיים לרשותם של מקבלי ההחלטות במערכת החינוך, לרשות חוקרים ובעלי עניין מהאקדמיה ולרשותו של כלל הציבור; סיוע בעיצוב מדיניות חינוך לאומית בהסתמך על ממצאים ועל עובדות.

עיקרי פעולות ראמ"ה :

1. **מבחנים בהיקף רחב (פיתוחם, העברתם, עיבודם ודיווח), שאלונים וסקרים :** פיתוח מבדקי אוריינות ומיומנויות יסוד: מבחני מיצ"ב (הכוללים שאלונים לבדיקת הישגים לימודיים ולהערכת הסביבה הפדגוגית והאקלים הבית ספרי), מבחני תוכנית החומש ומבחני חמ"ד, מבחנים בינלאומיים, מבחנים לאוכלוסיות מיוחדות, מבחנים, מבדקים ושאלונים אשר יוגדרו מעת לעת.
2. **מדידה והערכה מעצבת בשירות הלמידה:** בניית מאגרי משימות, בניית כלים להערכה ומדידה מעצבת בשירות המורה (לרבות מבדקים להערכה ע"י המורה בכיתה ומבחנים שיועברו וייבדקו בתוך כותלי בית-הספר).
3. **מחקר ופיתוח:** פיתוח ושימוש במתודולוגיות ובכלים סטטיסטיים לשיפור תהליכי בניית הבחינות וצינון, פיתוח מאגר של כלי הערכה מגוונים, מאגרי מידע לצורך מחקר ופיתוח אינדיקטורים חינוכיים.
4. **הדרכה והנחיה:** תכנון הכשרה בנושאי הערכה ומדידה של: רכזי הערכה בית-ספריים, מורים ומנהלים, מפקחים, בעלי תפקידים במחוזות וברשויות המקומיות.
5. **הערכת פרויקטים:** הערכת אפקטיביות של פרויקטים בעלי היקף ארצי כגון: תוכנית החומש במגזר הערבי, הוראת שפה בקרב עולים, חינוך מיוחד, רפורמה בחינוך ועוד; ייזום והענות לצרכי הנהלת המשרד ואגפיו.
6. **דיווח:** פרסום דו"ח שנתי, העמדת מאגרי נתונים ומאגרי מידע ארציים לרשות הציבור וקהל החוקרים.
7. **פרויקטים יזומים ע"י ראמ"ה:** על פי תוכנית עבודה רב שנתית.

תחום פעולה : 2022
אמרכלות ועובדי משרד

01 – 22 אגף א' משאבי אנוש – 362,856 אלפי ש"ח.

יעדים

אגף א' משאבי אנוש מופקד על התחומים הבאים:

1. אישור מבנה המשרד על כל יחידותיו במסגרת שיא כוח אדם הקיים במשרד, משרות תקן, חודשי עבודה בלתי צמיתה ועובדי קבלן כוח אדם.
2. טיפול בזכויותיהם ובחובותיהם של העובדים מיום כניסתם לעבודה ועד לפרישתם, בהתאם לחוקי שירות המדינה, הוראות תקשי"ר, הסכמים קיבוציים וכו'.
3. מיון עובדים וקליטתם, פרסום מכרזים, קידום עובדים, קידום ותק, נוכחות בעבודה (חופשה, מחלה, עבודה בשעות נוספות וכו'), תקינה, פרישת עובדים מהשירות, טיפול ברווחת העובדים ובגמלאי המשרד.
4. האגף מנהל תקציב לקניית שירותי כוח-אדם וכן אחראי לפרסום מכרז לקניית השירותים ולתנאי העסקתם של העובדים בכפוף לתיקון חוק כוח אדם.
5. מעקב ובקרה תקציבית אחרי ניצול תקציב העסקת עובדים בכל מסגרות העסקה, תקציב שעות נוספות והפחתת שיא כוח אדם על-פי החלטות ממשלה.

קבוצות העובדים המקבלות שירות מהאגף הן: עובדים קבועים, עובדים המועסקים בחוזים מיוחדים, עובדי חברות כוח אדם וגמלאים.

התקציב נועד להעסקת עובדים במשרות תקן (שיא כוח אדם), תקציב שעות נוספות, תקציב חודשי עבודה בלתי צמיתה ותקציב העסקת עובדים באמצעות קבלני כוח אדם.

03 – 22 השתלמות והדרכה – 9,914 אלפי ש"ח.

תחום הדרכה וקידום הסגל הבכיר רואה את תפקידו בשיפור יכולת המנהלים לנהל את המשימות והאתגרים הארגוניים, חיזוק הידע והכישורים המקצועיים לעובדי משרד החינוך, התרבות והספורט, הטמעה של כלים טכנולוגיים לשירות העובד, הגברת היעילות, שיפור השירות וקליטת חידושים בתחומי המינהל והתחומים המקצועיים האחרים. כמו-כן טיפוח יחסים נאותים בעבודה, הגברת רוח הצוות בקרב חבר העובדים במשרדים וביחידות.

22 – 04 אחזקת המשרד – 153,103 אלפי ש"ח.

- אגף א' משק נכסים ופרסומים (מנו"ף) הוא האגף הלוגיסטי במשרד החינוך, המופקד על:
1. מתן שירותים ליחידות המשרד ולעובדיו בתחומי המינהל, הבנא"מ (בינוי, נכסים, אחזקה ומשק), הפרסומים ובכל התחומים המשקיים, כדי לאפשר ליחידות הפדגוגיות והתפעוליות במשרד למלא את תפקידיהם.
 2. מתן שירותים לכלל מערכת החינוך בתחומים הבאים:
 - א. הפעלת מערך המכרזים והרכישות של המשרד לרכישת טובין או שירותים בתחומי המינהל והפדגוגיה.
 - ב. הפעלת מערך ההפקה של פרסומי המשרד והפצתם לכלל מערכת החינוך.
 - ג. ביטוח התלמידים במערכת החינוך וביטוח רכוש המשרד.

להלן תיאור יחידות האגף:

1. **גף מבנים ותשתיות** - עוסק בנושאי התשתיות הפיזיות, הדיור, המבנים והתקשורת, לרבות מערך התחזוקה בכל המבנים בירושלים.
2. **ממונה משאבים חומריים** - ממונה על מתן השירותים בתחום האפסנאות לכלל יחידות המשרד בירושלים, על הפעלת מערך הביטוח ועל הפעלת מאגר הרכב של המשרד.
3. **מחלקת ציוד ואפסנאות** - עוסקת בנושאי אפסנאות, ציוד משרדי, ריהוט ומחשוב מערכת מצאי ומערכת מלאי.
4. **מחלקת מחשוב אישי** - עוסקת בכל תחומי הרכישה והאספקה של המחשבים האישיים והציוד ההיקפי.
5. **גף תקציב ופעולות מטה** - הכנת תוכנית עבודה שנתית ארצית. הקצאת תקציב, מעקב אחר ניצול התקציב, ניהול שוטף של כלל התקציב בתחומים השונים במטה ובמחוזות. הדרכת עובדי האמרכלויות המחוזיות בנושא מחשוב מערכות האמרכלות. פרויקטים מיוחדים.
6. **גף שירותים מינהליים** - מתן שירותים מינהליים בתחום הארכיון, הגניזה ומשלוח דואר לכל יחידות המשרד בדואר פנימי וחיצוני, והפצת דואר לכל מערכת החינוך.
7. **מחלקת פרסומים** - הפקת פרסומים והפצתם, הפקת חזורי המנהל הכללי (חזורי מנכ"ל).
8. **גף אמרכלות ת"א ומרכז** - שלוחה מרחבית לטיפול בכל הנושאים שבתחום אחריות האגף - אפסנאות, דיור, מכרזים, תחזוקה, שכפול, צילום, רכב וכד'.

9. גף מכרזים ורכישות - ניהול תהליך המכרזים עבור יחידות המשרד בתחומי המינהל והפדגוגיה הן בריכוז ועדת הרכישות המרכזית להליכי מכרז והן בריכוז הדרישות לרכישות שירותים וטובין והתקשרות עם קבלנים בהליכי רכישה שלא באמצעות מכרז.

10. מחלקת ביטוח תלמידים ורכוש -

א. ביטוח עובדי הוראה במערכת החינוך הרשמית כנגד צד ג'.

ב. הסדר טיפולי שיניים לתלמידים שנפגעו בשיניים בתאונות.

ג. ביטוח רכוש משרד החינוך ומבניו וכן ציוד החינוך הימי.

11. ענף רכב אישי - הקצאת דרגות הרכב האישי והשירות לעובדי המשרד.

ריכוז תקן רכב משרד החינוך

תקן רכב ממשלתי

2007				
סה"כ	מינהלת טיולים	איגום / מאגר	צמוד	
78	11	26	41	משרד ראשי

פירוט מחזיקי רכב צמוד: שרה, 2 יועצי השרה, מנכ"ל, מנכ"לית הרשות הארצית למדידה והערכה, דובר המשרד, סמנכ"ל בכיר לאמרכלות, סמנכ"ל לתאום ובקרה, סמנכ"ל לכלכלה ותקציבים, היועצת המשפטית, סמנכ"ל ר' מינהל השתלמויות, מנהל מינהל החינוך הדתי, מנהל מינהל חברה ונוער (ח"ן), מנהל מינהל הפיתוח, יו"ר המזכירות הפדגוגית (המזה"פ), סמנכ"לית ומנהלת המינהל הפדגוגי, מנהל אגף בכיר לכלכלה ותקציבים, *מנהל מחוז ירושלים, מנהלת מחוז תל-אביב, מנהל מחוז חיפה, מנהל מחוז צפון, מנהלת מחוז דרום, מנהלת מחוז מרכז, מנהלת אגף בכיר לחינוך מוכר שאינו רשמי, מנהל אגף בכיר ביטחון ושע"ח, מנהל אגף א' מנו"ף, ממונה ביטחון מוסדות חינוך, מנהלת אגף הסעות, קב"ט ארצי, מנהל גף שעת חירום (שע"ח), ממונה בטיחות ארצי, קב"ט מחוז דרום, קב"ט מחוז ירושלים, קב"ט מחוז מרכז, קב"ט מחוז צפון, קב"ט מחוז חיפה, קב"ט מחוז ת"א, ראש מינהלת הטיולים, סגן ראש מינהל הפיתוח, מנהל אגף א' קשרי חוץ, וכן 11 רכבי פיקוח הטיולים.

תקן רכב שירות ואישי

מספר תקנים בדרגה 2007	דרגה
1	4
14	5
485	א
475	ב
337	ג
281	ד
1,593 תקנים	סה"כ

06 – 22 ביטחון ובטיחות במוסדות חינוך – 57,891 אלפי ש"ח.

האגף הבכיר לביטחון בטיחות ושע"ח (ושעת חירום) אחראי על ביטחונם ובטיחותם והיערכותם לשעת חירום של כלל התלמידים במערכת החינוך. להלן עיקרי הפעולות הנובעות מהפעלת התקציב:

1. אבטחת שרת החינוך – כל הפעילות באבטחה צמודה + מעונה + לשכתה.
2. שמירה וביטחון של עובדי המשרד והמבנים, כולל במחוזות. כמו-כן תקצוב תקני שמירה בפנימיות.
3. אבטחת מוסדות חינוך וציוד ביטחון.
- התקציב לפעולה זו מיועד לממן את כל פעולות האגף הקשורות לביטחון מוסדות חינוך.
4. הכנת המערכת לשעת חירום, מוכנות כל מוסדות החינוך לשעת חירום.
5. תשלום גמול ביטחון לעב"טים (עוזרים לביטחון במוסדות חינוך) שאינם עובדי הוראה.
6. השתתפות המשרד בתשלום שכר קב"טים (קציני ביטחון) במוסדות חינוך ברשויות המקומיות, בהיקף של 244 משרות.
7. בטיחות סביבתית – העסקת יועצי בטיחות במטה ובמחוזות, הכשרת מנהלי בטיחות ברשויות, פינוי חומרים מסוכנים ממעבדות בתי ספר, רענון ופרסום נוהלי בטיחות.
8. אבטחה בבתי ספר במסגרת יום לימודים ארוך וחינוך מיוחד.
9. השתתפות בתקציב יחידות החילוץ (איגום תקציבי בין משרדי ממשלה).

10. משלחות לחו"ל – מענה אבטחתי ליציאה של כ-1,000 משלחות לחו"ל.

הפעלת יחידת הפיקוח וחדר מצב

באחריות אגף הביטחון הפעלת יחידת הפיקוח, חדר מצב ולשכות לתיאום טיולים. עיקרי הפעילות:

1. הפעלת היחידה לפיקוח טיולים במתכונתה הנוכחית.
2. הפעלת לשכות התיאום וחדר המצב לטיולים להנחיית המערכת – טרם יציאתה לטיול ובעת פעילותם בשטח.
3. פיתוח תוכנת מחשב חדשה, תוך דגש על נושאי בטיחות ויעול העבודה מול המבקשים לתאם פעילותם.

תחום פעולה : 2023
מינהל הכשרה, השתלמות והדרכת עובדי הוראה

מינהל הכשרה, השתלמות והדרכת עובדי הוראה

20 – 23

מינהל הכשרה, השתלמות והדרכת עובדי הוראה, מטפל בהתפתחות המקצועית של עובדי ההוראה, הן בשלב טרום ההוראה- הכשרת המורים, והן במהלך ההוראה עצמה במסגרת השתלמויות, הדרכה ומרכזי הפיס"גה (פיתוח סגלי הוראה).

התפיסה שהביאה להקמת המינהל הנה ריכוז האמצעים והמשאבים תחת קורת גג אחת, באופן שיביא לאיגום ומיצוי מירבי ומיטבי של המשאבים, לראיה תכנונית מערכתית ומתואמת ולליווי מהלכי ההטמעה והיישום באמצעות מערך בקרה אמין. הבניה מרוכזת של תפיסת ההכשרה, ההדרכה וההשתלמויות ברמת המטה והפעלת מערך בקרה על זרועות הביצוע בשטח, דרך מטות המחוזות ומוסדות ההכשרה וההשתלמויות. לפי תפיסה זו, ריכוז המאמץ במערכים הפדגוגיים, הארגוניים והמינהלים יביאו לשיפור השירות לכל הגורמים החינוכיים במחוזות וביחידות המטה.

במסגרת המינהל להכשרה, השתלמות והדרכת עובדי הוראה פועלים המרכזים לפיתוח סגלי הוראה במחוזות. המרכזים הם מבנים ארגוניים פדגוגיים המיועדים לספק מענה חינוכי להתפתחותם של עובדי ההוראה ולקידום המקצועי בהתאם למדיניות המשרד ויעדיו, תוך מיצוי מרבי של המשאבים. מרכזים אלו משמשים מקום מפגש לימודי מקצועי להתפתחותם, טיפוחם ולהעשרתם של עובדי הוראה.

בנוסף, המינהל מפתח את נושא המנהיגות הבית ספרית, מתוך הבנה כי מנהלי מוסדות החינוך בארץ הינם חוד החנית לעשייה החינוכית. לפיכך, להצלחה בהכשרתם ופיתוחם המקצועי יש תפקיד מכריע בהצלחת מערכת החינוך.

המינהל כולל את היחידות האלה :

1. אגף השתלמות והדרכת עובדי הוראה ;
2. מרכזים ארציים להשתלמויות עו"ה בתחומי היהדות ומדעים.
3. אגף המרכזים לפיתוח סגלי הוראה (פסג"ה).
4. לשכת ההדרכה.
5. אגף הכשרת עובדי הוראה.
6. המכון למנהיגות בית ספרית.

נתונים סטטיסטיים על כח אדם בהוראהמספר עובדי ההוראה בבתי הספר ובגני-הילדים במערכת החינוך

הגידול באחוזים	תשס"ז 2006/07	תשס"ו	תשס"ד 2003/04	תש"ס 1999/00	שלב החינוך
<u>9</u>	<u>130,287</u>	<u>127,049</u>	<u>127,138</u>	<u>119,326</u>	סה"כ
<u>2</u>	<u>101,609</u>	<u>100,033</u>	<u>102,713</u>	<u>100,055</u>	חינוך עברי- סה"כ
7	9,487	9,324	9,320	8,854	גני-ילדים
0	50,735	49,342	51,225	50,828	החינוך היסודי
2	45,792	45,297	46,455	44,820	החינוך העל- יסודי
3	19,519	18,931	18,469	18,863	מזה: חטיבות הביניים
7	33,404	33,522	34,587	31,235	החטיבות העליונות
<u>48</u>	<u>28,596</u>	<u>26,975</u>	<u>24,425</u>	<u>19,271</u>	חינוך ערבי- סה"כ
63	2,377	2,218	2,020	1,459	גני-ילדים
53	17,287	15,991	14,269	11,286	החינוך היסודי
40	10,168	9,774	9,038	7,253	החינוך העל- יסודי
38	5,262	5,035	4,580	3,811	מזה: חטיבות- הביניים
42	5,810	5,594	5,336	4,092	החטיבות העליונות

המקור: עיבוד מנתוני הלמ"ס.

עובד הוראה נמנה בכל שלב חינוך שעבד בו, אבל בסיכום נמנה פעם אחת.

עובדי הוראה במערכת החינוך, בחינוך העברי – מבחר מדדים

חטיבות-	חטיבות-	החינוך היסודי	קדם-יסודי	שנת-הלימודים	המדד
31,235	18,863	50,828	8,854	תש"ס	מספר עובדי
33,404	19,519	50,735	9,487	תשס"ז	הוראה
77	77	53	33	תש"ס	אחוז בעלי דרגת
84	90	72	66	תשס"ז	שכר אקדמאית
69	82	90	99	תש"ס	אחוז הנשים
71	84	90	99	תשס"ז	
18	15	13	15	תש"ס	חציון שנות ותק
20	18	15	18	תשס"ז	
42	34	30	36	תש"ס	אחוז ותק 21
48	43	33	41	תשס"ז	ומעלה
44	45	40	42	תש"ס	גיל חציוני
46	44	41	45	תשס"ז	(בשנים)
31	22	18	19	תש"ס	אחוז גיל 50
39	35	26	33	תשס"ז	ומעלה

המקור: עיבוד מנתוני הלמ"ס.

עובדי הוראה במערכת החינוך, בחינוך הערבי – מבחר מדדים

חטיבות-	חטיבות-	החינוך היסודי	קדם-יסודי	שנת-	המדד
4,092	3,811	11,286	1,459	תש"ס	מספר עובדי
5,810	5,262	17,287	2,377	תשס"ז	הוראה
74	65	39	18	תש"ס	אחוז בעלי דרגת
87	85	70	62	תשס"ז	שכר אקדמאית
36	43	65	98	תש"ס	אחוז הנשים
42	53	74	99	תשס"ז	
11	11	9	7	תש"ס	חציון שנות ותק
12	12	9	8	תשס"ז	
21	26	27	19	תש"ס	אחוז ותק 21
26	25	19	12	תשס"ז	ומעלה
37	36	34	32	תש"ס	גיל חציוני
38	37	34	34	תשס"ז	(בשנים)
12	10	8	5	תש"ס	אחוז גיל 50
17	14	13	8	תשס"ז	ומעלה

המקור: עיבוד מנתוני הלמ"ס.

התלמידים במוסדות להכשרת מורים וגננות*

תשס"ז 2006/07	תשס"ו 2005/06	תשס"ה 2004/05	תש"ס 1999/00	
34,221	34,751	35,218	31,063	כל התלמידים
21,215	21,378	22,783	20,004	מזה: לתואר ראשון
62	62	65	64	אחוז הלומדים לתואר ראשון
30,557	31,301	31,144	28,442	חינוך עברי סה"כ
8,751	8,369	8,178	8,422	שנה א'
8,233	8,261	8,958	7,912	שנה ב'
7,555	8,606	8,591	7,809	שנה ג'
6,017	6,065	5,417	4,299	שנה ד'
3,664	3,450	4,074	2,621	חינוך ערבי סה"כ
724	670	712	690	שנה א'
1,055	934	1,078	695	שנה ב'
924	1,015	1,130	637	שנה ג'
961	831	1,154	599	שנה ד'

* לא כולל תלמידים במסגרת לימודי המשך.

מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

01 – 23 תנאי שירות – 133,286 אלפי ש"ח.

המחלקה לתנאי שירות אחראית לקביעת תנאי השירות של עובדי ההוראה, כמתחייב מהסכמי השכר ומהוראות התקש"ר, שותפה לגיבוש מדיניות המשרד בעניין תנאי שירות ומשתתפת מטעם המשרד במשא ומתן להסכמי שכר עם ארגוני המורים.

המחלקה מטפלת בהקצבות לארגוני מורים ולמוסדות חינוך.

להלן פירוט חלוקת התקציב לפי נושאים:

שיפוץ חדרי מורים – בשנת 2007 הוקצבו 3.7 מליון ש"ח לארגוני המורים בהם חברים כ-124,000 עו"ה. התקציב התחלק בין הארגונים לפי חלקם היחסי.

שי למורים עובדי מדינה – הקצבה של 440 ש"ח למורה. בשנת 2007 הוקצבו כ-44 מליון ש"ח עבור 100 אלף עו"ה שהינם עובדי מדינה.

שי למורים שאינם עובדי מדינה – התקציב התחלק בין הארגונים לפי חלקם היחסי. בשנת 2007 הוקצבו 9.2 מליון ש"ח עבור כ-24 אלף עו"ה (כ-390 ש"ח בממוצע למורה).

פעילויות תרבות וחברה – בשנת 2007 הוקצבו כ-0.8 מליון ש"ח עבור פעילויות עם עו"ה בישובים בהם מוענקים התמריצים.

יומן למורה – סכום שקלי קבוע של 12 ש"ח לכל מורה לפי הסכמי השכר הקיימים.

קרן לקידום מקצועי של עובדי הוראה - לפי הסכם השכר עומד תקציב לרשות ארגוני המורים עבור פעילויות הדרכה והשתלמות, כנסים וימי עיון במטרה לקדם את רמתו המקצועית של עובד ההוראה.

עמותות פדגוגיות - השתתפות בדמי חבר בעמותות פדגוגיות הן של הסתדרות המורים והן של ארגון המורים העי"ס לפי חלקם היחסי.

קרן רווחה לעובדי הוראה חברי הסתדרות המורים- בשנת 2007 הוקצבו 11.3 מליון ש"ח עבור קרן הרווחה.

02 – 23 האגף הבכיר לכוח אדם בהוראה - פעולות מיוחדות עם מורים – 27,860 אלפי ש"ח.

האגף הבכיר לכוח אדם בהוראה מטפל בהעסקתם הסדירה של עובדי ההוראה (עו"ה) במערכת החינוך בהתאם לחוקי העבודה והסכמי השכר.

פעילותו מתפצלת בין העסקה ישירה של עובדי ההוראה בחינוך הרשמי (עובדי המדינה), לבין טיפול בנושאים שונים הקשורים לתנאי העסקתם של עובדי הוראה בחינוך העל-יסודי המועסקים על-ידי הבעלויות.

להשגת יעדיו, פועל האגף הבכיר לכוח אדם בהוראה במסגרת תקן שעות ההוראה בתקציב המשרד, ובנוסף לכך עומד לרשותו תקציב במסגרת תכניות התקציב.

פעולות מיוחדות עם מורים

במסגרת התקציב העומד לרשות האגף מתקיימות פעולות מיוחדות עם מורים כמפורט להלן:

1. פרסום מכרזי ניהול בעיתונות לכ-400 משרות (עובדי מדינה).
2. עובדי הוראה ותיקים (25 שנות שירות) - טקסים לכ-800 עובדי הוראה ותיקים (עובדי מדינה).
3. הכנה לפרישה – קיום ימי עיון מרוכזים בירושלים בנושאים הקשורים להכנה לפרישה לכ-300 עובדי הוראה שהינם בגילאי פרישה, דהיינו מגיל 60 ומעלה (עובדי מדינה).
4. טקסים לעובדי הוראה שפרשו – פעילות זו מתקיימת במחוזות אחת לשנתיים עבור שני מחזורי פרישה אחרונים ומשתתפים בה כ-2,000 פורשים (עובדי מדינה).
5. עובדי הוראה גימלאים (עובדי מדינה) - שי לחגים באמצעות מינהל הגימלאות של האוצר המעביר ישירות למשכורותיהם של כ-32,000 גימלאים סכום שי של 620 ש"ח לכל גימלאי. קיום פעולות תרבות וחברה עם אוכלוסייה זו באמצעות עמותת הגימלאים של הסתדרות המורים לכ-26,000 גימלאים.
6. ועדה לבדיקת תיקי ערעורי מורים על פיטורים – מונתה ועדה בהרכב של 3 חברים לבדיקת ערעורי מורים על פיטורים פדגוגיים. בשנת 2006 נבדקו כ-100 ערעורים.
7. שירות ייעוץ פסיכולוגי לעובדי הוראה. מסגרת התקציב מאפשרת הפעלה של 7,000 שעות טיפול. בשנת הלימודים תשס"ז הופעל השירות ע"י 5 זכיינים במסגרת השנה הרביעית למכרז (תל"מ, יעד-חן, מיתר, נעמן התמודדות ופסגות). סה"כ הופעלו בשנת הלימודים תשס"ז כ-3,500 שעות טיפול.
8. הקצאת 400 ש"ש (שעות פרופסיונליות) לשנה, לחטיבה העליונה לצורך השלמת משרות מורים שמשרתם צומצמה.
9. שיפוי בעלויות בגין פיצויי פיטורין לעובדי הוראה ועבור פדיון ימי מחלה של עובדי הוראה.
10. הקצבה לארגון המורים העל-יסודי עבור קרן רווחה וביטוח אחריות מקצועית על סמך הסכם שכר שנחתם בנושא. התקציב הבסיסי הוא 5.6 מליון ש"ח.

הגף לדיור ולתמריצים מוציא לפועל את החלטות הממשלה לעניין אכלוס וחיזוק אזורי עדיפות לאומית בהתאם לרשימת היישובים שנקבעה על ידי הממשלה. היעדים במתן התמריצים הינם הכוונה ומשיכת מורים איכותיים לאזורי עדיפות לאומית, מניעת נשירה של עובדי הוראה (עובדי הוראה) מקומיים, הבטחת יציבות סגלי ההוראה ושיפור רמת ההוראה ביישובים.

באזור עדיפות לאומית א' (411 יישובים), ימשיכו להנות מהטבות התמריצים כ-14,850 עובדי הוראה וחינוך (10,250 עובדי מדינה ו-4,600 עובדי בעלויות) המלמדים בכ-415 מוסדות חינוך. בפסק הדין שניתן בבג"ץ בנושא עדיפות לאומית, בוטל תמרוץ עובדי הוראה חדשים בשל עבודה או מגורים באזורי עדיפות לאומית. המשרד פועל לגיבוש תבחינים חדשים לתמרוץ מורים. באזור עדיפות לאומית ב' שבוטל, עובדי הוראה ותיקים, העובדים ב-9 יישובים הבאים: בית שמש, טבריה, כפר סמיע, מגדל העמק, נצרת עלית, עכו, עפולה, קריית גת וקריית מלאכי, ימשיכו לקבל את אותם תמריצים שקבלו בעבר.

כ-1,000 עובדי הוראה וחינוך, ביישובים כרמיאל, יקנעם עלית, ויבניאל, שנכללו באזור עדיפות לאומית ב' שבוטל, ימשיכו להנות רק מהתמריץ של קרנות ההשתלמות-תשלום חלקו של העובד בקרן. כ-660 מורים מומלצים במקצועות נדרשים יועסקו בשנה"ל תשס"ח בחוזים אישיים במסגרת תמרוץ ותגמול מיוחדים המקנים תוספת של 80% בשכר.

ההטבות הן: קידום בוותק, השתתפות בשכר דירה, השתתפות בשכר לימוד, תשלום חלק העובד בקרן ההשתלמות, השתתפות בהוצאות נסיעה בשבתון וחוזים אישיים.

תמריצים למורים בשנת הלימודים – תשס"ז
ריכוז במחירי ספטמבר 2006

קבוצה	סוגי התמריצים	מורים	מורים מיישובים	סה"כ מורים מקבלי	סה"כ	סה"כ היקף
א.						
.1	קידום וותק (2-4 שנים)	14,850	4,050	18,900	5,000	94.5
.2	קרנות השתלמות (חלקו של המעביד)	14,850	5,050	19,900	2,150	42.8
.3	השתתפות בשכ"ד (80%)	1,688	500	2,188	12,000	26.2
.4	השתתפות בשכ"ל (75%)	713	125	838	8,000	6.7
.5	השתתפות בהוצאות נסיעה	350	150	500	4,000	2.0
ב.						
.6	חוזים אישיים תגמול ותמרוץ 80% מהשכר	660		660	75,000	49.5
ג.						
.7	תמרוץ מיוחד למורים צפוניים המלמדים בדרום ההשתתפות בשכ"ד וקרן השתלמות	1,200 (* * יישובים		1,200	10,000	12
סה"כ						
		16,710 (2+6+7)	5,050 (2+6+7)	21,760 (2+6+7)		233.7

** כולל 1,000 מורים מכרמיאל, יקנעם עלית ויבניאל הממשיכים להנות מהתמריץ של תשלום חלקו של העובד בקרן ההשתלמות.

23-05 הכשרת עובדי הוראה (עו"ה) – 735,518 אלפי ש"ח.

האגף להכשרת עו"ה במשרד החינוך מתווה ומבצע את המדיניות הכללית של הכשרת עו"ה וחינוך בישראל, לפי הנחיות של הנהלת משרד החינוך ובתיאום עם המזכירות הפדגוגית.

המוסדות להכשרת עו"ה מפתחים תוכניות הכשרה, מערכת לימודים סדירה והמשך יוזמות חינוך בהתאם לצורכי המערכת.

להלן הדגשים בתוכנית העבודה בתשס"ז מתוך תוכנית חומש לשנים תשס"ז-תשע"א:

1. השלמת תהליך האקדמיזציה של מוסדות ההכשרה לתואר ראשון בוגר בהוראה "B.Ed."
 א. קידום מוסדות שלא קיבלו הכרה אקדמית למעמד אקדמי B.Ed., בדגש על המגזר החרדי.
 ב. קידום מסלולים וחוגים שעדיין לא קיבלו הכרה אקדמית למעמד אקדמי B.Ed., בדגש על המגזר הברואי.

2. קידום התוכניות לתואר שני בהוראה (M.Ed.)
 לימודי התואר השני מעמיקים את הידע וההתמחות של המורים בתחומים ספציפיים, משפרים את מעמד המורה ומחזקים את האיכות האקדמית של מוסדות ההכשרה.
 בשנה"ל תשס"ז מופעלות 16 תוכניות לתואר שני ב – 9 מוסדות בהיקף של 955 לומדים.
 בשנה"ל תשס"ח ייפתחו 2 תוכניות חדשות, ובסה"כ 18 תוכניות לתואר השני ב – 11 מוסדות לחינוך.

3. התמחות בהוראה - סטאז'
 היעד: העמקת המחויבות לתהליך ההתמחות בהוראה
 א. התאמה להיקף פעילות ארצי.
 ב. החלת הסטאז' במגזר החרדי.
 ג. שכלול ההערכה בסטאז'.
 ד. שדרוג אכיפת הסטאז' בשדה.
 ה. מיכון תהליכי ההערכה, השיבוץ והחונכות.

4. סגל תומך הכשרה להוראה בבתי הספר
 היעד: הכשרת "המורה המאמן" ו"המורה החונך" באופן שיטתי ומובנה.

המורה המאמן

מערכת ההכשרה המעשית של המתכשרים להוראה בבתי הספר ובגנים נשענת על המורים המאמנים מסגל בית הספר. נעשית פעולה להרחבת הכשרת המורים המאמנים.

המורה החונך

מערכת ההתמחות בהוראה (סטאז') בשנת העבודה הראשונה נשענת על המורים החונכים מסגל בית הספר. נעשית פעולה להרחבת הכשרת המורים החונכים.

5. קידום לימודי מתמטיקה, מדע וטכנולוגיה

המשך בניית תוכניות הכשרה במתמטיקה ובמדע המשולבות טכנולוגיה להוראת המתמטיקה, המדע והטכנולוגיה ברמות הגיל השונות, גיוס סטודנטים למקצועות הכשרה אלו. ניסוי התוכניות והחומרים במסלולי הכשרה, תוך קיום סדנאות למורי המורים במכללות.

6. תגבור הכשרת מורים במגזר הערבי והבדואי במחוזות הדרום והצפון

בהתאם למדיניות המשרד יימשך תגבור וחזוק מערכת החינוך במגזר הערבי והבדואי בשנה"ל תשס"ז:

- א. קליטה של מועמדים נוספים של מורים וגננות.
- ב. פתיחת מכינות לקידום בוגרי בתי ספר תיכוניים לקבלה למכללה לחינוך.
- ג. קידום מורים לא מוסמכים להסמכה ולתואר אקדמי.

7. פיתוח סביבות למידה והוראה ממוחשבות-מתוקשבות

- א. במסגרת תוכנית תלת שנתית למורי המכללות והמתכשרים להוראה - שיטות לימוד, הוראה, אתרי לימוד ופדגוגיה, מאגרי מידע, קליטת תוכנות ספריה א' 500, פיתוח רשתות והצטיידות מחודשת במחשבים בהיקף של 20 מיליון ש"ח לשנה.
- ב. העמקת השימוש בטכנולוגיות מתקדמות (למידה מרחוק ולקורסים מתוקשבים) - למידה של כ- 20% מקורסי הלימוד הנדרשים לתואר ראשון בהכשרה להוראה (הן ברכיב דיסציפלינרי והן ברכיב הפדגוגי), תהא מבוססת שימוש בטכנולוגיות מתקדמות כתנאי לקבלת תעודת הוראה.

8 . העלאת הפרופיל של הסטודנט

הרחבת פרויקט מצויינות בהוראה במכללות האקדמיות לחינוך - קליטה של מחזור נוסף במכללות בהיקף של כ - 500 סטודנטים בשנה א'.

9 . הוצאות מינהליות ופדגוגיות

המוסדות להכשרת עו"ה מקבלים תקציב להוצאות רכישות, השתתפות בתקצוב הוצאות להצטיידות, שכר דירה וכדומה, בהתאם לקריטריונים שפורסמו בילקוט הפרסומים.

המקור העיקרי להוצאות השוטפות כולל הצטיידות בחומרי לימוד הוא הכנסות משכר לימוד. יש לציין שהמערכות המינהליות והכספיים במוסדות ההכשרה, עוברות עתה הסבה למערכות ממוחשבות בכל תחומי המינהל תוך התקשרות עם המשרד.

10 . מיפוי מערכת המכללות

בשנים תשס"ח-תשס"ט יתרכז האגף בצמצום מספר המכללות להכשרת עו"ה, במגזרי החינוך (מ"מ, ממ"ד וחרדי) בהתאם להחלטות הנהלת המשרד ע"י תהליך איחוד. הדגש יהיה באותם תחומים בהם גובשה תוכנית פעולה והעיקר בהם צמצום מספר המכללות ומיפוי מחדש של מערך המכללות לחינוך עפ"י תוכנית שהוכנה בוועדת תומר. שנת תשס"ח היא שנת מעבר לגיבוש מעמד התאגידים החדשים, אשר יפנו למל"ג בצירוף התוכניות אותן הם מבקשים לקיים, לקראת הכרה בהם כמוסדות מאוחדים בתשס"ח-תשס"ט.

להלן פירוט האיחודים המתוכננים, על פי תוכנית ועדת תומר:

- 1 . מכללה לחינוך סמינר הקיבוצים והמכללה להוראת הטכנולוגיה – הוגשה בקשה לרשם העמותות ולמל"ג.
- 2 . מכללת לוינסקי – עתידה להצטרף בתשס"ח לאיחוד סמינר הקיבוצים והוראת הטכנולוגיה.
- 3 . מכללת תלפיות, מכללת מורשת-יעקב, מכללת גבעת וושינגטון ומכללת חמדת-הדרום.
- 4 . מכללת ליפשיץ, מכללת אפרתה ומכללת אמונה.

נתונים סטטיסטיים

מספר מוסדות:

1. מספר מוסדות/מסגרות הכשרה להוראה - שנת הלימודים התשס"ז 2006/2007
 א. מוסדות בפיקוח ובתקצוב

סה"כ	ורגיל		סטטוס	חינוך
	רגיל	אקדמי "בדרך"		
16		-	16	ממלכתי(*)
13	-	2	11	ממלכתי דתי
26	26	-	-	עצמאי
2	2	-	-	מע"ן החינוך התורני
1	1	-	-	מורים לגולה
58	29	2	27	סה"כ

* במכללת אורט בראודה בכרמיאל קיימת מסגרת לימודים להכשרת מורים. מקור הנתונים: משרד החינוך

ב. מוסדות בפיקוח בלבד

שני מוסדות חינוך ממלכתי

2. מצבת לומדים במוסדות הכשרה להוראה

להלן טבלאות המשקפות את התפלגותם של הלומדים במוסדות ההכשרה בשנה"ל התשס"ז:

א. מפקד לומדים לפי חודש יולי 2007 – התשס"ז

מגזר	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ	לימודי	מורים	סה"כ
ממלכתי-אקדמי	3,502	4,325	4,679	4,749	17,255	4,832	-	22,087
ממלכתי-דתי אקדמי	1,632	1,246	1,395	1,469	5,742	1,611	-	7,353
ממלכתי-דתי "בדרך" לאקדמי	233	188	179	179	779	251	-	1,030
עצמאי	3,930	3,429	2,166	772	10,297	3,243	91	13,631
מע"ן החינוך התורני	308	205	191	-	704	40	-	744
סה"כ	9,605	9,393	8,610	7,169	34,777	9,968	91	44,845

מקור הנתונים: משרד החינוך, האגף להכשרת עובדי הוראה.

ב. מכסות של לומדים לצורך תקצוב תקן ש"ש התשס"ז

מגזר	שנה א'	שנה ב'	שנה ג'	שנה ד'	סה"כ	לימודי המשך	סה"כ
						סה"כ	
ממלכתי אקדמי	3,126	3,030	3,143	4,030	13,329	3,454	16,783
ממלכתי דתי אקדמי	1,415	1,370	1,380	1,290	5,455	910	6,365
ממלכתי דתי "בדרך" לאקדמי	220	210	200	100	730	160	890
עצמאי	3,006	3,034	1,575	260	7,875	1,043	8,918
מעין החינוך התורני	165	165	133	-	463	35	498
סה"כ	7,932	7,809	6,431	5,680	27,852	5,602	33,454

מקור הנתונים: משרד החינוך, האגף להכשרת עובדי הוראה.

3. הקריטריונים לתקצוב תקן ש"ש (שעות שבועיות) החל משנה"ל תשס"ח

- א. 1.75 ש"ש/ש"ש 1.9 / ש"ש 1.6 / ש"ש במסלול עיוני במכללה אקדמית או מכללה בדרך.
- ב. 2.24 ש"ש / 2.4 ש"ש במסלול מקצועי אקדמי.
- ג. 2.62 ש"ש/ש"ש 2.5 / ש"ש 2.86 / ש"ש במסלול למוסיקה אקדמי.
- ד. 0.68 ש"ש לימודי המשך.
- ה. 1.65 ש"ש/ש"ש 1.8 / ש"ש 1.6 / ש"ש עיוני חרדי (יישום דו"ח צוות כץ).

4. שכר לימוד בשנה"ל תשס"ח

שכ"ל במכללות ובסמינרים זהה לשכ"ל במוסדות להשכלה גבוהה. מינימום שכר לימוד שמכללה רשאית לגבות נקבע ל – 60% משכר הלימוד הנהוג במוסדות להשכלה גבוהה, כאשר המינימום שנקבע מחייב את כל המוסדות, אולם כל מוסד רשאי לגבות סכומים גבוהים ממינימום זה. תנאי התשלום זהים לאלו המופעלים באוניברסיטאות, כולל הצמדת התשלום למדד במועדים שייקבעו.

בשנה"ל התשס"ח הגובה המירבי של שכר הלימוד הוא 11,516 ש"ח במחירי יוני 2007. על-פי החלטת הממשלה, הסטודנטים לתואר ראשון (B.Ed.) זכאים להפחתה בשנה"ל התשס"ח בשכר לימוד בגובה 26% (כלומר, שכר הלימוד המופחת יעמוד על 8,588 ש"ח, גובה ההפחתה יעמוד על 3,017 ש"ח). בשנת הלימודים תשס"ז נמצאו 17,107 סטודנטים לתואר ראשון B.Ed. זכאים להפחתה בשכר הלימוד.

23-06 הלוואות מותנות לתלמידי המוסדות להכשרת עובדי הוראה – 25,276 אלפי ש"ח.

1. הלוואות מותנות לתלמידי מוסדות להכשרת עובדי הוראה

הסכום המירבי להלוואה (מותנית) בשנה"ל התשס"ז נקבע בתום קליטת כל ההלוואות ובכפיפות למסגרת התקציבית.

ההלוואה צמודה (ללא ריבית). חובת ההחזר מוטלת על התלמיד/ה, לפי לוח פירעון 40 תשלומים חודשיים, לאחר סיום הלימודים. נקודות זכות נקבעות לפי קריטריונים כמו: מצב חברתי, כלכלי, שירות בצה"ל והישגים בלימודים.

גובה ההלוואות בתשס"ו עפ"י נקודות זכות

מספר נקודות זכות	גובה ההלוואה
21-25	-
31-35	3,000
36-40	3,000
41-50	3,500
51-60	4,000
61-90	4,300
91-100	4,800

מקור הנתונים: משרד החינוך, האגף להכשרת עובדי הוראה.

2. מלגות מותנות מועדפות ומלגות מעו"ף

א. מלגות מותנות מועדפות למקצועות נדרשים -

פרוייקט מלגת לימודים מותנית מועדפת מיועד לתלמידים המכשירים עצמם להוראת מקצועות מועדפים או מוסדות מועדפים לפי רשימה המתפרסמת מידי כל שנת לימודים. רשימת המקצועות והמוסדות מתואמת עם אגף כח אדם בהוראה במשרד. גובה מלגה מותנית מועדפת- 5,400 ש"ח לסטודנט.

ניסיון שהצטבר הוכיח את חשיבות הענקת מלגות מותנות מועדפות על מנת לבסס את צרכי המערכת בכוחות הוראה בתחומי ההתמחות המועדפים.
יש לציין כי תלמיד המקבל מלגה מותנית מועדפת, זכאי למלגה בכל שנות לימודיו גם אם מקצוע ההוראה חדל להיות מועדף תוך כדי לימודיו.

- ב. מלגות מעו"ף (מורים לערי פיתוח) ומלגות לפרויקט להכשרת מורים בדואים בצפון - המלגות מיועדות לפרויקטים ללומדים במכללות בפרויקטים שונים, לדוגמא:
- 1) במכללות דוד ילין ואוהלו מתקיימות תוכניות להכשרת מורים לעיירות פיתוח בתחום מדעים מתמטיקה ואנגלית.
 - 2) במכללת אורנים ומכללה ע"ש קיי מתקיים פרויקט מיוחד להכשרת בדואים להוראה בני הצפון והדרום בשיתוף עם שלטונות צה"ל. גובה מלגת מעו"ף – 7,750 ש"ח לתלמיד.

להלן מספר הזכאים למלגות מעו"ף ולמלגות מותנות מועדפות בשנת תשס"ז:

זכאות למלגות מותנות מועדפות תשס"ז (שנים א'-ד')

מספר הזכאים (*)	מקצוע הוראה
289	אנגלית
143	מדעי הטבע
44	גננות
268	מתמטיקה
5	ספרות רגיל
177	ספרות יסודי
42	חינוך ריפוי
5	מחוז מועדף
3	מוסיקה ממ"ד
1,008	מצוינים להוראה
13	מדעי המחשב
1	גיל רך
(בשלב ב' יהיה)	הכשרת בדואים
8	מחשבים ומתמטיקה
2,006	סה"כ

(*) מספר הזכאים כולל שלב א'+ב' בלבד. שלב ג' טרם הוקצה.

זכאות למלגות מעו"ף (מורים לערי פיתוח) תשס"ז (שנים א'-ד')

מספר הזכאים	מקצוע הוראה
60	מעו"ף מדעי הטבע
80	מעו"ף - דוד ילין
50	מעו"ף בדואים
190	סה"כ

**עלות חודשית משרת מורה בסמינר
(במחירי יולי 2007)**

פרופיל המורה MA 24 שנות ותק

שכר משולב	5,736.84
תוספת הסכם הוראה 1994	135.35
תוספת 2001	172.11
גמול השתלמות 15%	906.64
גמול ניהול וריכוז 5.1%	308.26
גמול חנוך והכשרות 6.5%	392.88
תוספת 12%	725.31
תוספת גמול תואר 5%	302.21
תוספת מיוחדת	150.52
נסיעות	216.00
טלפון	12.15
ביגוד	104.92
הבראה	355.00
סה"כ ביניים	9,518.18
תנאים סוציאליים	
* ביטוח לאומי 5.68%	470.99
מבטחים 14.56%	1,337.35
מע"מ 7.5%	697.27
מס מעסיקים 4% (פרט ל - 10)	371.39
קופת גמל 5%	16.65
קרן השתלמות 8% (על 8-1)	743.20
סה"כ	13,155.04

* עד מחצית השכר במשק 4.14%

07 – 23 מרכזי פסג"ה (מרכזים לפיתוח סגלי הוראה) – 16,238 אלפי ש"ח.

אגף מרכזי פסג"ה פועל כגוף מטה במסגרת מינהל הכשרה, השתלמות והדרכת עובדי הוראה. האגף מופקד על פעילותם הפדגוגית והניהולית התקינה של המרכזים.

המרכזים לפיתוח סגלי הוראה מיועדים לספק מענה מקצועי להתפתחותם של עובדי הוראה (עו"ה) ולקידומם.

בשילוב עם האגף להשתלמות והדרכת עו"ה, יתוקצבו ההשתלמויות, ההדרכות והסדנאות המיועדות לעו"ה, כאשר מנהל מרכז פסג"ה יהיה אחראי על ביצועם התקין והאיכותי.

האגף יפעל לפיתוחם המקצועי של מנהלי המרכזים כך שהמרכזים יפעלו עפ"י העקרונות הבאים:

1. תמיכה וליווי מקצועי בראיית הרצף החינוכי לכלל שכבות הגיל.
2. מענה למגוון צרכים בתחומי הדעת ובעיקר בתחום הלשוני, המדעי, המתמטי ובתחום המחשבים (מקצועות הליבה).
3. תכנון תמיכה מקצועית על בסיס תכנית פעילות מוסדית, צרכי האזור, המחוז והדגשים של מטה המשרד.
4. הפיתוח המקצועי של סגלי הוראה יהיה באיכות אקדמית ובמתכונת סדנאית. פעילות המרכזים מתבצעת תוך שיתוף פעולה מירבי עם גופי משרד החינוך וגופים חוץ משרדיים ובכלל זה הרשות המקומית. בשנה"ל תשס"ט יפעלו ברחבי הארץ 56 מרכזים אזוריים לפיתוח סגלי הוראה (פסג"ה). להלן הפירוט עפ"י המחוזות:

שם המחוז	מס' מרכזי פסג"ה אזוריים
צפון	18
חיפה	5
מרכז	9
תל-אביב	6
דרום	11
ירושלים	5
מנח"י	2
סה"כ	56

מרכזי הפסג"ה יעמיקו את סל השירותים לעובדי ההוראה בתחומים הבאים:

1. סדנת מחנכים- לפיתוח סביבות למידה ועיצובם.
2. מעבדת מחשבים מתוקשבת ופיתוח מיומנויות שימוש במחשב.
3. מרכז משאבים הכולל מקורות ספריים ובלתי ספריים.
4. צוות פדגוגי המעניק סיוע פרטני וצוותי לכלל עו"ה.
5. העמקת פיתוח דידקטי ופדגוגי בכל מרכז.
6. התאמת התוכניות לאוכלוסיות היעד.
7. פיתוח מידענות מתוקשבת.
8. פיתוח כלי הערכה ומדידה לאפקטיביות הפעילות הפדגוגית.
9. קול קורא למומחים לתחומי דעת.

08 – 23 השתלמויות עובדי הוראה – 39,717 אלפי ש"ח.

ההשתלמות נועדה לסייע להתפתחותו המקצועית של עובד ההוראה ולשיפור עבודתו כמורה, כמחנך וכממלא תפקידים שונים במערכת החינוך. ההשתלמות מופעלת באמצעות מינהל הכשרה, השתלמות והדרכה לעובדי הוראה.

אגף השתלמות והדרכה לעובדי הוראה מפעיל את רוב ההשתלמויות המתקצבות באמצעות המרכזים לפיתוח סגלי הוראה (פסג"ה) לאחר אישור של ועדות פסג"ה אזוריות ומחוזיות ואישור צוות ההיגוי במטה המינהל.

תפקידי צוות ההיגוי במטה המינהל:

1. אישור תכניות ההשתלמות של כל היחידות, המחוזות והגופים האחרים הפועלים במשרד בהקשר להדרכה, הנחייה והטמעה של תכניות לימודים ופרויקטים חינוכיים אחרים המופעלים ברמת בתי ספר, מחוז ופעולות ארציות.
2. בדיקת תכניות ההשתלמות על מנת לוודא שהן עולות בקנה אחד עם מדיניות ויעדי המשרד.

מערכת ניהול ההשתלמויות ממסדת תהליכי עבודה המבטיחים התאמה למדיניות הכוללת של המשרד תוך עמידה בקריטריונים מוסכמים, תאום בין יחידות המשרד, חסכון במשאבים וביצוע בקרה רצופה על ביצוע התכניות.

אגף השתלמות והדרכה לעו"ה משמש גם כגורם בקרה הבוחן את אופן ביצוע התכניות.

שילוב השתלמות והדרכה

לשכת ההדרכה אחראית להקצאת ימי הדרכה, מינוי ושיבוץ המדריכים ומעקב אחר פעולותיהם. ההדרכה מטרתה לשפר את איכות ההוראה בבתי הספר על ידי הדרכה פרטנית או בקבוצות קטנות של עובדי הוראה במוסדות החינוך שלהם.

ההדרכה וההשתלמות הם שני כלים שלובים אשר יחד מסייעים להתפתחות המקצועית של עובדי ההוראה.

אמצעים

ההשתלמויות מופעלות על-ידי מפקחי השתלמויות ברמת מטה ומחוז, מפקחי פסג"ה ומרכזי פסג"ה ברמת מחוז, וכן ע"י הסכמים שנתיים עם המוסדות להשכלה גבוהה ועם זכיינים חיצוניים.

הפעילות מתבצעת באמצעות: המרכזים לפיתוח סגלי הוראה, מרכזים להשתלמות עו"ה במוסדות להשכלה גבוהה כולל המכללות האקדמיות להכשרת עו"ה, המרכז להשתלמויות עו"ה במדעים וטכנולוגיה בשלומי והמרכז להשתלמויות עו"ה במקצועות היהדות בבית יציב בבאר שבע.

האגף מפעיל מנהלת השתלמויות לריכוז תהליכים מנהליים ותקציביים הקשורים לביצוע ההשתלמויות, וכן מאגד מרצים במטרה לשפר את התכנון והבקרה של ביצוע השתלמויות המתקצבות לעו"ה.

הקצאת התקציב למחוזות מתבצעת על-פי פרמטרים של גודל ומדד טיפוח וליחידות המטה על פי קדימויות ויעדים. הכנת תכנית העבודה נעשית לאחר מיפוי צרכי המחוזות והמגזרים וצרכי המורים והמנהלים בבתי הספר באמצעות הפיקוח הכולל ומרכזי הפסג"ה.

היקף

היקף המשתלמים בהשתלמויות מתקצבות על ידי אגף השתלמות והדרכה לעובדי הוראה הנו כ-60,000 עובדי הוראה בכ-2,500 השתלמויות המתקיימים במהלך השנה ובקיץ. מופעלים כ-3,200 ימי הדרכה במערכת.

10 - 23 מענקי לימוד והחזר שכר לימוד למורים בהשתלמויות לעו"ה – 683,312 אלפי ש"ח.

בהתאם להסכם שכר עם ארגוני המורים עובדי הוראה קבוע או עובד הוראה שסיים לפחות שתי שנות הוראה והלומד במוסד רשמי זכאי לעד 3 מענקי שכר לימוד במהלך תקופת עבודתו.

המענקים והחזר שכר הלימוד ניתנים בעיקר ללימודים לתואר אקדמי, לימודים בהיקף של 6 ש"ש ומעלה, המתקיימים במרכזי השתלמות שליד המוסדות להשכלה גבוהה והמוסדות להכשרת עובדי הוראה. המענקים והחזר שכר הלימוד מאושרים על ידי מפקחי ההשתלמויות במחוזות ובמטה על פי כללי זכאות המתפרסמים בחוזר מנכ"ל ובכפוף למסגרת תקציבית נתונה.

11 – 23 מנהיגות בית ספרית – 14,208 אלפי ש"ח.

המשרד רואה חשיבות רבה בפיתוח מנהלי מוסדות החינוך, לשם כך, הוחלט להקים את המכון למנהיגות בית ספרית (עם סגירת המרכז לפיתוח עו"ה בכירים), בשותפות עם קרן יד הנדיב, אשר ישמש כזרוע ביצוע של המשרד ליישום מדיניות משרד החינוך בתחום ניהול בתי ספר, כמרכז מומחיות בתחום ניהול בתי ספר וכבית מקצועי למנהלי בתי הספר בישראל.

המכון, שיחל את עבודתו בשנת הלימודים תשס"ח, יהווה את הגוף הביצועי בנושא הכשרה ופיתוח מקצועי של מנהלים.

תחומי פעילות המכון המתוכננים:

1. ניסוח המלצות להגדרת סטנדרטים בנושא ניהול בית ספר.
2. ייזום מחקר אקדמי וחקרי אירוע בנושא ניהול בית ספר ופיתוח מנהיגות, פיתוח מתודולוגיה וכלים למחקר מעשי של מנהלים.
3. פיתוח שיטות וכלים להכשרה ולפיתוח מנהלים, לניהול בית ספר, ולאמצעים טכנולוגיים לניהול.
4. הכשרה ופיתוח מנהלים
 - א. הכשרת מנהלים טרום תפקיד – בשיתוף מוסדות להשכלה גבוהה בארץ.
 - ב. פיתוח מנהלים מכהנים – בשיתוף אוניברסיטאות ומכללות להכשרת עו"ה וגופים פדגוגיים נוספים.
 - ג. הכשרה ופיתוח של חונכים.
 - ד. פיתוח מורי מנהלים.
5. תמיכה וליווי של מנהלים.
6. בניית מאגר ידע והפצתו - הקמת מאגר ידע עדכני, זמין ונגיש לצרכי המנהלים והעוסקים בהכשרה ופיתוח מנהלים. הפקת פרסומים וארגון כנסים מקצועיים.

תחום פעולה : 2024
מינהל פדגוגי - כללי

20–24 המזכירות הפדגוגית והמינהל הפדגוגי – כללי

המזכירות הפדגוגית

המזכירות הפדגוגית (להלן המזה"פ) היא הסמכות המקצועית העליונה בכל הנושאים הפדגוגיים במערכת החינוך, למעט הסמכויות הייחודיות של החינוך הדתי. סמכות זו כוללת את התוויית המדיניות הפדגוגית והקוריקולרית של המשרד, בכפיפות לשרה ולמנהל הכללי. כמו כן המזה"פ דואגת להדרכה ולהכוונה של יחידות המשרד ומוסדותיו על פי מדיניות זו.

המזה"פ אחראית באמצעות המפקחים-המרכזים (להלן המפמ"רים) לפיקוח על הוראת המקצועות הנלמדים בבתי הספר, קביעת תכניות לימודים בכל המקצועות, פיקוח על סטנדרטים במקצועות אלה, וכן לאישור ניסויים פדגוגיים והפיקוח עליהם.

יעדים מרכזיים

1. הובלה וקידום של כל אחד ממקצועות הלימוד: שותפות בקביעת מדיניות, התאמת והטמעת תכניות הלימודים, הכשרת מדריכים ופתוח מערך של השתלמויות, מעורבות בפיתוח חומרי למידה ויוזמה לכתובת חומרי למידה חדשים, התאמה ועצוב של דרכי ההערכה ועמידה בסטנדרטים לאומיים ובינלאומיים וקידום פרויקטים ויוזמות חינוכיות.
2. שינוי בדמות בוגרי מערכת החינוך- אזרחי העתיד, על מנת שיוכלו לתפקד טוב יותר ולהתמודד בהצלחה עם האתגרים התרבותיים, הכלכליים, המדעיים והטכנולוגיים של המאה ה-21. עיקרו של השינוי כרוך במעבר מלמידה המדגישה שינון של מידע ותרגול של כללים לפתרון בעיות ללמידה המדגישה פיתוח הבנה מעמיקה של התכנים ויכולות למידה וחשיבה. השינוי המתבקש יתבטא בהתאמת תכניות הלימודים, בדרכי הוראה ולמידה המפתחות יכולות חשיבה ומושגות על למידה משמעותית ורלוונטיות, בשינוי בדרכי הערכה ובשינוי בתפקידי המורה ("אופק פדגוגי ללמידה").
3. העמקת לימודי המורשת היהודית בזיקה לחינוך יהודי, ציוני, דמוקרטי והומניסטי (ומורשת המיעוטים).
4. העמקת החינוך לאזרחות ולדמוקרטיה.
5. הובלת שינויים בהכשרת מורים בהתאמה ובהלימה לאופק הפדגוגי, לתכניות לימודים חדשות וגישות הוראה חדשניות בכל המגזרים.
6. הובלת שינויים בדרכי הערכה: בחינות הבגרות והמיצ"ב בהתאמה ובהלימה לאופק הפדגוגי.

המינהל הפדגוגי

המינהל הפדגוגי הוא הגוף האחראי על המעשה החינוכי בהיותו הזרוע הביצועית של הנהלת המשרד ושותף מרכזי לגיבוש ולעיצוב החזון והמדיניות של מערכת החינוך כפי שנקבעו ע"י השרה והמנכ"ל. המינהל הפדגוגי מופקד על תהליכי הניהול של בתי הספר במערכת החינוך, בקרת ההישגים הערכיים, הלימודיים והחברתיים.

תפקידי המינהל הפדגוגי

יעדים מרכזיים לשנה"ל תשס"ח:

1. ביצוע היעדים החינוכיים של המשרד.
2. ניהול המערך הפדגוגי של מוסדות החינוך, על בסיס תוכניות הליבה וסטנדרטים חינוכיים.
3. גיבוש מערכת ארגונית מיטבית ויעילה בהלימה למדיניות שנקבעה.
4. יישום החוקים החדשים שבאחריות המינהל הפדגוגי.
5. שיפור ההישגים הלימודיים והחינוכיים.
6. הפעלת מערכי בקרה מערכתיים.
7. יישום סטנדרטים במערכת החינוך.

פעילויות מרכזיות להשגת היעדים

1. פעילויות כלל- מערכתיות למוסדות החינוך
 - א. קביעת סטנדרטים ערכיים, לימודיים ופיסיים מצופים למוסדות החינוך. קביעת סטנדרטים לימודיים במקצועות החובה.
 - ב. היערכות לעיצוב דרכי ההוראה לתוכניות הלימודים בתוכנית הליבה.
 - ג. גיבוש מתכונת בחינות הבגרות ומועדי הבחינות, צמצום מספר השאלונים, תכנון תלת- שנתי של מועדי הבחינות, קביעת נהלים להיבחנות לתלמידים לקויי למידה.
 - ד. הקצאת שעות לימוד לבתי ספר יסודיים.
 - ה. החלת יום חינוך ארוך בגני הילדים ובבתי הספר בהתאם לחוק.
 - ו. שילוב ותיאום של יחידות המטה והאגפים במינהל הפדגוגי – לשיפור השירות הארגוני, התקציבי והמינהלי עם מחוזות ובתי הספר.
2. הטמעה - יישום של חוקים חדשים, הרחבת הפעילות ביישום חוקים קיימים תוך מעקב ובקרה.

רשימת החוקים

1. חוק הרשויות המקומיות (יעוד הקצבות למטרות חינוך), התש"ס - 2000.

2. חוק עידוד מעורבות סטודנטים ביוח"א (יום חינוך ארוך), התשס"א - 2000.
3. חוק לימוד חובה – מניעת הרחקה של תלמידים עם הישגים נמוכים, התשס"א - 2001.
4. חוק חינוך חובה לגילאי 3-4.

תוכניות מסגרת (תוכניות מתמשכות)

1. שיפור מיומנויות היסוד בעברית, מתמטיקה ואנגלית.
2. טיפוח ערכים דמוקרטיים לשוויון הזדמנויות בין המינים ואוכלוסיות בעלות צרכים מיוחדים.
3. קידום ההישגים הלימודיים תוך מתן מענה דיפרנציאלי לאוכלוסיות מתקשות.

01 – 24 תוכנית לקידום החינוך במגזר הערבי, דרוזי ובדואי – 24,515 אלפי ש"ח.

תוכנית החומש

הפערים הקיימים בתפוקות בין מערכת החינוך היהודית למערכת החינוך הערבית, הדרוזית והבדואית באים לידי ביטוי, בין השאר, בשיעורי הלמידה וההישגים הלימודיים. לכן קבעה הנהלת משרד החינוך את נושא קידום מערכת החינוך הלא-יהודית בישראל כאחד מתחומי העשייה להם יעניק המשרד עדיפות גבוהה.

לפיכך גובשה תוכנית חומש, עבורה הוקצו משאבים נוספים לחינוך הערבי, הדרוזי והבדואי. מטרת התוכנית - ליצור שוויון הזדמנויות בין תלמידי המגזר היהודי לתלמידי מגזר דוברי השפה הערבית במערכת החינוך, כך שהתלמידים במגזר זה יוכלו להגיע להישגים שיצמצמו את הפערים הקיימים בין הקבוצות השונות באוכלוסייה, תוך התחשבות בייחודיות ובצרכים של כל קבוצה.

מטרות העל

1. הטמעת יעדי המשרד כפי שבאים לביטוי בתכנית העבודה של המשרד לשנים 2007-2010 בהלימה ובהתאמה למצב הקיים כיום ולצרכים ברמת המגזר, היישוב והמוסד החינוכי.
2. השלמת פערים בין החינוך היהודי לחינוך הערבי, הבדואי והדרוזי:
 - א. הישגים ערכיים, חברתיים ולימודיים
 - ב. פיתוח ההון האנושי
 - ג. קידום פעולות נוער, חברה וקהילה
 - ד. סביבות למידה
3. קידום הישגי התלמידים בארבע אופנויות השפה: כתיבה, קריאה האזנה ודבור.

מטרות התכנית:

1. בניית תכנית לקידום וחיזוק מערכת החינוך ברמת רשות ובמוסדות החינוך בכל ישוב.
2. פיתוח מקצועי של מנהלי בתי הספר והעצמתם כמנהיגים חינוכיים בעלי אחריות להובלת בעלי תפקידים ליישום יעדי התכנית בבית ספרם.
3. פיתוח מקצועי של עובדי הוראה המכוון לקידום התלמידים בהיבט הלימודי והרגשי להצלחה מקסימאלית של כל תלמיד.
4. חיזוק הקשר בין התלמידים, הקהילה ומערכת החינוך בכל ישוב באמצעות העצמת החינוך הבלתי פורמאלי והקשר לחינוך הפורמאלי.
5. יצירת סביבות למידה המאפשרת קיום תהליכי הוראה ולמידה מיטביים, תוך מיסוד תרבות עבודה המבוססת על אבחון ומיפוי באמצעות מבחנים פנימיים, מבחני החומש, המיצ"ב והבגרויות ברמת מחוז, אזור פיקוח, בית ספר, כיתה ותלמיד.

להשגת המטרות מתבצעות פעילויות בתחומים הבאים:

- א. קידום הישגים לימודיים, חינוכיים וערכיים מגן ילדים ועד כיתה י"ב באמצעות שעות תגבור ותכניות לימוד והעשרה.
- ב. מענה למגוון אוכלוסיות תלמידים (ליקויי למידה, מצוינים וכדומה).
- ג. הסמכה והכשרה של עובדי הוראה במקצועות נדרשים.
- ד. פיתוח מקצועי למפקחים, מנהלים ועובדי הוראה.
- ה. פיתוח תכניות לימודים.
- ו. בניית סביבות למידה: מחשבים, ערכות מדעים, מעבדות מדעים, מעבדות טכנולוגיה וערכות ספרים וספריות בית ספריות.
- ז. העצמת החינוך הבלתי פורמאלי בקרב תלמידים, הורים וקהילה.

02 – 24 שירותי חינוך ורווחה (שח"ר) – 71,326 אלפי ש"ח.

אגף שח"ר אחראי לקידום תלמידים מאוכלוסיות חלשות באזורי פיתוח ובשכונות מצוקה. במסגרת האגף לשירותי חינוך ורווחה פועלות התכניות הבאות:

1. תכנית הרווחה החינוכית ביישובים – הופעלה בכ-100 יישובים בשנת 2007 באמצעות צוותי היגוי. התכנית אחראית ליישום, הכוונה מקצועית כוללת, ליצירה, לריכוז ולאיגום מידע עדכני שימושי

הנחת היסוד המרכזית בהפעלת תכנית הישויים היא כי מעורבות מקומית, יוזמה מקומית ותכנון כולל של צרכי הישוי והקהילה, יביאו לשיפור מערכת החינוך ולפתרון הבעיות החברתיות במקום. לצורך זה, הוקמו בכל ישוב צוותי היגוי מקומיים. צוות ההיגוי בוחן את הצרכים של הישוי ואת הבעיות, יעדים חינוכיים מוגדרים ומציע דרכי פעולה אפשריות להשגת יעדים אלה לטווח קצר ולטווח ארוך. באמצעות התכנית הוקמו 39 מרכזים טיפוליים לגיל הרך המטפלים בכ-35,000 ילדים מדי שנה. כ-400 בתי ספר ברחבי הארץ נהנים מתקציבי הפרויקט.

בשנת 2007 נתוספו לתוכנית הרווחה החינוכית כ-160 בתי ספר מהמגזר החרדי.

2. **תכנית שיקום השכונות** – התכנית החינוכית הינה נדבך מתוך תכנית חברתית בינמשרדית (המשרדים השותפים הינם חינוך, רווחה, בריאות, קליטה ותמ"ת). התכנית מונחית ע"י צוות היגוי חינוך לשיקום ופעלה בכ-108 ישובים, ערים, שכונות ומועצות אזוריות בשנת 2007. מטרת התכנית לפתח וליישם תכניות חינוכיות לצמצום פערים חינוכיים ולהקמת תשתיות חינוכיות טיפוליות המאפשרות לקהילה נגישות לקבלת שרותים.

3. **תכנית הטיפול** – מטרת תכנית הטיפול היא צמצום פערים חינוכיים חברתיים, הגדלת מספר הניגשים לבחינות הבגרות והזכאים לתעודת בגרות והגדלת מספר הפונים לחינוך גבוה. התכנית פועלת בבתי ספר ומסייעת לכ-30 אלף תלמידים בכל המגזרים. התכניות המופעלות במסגרת תכנית הטיפול הינן: חיזוק מיומנויות יסוד והשלמת פערים, העלאת איכות תעודת הבגרות, כיתות ל"ב (כיתות מב"ר), מול"א, הזדמנות ראשונה, העשרה, מוכשרים ועוד.

4. **פעולות במרכזי חינוך, כיתות אתגר ומרכזי נוער** – טיפול בכ-32,000 תלמידים בבתי הספר החלשים ביותר במערכת החינוך – במרכזי חינוך, כיתות אתגר ומרכזי נוער. המחלקה מסייעת בבניית תכנית לימודים, בשיפור והעמקת דרכי הוראה, במתן אפשרויות ללימודים מתקדמים במסגרות השונות (בגרות, טכנאים, הנדסאים) ובשיפור אחוז הזכאים לתעודת בגרות במגמה מתמדת של עלייה.

5. **תוכנית אומץ** – תוכנית התערבות חינוכית לימודית לתלמידים בסיכון גבוה לנשירה ולהידרדרות חברתית בחטיבה העליונה. התוכנית מאתגרת, מואצת, פועלת על חוויה לימודית חיובית ומביאה הצלחה מרשימה בהישגים לימודיים ובזכאות לבגרות (בשנת תשס"ו 59% זכאים). בתכנית משתתפים כ-4,350 תלמידים בכיתות י'-יב' וכ-2,700 תלמידים בכיתות ט'.

6. **פעולות במפתנים ובתי ספר במעבר** – קיימים 25 מפתנים בהם לומדים כ-2,400 תלמידים ו-11

בשנים האחרונות נעשית פעולה מוגברת במסגרות אלה, להטמעת תכנית הלימודים של החטיבה העליונה והגשה לבחינות בגרות בבתי ספר במעבר, בניית כלי מיפוי ואיתור לקויות וקשיים לצורך בקשת התאמות לדרכי הבחנות בבחינות בגרות ועל-מנת לבנות תכניות אישיות, לתחום הלימודי ולתחום הטיפול.

היעדים בבתי ספר במעבר הם: הגשה ל - 14 יחידות בגרות לפחות וזכאות לתעודת בגרות טכנולוגית. העלאת איכות תעודת הבגרות והגדלת אחוזי הזכרות לתעודת בגרות מלאה. בכל המסגרות פועלות תכניות לסגירת פערים, תגבור לימודי לבגרות, תכניות העשרה ותכניות טיפוח.

במטרה להעצים את כוח ההוראה, מקיימים השתלמויות בתחומים כמו: הכרת תכניות הלימודים של החטיבה העליונה בכל תחומי הדעת, אסטרטגיות הוראה לתלמידים בעלי לקויות למידה, תחום הייעוץ, המחשבים, הפיזיקה, השפה אוריינות תלת לשונית ועוד.

7 . **תכנית לגיל הרך** – הפעלת תכניות כגון: ילדי ואני, מהבית לביה"ס, תוכנית אור, לכ-5,000 ילדים בגיל הרך ומשפחותיהם, השייכים למשפחות מצוקה ומשפחות במצוקה חריפה עקב אי תפקוד ההורים מסיבות שונות. התכניות מתבצעות בתיאום עם אגפי הגיל ויחידות אחרות במשרד ובשיתוף גורמי חוץ (משרד הרווחה, ג'ויינט, מתנ"סים ועוד).

8 . **יוזמות חינוכיות – ייזום קורסים**, השתלמויות, בשיתוף מינהל הכשרה, השתלמות והדרכת עובדי הוראה וכן הפצת פרסומי אגף שח"ר במטרה להעמיק הטיפול באוכלוסיות חלשות.

9 . **פיתוח וקידום דרכי הוראה**- פיקוח וביצוע מעקב אחר דרכי הוראה וקידומן בהתאם, זאת במטרה להתאימן לצרכים של אוכלוסיות חלשות.

10 . **מחקר ומעקב**- ביצוע מחקרים הנוגעים לפעילות האגף, הערכה, ליווי ומעקב.

11 . **פר"ח- תכנית חונכות ארצית**. במסגרתה מסייעים סטודנטים לכ - 27 אלף תלמידים בעיירות פיתוח ושכונות מצוקה, אשר עקב חסך כלכלי וחברתי אינם מצליחים לתרגם את הפוטנציאל הטמון בהם להישגים חינוכיים חברתיים נאותים. הסטודנטים זכאים למלגה המסייעת להם במימון לימודיהם במוסדות להשכלה גבוהה.

24-05 הוראת המקצועות – 139,751 אלפי ש"ח.

פעילויות עיקריות במסגרת התכנית:

מורשת יהדות ספרד והמזרח

מטרת היחידה למורשת יהדות ספרד והמזרח היא לשלב מורשת זו במגזרים השונים של החינוך והתרבות. היחידה מעודדת את המחקר ולימוד הנושא במוסדות להשכלה גבוהה במכוני המחקר השונים, במכוני אתנוגרפיים של הקהילות השונות, ובמערכות החינוך במוסדות החינוך הפורמאליים והבלתי פורמאליים. כמו-כן מעודדת היחידה את היצירה של משוררים, סופרים, חוקרים והיסטוריונים העוסקים במורשת יהדות ספרד והמזרח.

היחידה מעודדת כתיבת עבודות על-ידי חוקרים צעירים בבתי ספר על-יסודיים בנושא מורשת, לרבות עבודות גמר במקום בחינות בגרות.

היחידה מסייעת בשילוב תכני מורשת יהדות ספרד והמזרח בתוכניות הלימודים, ומסייעת למפקחים-המרכזים בהטמעת תכנים אלה במקצועות השונים בקרב התלמידים.

היחידה מפתחת חומרים ותכנים למורים בשיתוף המפמ"רים במטרה לשלבם בתוכניות הלימודים הקיימות. תכניות אלה מוטמעות במערכת החינוך באמצעות קיום של השתלמויות וימי עיון.

האגף לתכנון ופיתוח תוכניות לימודים

האגף לתכנון ולפיתוח תוכניות לימודים מופקד על תכנון לימודים במערכת החינוך בכל תחומי הדעת, לכלל הגילאים ולכלל המגזרים. האגף מיישם את המדיניות הפדגוגית של המשרד בתחום תכנון הלימודים.

יעדים ואמצעים:

1. פיתוח, עיבוד, הפקה והפצה של תוכניות לימודים על-פי מדיניות המשרד והיעדים שנקבעים על-ידי המזכירות הפדגוגית, וסיוע בהטמעתן של התכניות החדשות בשנתיים הראשונות לפרסומן.
2. פיתוח מסמכי סטנדרטים לתוכניות הליכה שבתוקף ועדכונם.
3. פיתוח תכניות לימוד ייחודיות לחינוך הדתי, למגזר הערבי ולמגזר הדרוזי.
4. תרגום לערבית והתאמה תרבותית של תכניות לימודים ושל מגוון עזרי הוראה למידה המיועדים לכלל המגזרים.
5. פיתוח תכניות לימודים ייחודיות לחינוך המיוחד והתאמת תכניות קיימות לתלמידי החינוך המיוחד.
6. יצירת רצף בין תכניות לימודים לחטיבות הגיל השונות במקצועות הלימוד הרב גילאיים.
7. פיתוח תכניות הליכה לחינוך הקדם יסודי.
8. קידום הוראת מקצועות המתמטיקה, המדעים והטכנולוגיה בכל חטיבות הגיל במסגרת המרכז הישראלי להוראת המדעים על שם עמוס דה-שליט - פיתוח עזרי הוראה, למידה, הפעלת מרכזי

9. קידום שילובן של מיומנויות חשיבה והכוונה עצמית בלמידה ובכלל זה המידענות ואוריינות בתחומי הדעת.
10. יישום יוזמות פדגוגיות שונות שיוזמת המזה"פ מעת לעת, כמו פיתוח דגמי הוראה לקידום הכשירות הלשונית, אוריינות שפת אם (עברית וערבית), אוריינות מדעית ואוריינות מתמטית, פיתוח דגמים להשתלמויות מורים וכדומה.
11. ייזום פיתוחם של עזרי הוראה-למידה ספריים, ממוחשבים ואור-קוליים לכל הגילאים ולכל המגזרים בתחומים בהם השוק הפרטי אינו נותן מענה בדרך של התקשרות חוזית עם גורמי חוץ תוך ליווי ובקרת איכות של התוצרים וטיפול בהפקתם.
12. יישום המשתמע מכל החלטה של הנהלת המשרד בדבר מערך הלימודים בחטיבה העליונה בתחום תכנון הלימודים.
13. ביצוע פעולות הערכה טרום תכנית. תיקוף מסמכי סטנדרטים וכדומה כחלק אינטגרלי מתהליך הפיתוח והעדכון של תכניות הלימודים.
14. הדרכת בתי ספר בפיתוח של תוכניות לימודים ייחודיות לחט"ע, אישורן ובקרה על איכות ביצוען.
15. ייעוץ וסיוע בפיתוח עזרי הוראה לאוכלוסיות בעלות צרכים מיוחדים: עולים חדשים, תלמידים עולי אתיופיה.
16. פיתוח פורטל תכנון לימודים בעברית ובערבית ובכלל זה גרסאות אינטרנטיות של תוכניות לימודים לקידום הטמעת תכנון הלימודים הבית ספרי ולקידום יוזמות פדגוגיות שונות של המשרד.

הדרכה לזהירות בדרכים

החינוך לבטיחות בדרכים הוא משימה לאומית שמטרתה מניעת אובדן וסבל בתאונות דרכים וחינוך לבטיחות ולטיפוח תרבות ההתנהגות בדרך. בהתאם להחלטת מנכ"ל המשרד, שולב החינוך לבטיחות בדרכים כאחד מנושאי הליכה המחייבים.

אגף זהירות ובטיחות בדרכים מפעיל תוכניות לימודים כלליות בנושא הבטיחות בדרכים, מפיק חומרי למידה עדכניים, מקיים מערך פיקוח והנחייה בכל המחוזות והמגזרים ומכשיר גנות, רכזים בית ספריים ומורים.

כל הפעילויות החינוכיות מתבצעות בשיתוף פעולה עם אגפי הגיל ואגפי התוכן במשרד ועם הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים. משרד התחבורה וגורמים מובילים בנושא הבטיחות בדרכים מחוץ למשרד החינוך כמו: משרתת ישראל – אגף התנועה, מרכז השלטון המקומי, מטות בטיחות עירוניים, מחלקת חינוך ברשויות המקומיות, גורמי מחקר ופיתוח, ארגוני מתנדבים ועוד.

בעקבות הגדלת תקציב האגף לשנים 2007-2008 ע"י הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים תורחב הוראת החינוך לבטיחות בדרכים בגני ילדים, בבתי הספר היסודיים בכיתות א' ובכיתות ה' ובבתי הספר העל-יסודיים בכיתות ו' – י"א ובמגזר החרדי.

בהתאם להחלטה זו יפעיל אגף זהירות ובטיחות בדרכים מערכת רחבה להכשרת גננות, מורים, מנחים ורכזים להוראת התכניות בחינוך לבטיחות בדרכים ולהפעלתן בכל המערכת. כן תורחב החשיפה לחינוך לבטיחות בדרכים של פרחי ההוראה במכללות ויפותחו תוכניות וחומרי למידה מותאמים להוראה בכל שכבות הגיל במגזר החרדי בכל הזרמים.

יד ושם – רשות הזיכרון לשואה ולגבורה

יד ושם, רשות הזיכרון לשואה ולגבורה, נוסדה ב-1953 על פי חוק על מנת להנציח את ששת מיליוני היהודים שנספו בשואה ולאסוף אל המולדת את זכרם של כל אלה מבני העם היהודי שנפלו ומסרו את נפשם, נלחמו ומרדו באויב הנאצי ובעוזריו, ולהציב שם וזכר להם, לקהילות, לארגונים ולמוסדות שנחרבו בגלל השתייכותם לעם היהודי, וכן להכיר ולהנציח את חסידי אומות העולם ששמו נפשם בכפם להצלת היהודים. יד ושם מופקד גם על הנחלת זיכרון השואה באמצעות פעילות מחקר, פרסומים ובעיקר חינוך.

ביד ושם קיימים:

1. הארכיון הגדול בעולם בנושא השואה המכיל כ-70 מיליון דפי מסמכים ופועל בכל רחבי העולם לאיסוף כל התיעוד (מסמכים, תצלומים, סרטים, עדויות וכל חומר אחר). היכל השמות שבו נאספים דפי עד עם שמות הנספים. (מאגר השמות הסרוק והממוחשב, שהועלה לאינטרנט בנובמבר 2004 ומכיל כ-3.1 מיליון שמות), הספרייה המקיפה ביותר בנושא השואה הכוללת כ-112,000 כותרי ספרים ב-50 שפות, אגף מסדי המידע הפועל למחשוב כל מאגרי המידע הקיימים ביד ושם, ומרכז צפייה-מרכז ידע עולמי אודות סרטים בנושא השואה ועדויות ניצולים.
2. בית הספר המרכזי להוראת השואה מקיים מידי שנה הכשרת מורים לאלפי מחנכים מן הארץ ולמאות מחו"ל, ימי עיון לכ-260,000 תלמידים, בני נוער מישראל ומחו"ל, חיילים וקצינים בשנה. בית הספר מפיק תכניות ועזרי לימוד מגוונים במספר שפות, מעלה לאתר יד ושם באינטרנט חומרים ב-13 שפות, מנהל קורסים מקוונים וועידות וידאו בינלאומיות עם מורים ותלמידים. בית הספר מקיים כנסים חינוכיים בינלאומיים וארציים בנושאי הוראת השואה. כמו-כן פעיל בית הספר בפורומים חינוכיים בארץ ובעולם.
3. מכון המחקר שבמסגרתו מתקיימים כנסים בינלאומיים, פרויקטים של מחקר, סדרת מלגות וסדנאות לחוקרים מהארץ ומחו"ל והוצאה לאור של פרסומים מחקריים ואחרים על נושא השואה (כ-40 כותרים בשנה). המכון פועל באמצעות ועדה מדעית ובה נציגים מכל האוניברסיטאות בארץ.
4. מכלול מוזיאוני, הכולל את המוזיאון לתולדות השואה, מוזיאון לאמנות השואה וביתן לתערוכות. וכן אתרי הנצחה (ביניהם: אהל יזכור, יד לילד, בקעת הקהילות ושדרת חסידי אומות העולם).

בשנת 2006 ביקרו ביד ושם כ- 830,000 איש. מאז פתיחתו של המוזיאון החדש לתולדות השואה ביד ושם במרס 2005 ועד אמצע שנת 2007 ביקרו בו מעל 2 מיליון איש מישראל ומהעולם. לאתר מגיעים מבקרים רשמיים רבים של מדינת ישראל, ומתקיימים בו אירועים וטקסי הנצחה מגוונים, כגון העצרת הממלכתית בערב יום הזיכרון לשואה ולגבורה. באתר האינטרנט של יד ושם גולשים מאות אלפי מבקרים בממוצע לחודש – בשנת 2006 גלשו בו 4.5 מיליון מבקרים מ- 215 מדינות ובשנת 2007 אף ניכרת מגמת עליה משמעותית במספר הגולשים באתר.

רשות הזיכרון השלימה תכנית פיתוח רב שנתית מקיפה שנועדה לתת מענה לצרכים העתידיים של הנחלת זיכרון השואה. במסגרת זו כבר הושלמו הקמת בניין חדש לארכיון ולספרייה, הקמת בית הספר המרכזי להוראת השואה והקמת מכלול הכניסה החדש הכולל מרכז מבקרים. כמו כן הושלמה הקמת המוזיאון החדש המושך אליו אלפי מבקרים מידי יום. בהתבסס על התשתית שהוכנה במסגרת תכנית הפיתוח פועל עתה יד ושם ביתר שאת לחיזוק והרחבת פעולות החינוך בישראל ובעולם, ולהנגשת המאגרים והמידע אודות השואה לציבורים רחבים באמצעות שימוש בכלים טכנולוגיים מתקדמים.

24-06 פעולות בחינוך הדרוזי – 313 אלפי ש"ח.

תכנית פעולה זו עוסקת בפעולות מיוחדות בקרב התלמידים הדרוזים בבתי ספר ב-23 ישובים דרוזים ומעורבים בכל הנושאים שיש להם זיקה לייחוד בחינוך הדרוזי. עיקרי הפעולות: טיפוח המורשת והתחומים הייחודיים הדרוזים, קידום יוזמות חינוכיות, פעולות צופים ונוער, מלגות לסטודנטים, מנהיגות ומעורבות קהילתית, סקרים, מחקרים ופרסומים.

24-08 שירות פסיכולוגי ייעוצי – 201,650 אלפי ש"ח.

השירות הפסיכולוגי ייעוצי, הוא אגף במינהל הפדגוגי המעניק שירותים פסיכולוגיים ושירותי ייעוץ חינוכי למוסדות החינוך, לתלמידים ולהוריהם. הפסיכולוגים החינוכיים והיועצים החינוכיים משמשים גופים מקצועיים המספקים שירותי תמיכה וסיוע, פרטניים וקבוצתיים, שירותי אבחון, טיפול וייעוץ לתלמידים ולהוריהם, הדרכה והנחייה לצוותי חינוך ולהנהלות בתי הספר. בשפ"י יחידות מטה המופקדות על נושאים שונים. הפעילות מתמקדת: בקביעת מדיניות, בפיתוח תוכניות, פיתוח מודלים להדרכה וטיפול ויעוץ לגופים פנימיים וחינוכיים. כל אלה נוגעים בסוגיות הקשורות ברווחה נפשית ובבריאות נפש (כל פרופסיה עפ"י מומחיותה) בהתייחס לכל האוכלוסיות, על פי הרצף ההתפתחותי.

בשנת הלימודים תשס"ח הפעילות תתמקד בתחומים הבאים:

1. הפעלת תוכנית "כישורי חיים" המתמקדת בפיתוח כישורים תוך אישיים, בין אישיים וכישורי חוסן.
2. שיפור תהליכי למידה.
3. מיניוּת, מגדר ומשפחה.

4. קידום אקלים בית ספר ומניעת אלימות, כולל אבחון אקלים בית ספרי באמצעות האינטרנט.
5. פרויקט לטיפול בתלמידים אלימים בחינוך העל-יסודי.
6. מניעת נשירה.
7. איתור, אבחון וטיפול בתלמידים עם ליקויי למידה.
8. ועדות התאמה, לאישור התאמות לתלמידים בעלי לקות למידה.
9. התמודדות עם מצבי אסון, לחץ ומשבר, ברמת הפרט והמשפחה.
10. טיפול באוכלוסיית המפונים מרצועת עזה לאחר ההתנתקות.
11. מניעת התעללות ופגיעות מיניות, והתערבות במצבי משבר של חשיפת פגיעה.
12. מתן מענה טיפולי לתלמידים שנפגעו מינית.
13. ילדים ונוער בסיכון.
14. מניעת שימוש בסמים, אלכוהול וטבק והתערבות בקבוצות תלמידים משתמשים (קבוצות אופי).
15. הגיל הרך – סיוע לגננות ולהורים.
16. פרויקט 200 – חינוכאים; שיבוץ פסיכולוגים עולים חדשים בתוך המערכת.
17. ניהול אתר אינטרנט.
18. הדרכת יועצים בשנתיים הראשונות לצורך מתן רשיון ייעוץ.
19. חיזוק וסיוע לאזורים הבאים: חיפה, הצפון וישובי עוטף עזה.
20. בניית מסד נתונים לניהול הידע בשפ"י באמצעות מינהל תקשוב במשרד.

כוח אדם

בשירות הפסיכולוגי היעוצי פועלים היום כ-3,800 יועצים חינוכיים וכ-1,900 פסיכולוגים. מרביתם של הפסיכולוגים מועסקים במשרות חלקיות. בנוסף עובדים במטה 6 ראשי יחידות המובילים תוכניות התפתחותיות ומניעתיות.

פריסת השירותים הפסיכולוגים לשנת תשס"ח:

מספר/	שירותים	פסיכולוגים	משרות
ירושלים	23	263	217
צפון	92	379	230
חיפה	30	220	148
מרכז	59	466	269
תל - אביב	13	296	177
דרום	40	260	212
סה"כ	257	1,884	1253

24-11 כח עזר פדגוגי – תומכי חינוך – 60,696 אלפי ש"ח.

התקציב מיועד לתגבור מערכת החינוך ב"מורות חיילות" וב"מתנדבי שירות לאומי". המתנדבים מסייעים בקליטתם של עולים חדשים, בעזרה לאוכלוסיות מצוקה ולטעוני טיפוח, בסיוע לתלמידי החינוך המיוחד ובהדרכה בנושאי מורשת ודיעת הארץ.

הפעילות מתבצעת באמצעות השתתפות בתקציב הנדרש לאחזקתן של מורות חיילות (משרד הביטחון), במימון מורות מתנדבות לשירות לאומי (באמצעות גופים מפעילים שזכו במכרז) ובהכשרתן, במערך הדיור ובליווי ותמיכה בעבודתן.

מורות חיילות (מו"ח) – היחידה למורות חיילות קולטת חיילות המתאימות לשמש חינוך והדרכה, ומסייעות הוראה ברחבי הארץ. היחידה מפעילה כ-1,200 חיילות וחיילים באמצעות משרד הביטחון ומממנת מתוכם כ-1,100 מו"ח ובכללם בנות נח"ל וחיילים במסלולי "מורים חיילים".

מתנדבות השירות הלאומי – במערכת החינוך בתשס"ו 3,136 תקני בנות שירות לאומי, המשמשות כסייעות הוראה, הדרכה וחינוך, במוסדות חינוך ובמסגרות המוכרות ע"י מערכת החינוך.

24-12 מתנ"סים – 88,064 אלפי ש"ח.

החברה למתנ"סים מפעילה את מערכת המתנ"סים בישראל. תפיסתה מתבססת על עצמאות המתנ"ס הבודד, שהוא גוף משפטי בעל הנהלה ציבורית, תקציב עצמאי, ותוכנית עצמאית.

המתנ"ס הבודד משיג את מקורותיו הכספיים בהתאם ליכולתו ליצור קשרים, ליזום תוכניות, לגבות תשלום מן החברים עבור השירותים ולהפוך למשמעותי עבור הרשות המקומית.

החברה למתנ"סים משלמת את שכרם של 172 מנהלי המתנ"סים ומפעילה מערכת של הדרכה והערכה. החברה למתנ"סים מספקת שירותים שמחזקים את עצמאות ההנהלה המקומית של המתנ"סים ומעבירה תקציבים לחיזוק נושאים קהילתיים.

ההתקשרות של משרד החינוך באמצעות מינהל כוח אדם בהוראה, תיאום ובקרה עם החברה למתנ"סים מתמקדת כיום במימון 172 משרות של מנהלי מתנ"סים ו-85 משרות מטה, בתוספת של 12 מיליון ש"ח לתקורה. כמו כן בעקבות העברת מינהל התרבות למשרד המדע והספורט הועברה לאחריות המינהל תכנית סל תרבות המופעלת ע"י החברה למתנ"סים בה לוקחים חלק כ-600,000 תלמידים לפי "סל" של 3 מופעים/קונצרטים וכד' לכל תלמיד במשך לימודיו. בשנת הלימודים תשס"ז הסתכמה השתתפות המשרד בתכנית זו בסכום של 13.6 מיליון ש"ח.

ההתקשרויות עם החברה למתנ"סים להפעלת תכנית סל תרבות כמו הפעלת התקציב השוטף של החברה למתנ"סים (לעיל) מתבססות על פטור ממכרז שניתן ע"י החשב הכללי להתקשרויות אלה.

התקשרויות אחרות של יחידות המשרד כגון השכלת מבוגרים, תוכניות פנאי לנכים (באחריות האגף לחינוך מבוגרים) ובתי"ס קהילתיים (באחריות האגף לחינוך יסודי) מופעלות גם הן על בסיס של פטור ממכרז.

הפעלת תכנית פנאי לנכים

הפעלת כ-40 תכניות העשרה ותרבות לאוכלוסיית הנכים. הפעילויות מתקיימות בכ-140 מתנ"סים ברחבי הארץ על מנת לאפשר לנכים להשתלב במסגרת הפעילויות המתקיימות לציבור הרחב במתנ"סים, בניסיון לשלבם בחיי קהילה נורמטיביים.

24-14 מינהל חברה ונוער - חינוך לא פורמאלי – 149,828 אלפי ש"ח.

מינהל חברה ונוער אחראי להפעלתו והכוונתו של החינוך הבלתי פורמאלי, החינוך החברתי והחינוך הערכי-לאומי.

המינהל פועל להכנת בני הנוער לחיי חברה ותרבות ולהכשרתם לחיי אזרחים אחראים, פעילים ומעורבים במדינה ובקהילה.

מסגרות הפעולה וההפעלה נעשות בשיתוף הרשויות המקומיות ובתי הספר העל-יסודיים.

מאמץ מיוחד מרוכז בנוער בסיכון, נוער מנותק ובנוער עולה מנותק שאינו זוכה בחינוך מסודר במסגרות הפורמאליות.

דרכי פעולה

1. מרכזי ההדרכה

פעולות ההנחיה, ההדרכה, ההכשרה וההשתלמות מתבצעות בבית הספר הארצי הכולל בתוכו מרכז הדרכה ארצי ומרכז הדרכה מחוזי של ת"א-מרכז, וב-4 מרכזי הדרכה נוספים: חיפה הכולל גם את נציגות דרוזית, הפועלת בעיר הכרמל, צפון – הכולל גם את נצרת-המגזר הערבי, פקיעין-דרוזים, ירושלים ודרום.

בבית הספר הארצי פועלים גם מרכז מידע טכנולוגי-חינוכי, מרכז תפעול האתר, מרכז משאבים של החינוך הלא פורמאלי וצוות לפיתוח תכנים ותכניות העונים לצרכים של תחומי מינהל חברה ונוער, (כתיבת תוכניות והכשרת בעלי תפקידים שונים במינהל חברה ונוער, השתלמויות במהלך העבודה וניסוי תכניות ומתודות חדשות למערכת החינוך בכלל ובחינוך הבלתי פורמאלי בפרט).

בביה"ס הארצי ובמהדי"ם פועלים גם בני נוער וחיילים בהנחיית מפקחי המינהל.

בשנת תשס"ז התקיימו השתלמויות במה"דים ל-29,010 משתלמים וניתנו 19,325 שעות השתלמות.

2. תנועות נוער

א. תכניות הפעולה לחניכי תנועות הנוער מבוצעות על-ידי 16 תנועות נוער, בפיקוח ובהנחיית מינהל חברה ונוער כדלהלן: הסתדרות הצופים העבריים, הנוער העובד והלומד, השומר

ב. מועמדים לתמיכה תנועת הנוער "בת מלך".

3. ארגוני הנוער

תמיכה ועידוד של פעולות נוער למען עצמם ולמען בני הנוער ותרומה לקהילה.

4. "נוער במרחב הפתוח"

הפעלת תכניות לנוער בכל המסגרות לפיתוחה של תרבות נוער ערכית ויחודית לנוער, תרבות המבוססת על מחויבות ומעורבות קהילתית-חברתית ופיתוח מיומנויות אישיות לטובת הפרט והקהילה.

השתתפות בפעילות מזמנת לבני הנוער, התנסויות מעשירות למימוש עולמם האישי, הרגשי והחברתי.

להלן הפעולות המרכזיות בתחום הטיפול ב"נוער במרחב פתוח":

א. טיפוח ועידוד מנהיגות צעירה, מדריכים צעירים, מועצות תלמידים ונוער ופעילים בקהילה – קיום מחנות למנהיגות צעירה ל-7,000 בני נוער.

ב. רשויות מקומיות – הפעלת תכניות חינוכיות להעשרה אישית וקבוצתית, הכנתם לקראת חיים כאזרחים מעורבים ופעילים בקהילה לחינוך וארגון בני הנוער לתרבות הפנאי ולהכשרת מנהיגות ייצוגית.

ג. מוסדות וגופים שונים - פעולות חברה, העשרה, חוגים, מפעלים ושירותי היקף לנוער, לתרבות, אמנות, מוסיקה, מחול, דרמה, תזמורות ולהקות זמר.

ד. עידוד וטיפוח תכניות לנוער ביוזמה מקומית.

5. פיתוח מיומנויות, כישורים ומיצוי היכולת האישית. נוער מנותק "מניתוק לשילוב" פעולות בקרב נוער מנותק ונוער בסיכון מכוונות לנוער עובד או שאינו עובד ואינו לומד במישורים הבאים:

א. בשנת הלימודים תשס"ז השירותים ניתנו ב - 135 רשויות מקומיות וב- 32 מוסדות חסות הנוער, כלא אופק לנוער, כלא השרון ובתי מעצר. הפעילות הקיפה כ-13,000 בני נוער בסיכון בכלל ומתוכם כ-9,000 בני נוער מנותקים.

ב. במסגרת זו מפעיל המשרד סל של שעות חינוך והשכלה באמצעות חברת המתנסי"ם. שעות אלו נועדו להשלמת השכלת יסוד לימודי השלמה לקראת קבלת תעודות גמר לכיתות ח', ט', י' תג"ת

- ג. בשנת 2006 הופעלו גם כ- 65 מוקדים מיוחדים לפעילות עם נוער עולה בסיכון יוצא חבר העמים ויוצא אתיופיה. פעילות זו מתבצעת ב- 50 רשויות מקומיות שבמסגרתן מטופלים כ- 2,000 בני נוער עולים. בנוסף מתקיימת פעילות חברתית-טיפולית הכוללת: הפעלת תוכניות שדה (של"ח לנוער מנותק), תוכניות מניעה (סמים, אלכוהול, אלימות), תוכניות הכנה לשרות צבאי / לאומי, תוכניות להכנה לעולם העבודה, תוכניות לפיתוח והעצמה אישית חברתית ומקצועיות ותוכניות לפיתוח מנהיגות והתנדבות בקרב נוער מנותק.
- ד. פעילות חברתית-טיפולית מופעלת על ידי השתתפות במימון שכר ל – 170 משרות מנהלים ורכזים וכ- 200 מדריכים חינוכיים טיפוליים (עובדי קידום נוער) בתפקידים שונים ברשויות המקומיות.

6. חינוך חברתי - קהילתי

להלן הפעולות המרכזיות בחינוך החברתי קהילתי:

- א. הטמעה של תוכנית רב שנתית לשעות מחנך מכיתות ז'-י"ב. התוכנית כוללת תכנים ותוכניות של החינוך החברתי קהילתי – ערכי: הכיתה כקבוצה חברתית, הכנה לשירות משמעותי בצה"ל, טיפוח זהות יהודית – ישראלית, טיפוח זהות ערבית ישראלית (במגזר הערבי), עיסוק בסוגיות אקטואליות, מחויבות אישית – שירות לזולת, להיות אזרח- לקראת קבלת תעודת זהות, דיונים בדילמות מוסריות, תרבות השיחה והדיון, על החגים וטקסים, לבחור מחדש בדמוקרטיה וכו'.
- ב. פיתוח תוכניות ופעילויות למעורבות חברתית והתנדבות ובתי ספר קהילתיים.
- ג. פעילות בית ספרית לחיזוק זיקה לתרבות היהודית ישראלית באמצעות תוכניות חינוכיות רלוונטיות, קיום טקסים, ימי חג ומועד והיחשפות לאירועי תרבות ואמנות.
- ד. טיפוח חברת תלמידים בבית הספר והכשרת נוער לתפקידי מנהיגות. עידוד תלמידים להתנסות בתהליכי ניהול עצמי בכיתה, במועצת תלמידים ובקהילה. (סמינרי הכשרה בחופשות והדרכה שוטפת במהלך השנה).
- ה. הפעלת מחויבות אישית ב- 350 בתי ספר הפעלת 50 אלף תלמידים
- ו. הכשרה והדרכה של בעלי תפקידים בחינוך החברתי קהילתי:
- (1) הכשרת רכזי חינוך חברתי קהילתי, מנחי מועצות תלמידים ורכזי מחויבות אישית.
 - (2) פיתוח מקצועי והעשרה של כ- 2,000 רכזי חינוך חברתי קהילתי בבתי הספר העל יסודיים, מנחי מועצת תלמידים, ורכזי מחויבות אישית – הנחייה והדרכה שוטפת.

3) השתלמויות מחנכים להטמעת התוכנית הרב שנתית לשעות חינוך ההשתלמות כוללת עקרונות הלמידה החברתית, תכנים חברתיים ערכיים ואימון במתודות ומיומנויות לעבודה בכיתות.

7. נוער וקהילה

להלן הפעולות המרכזיות בתחום הנוער והקהילה:

- א. תקנות תנועות נוער, שנת שירות, המרחב הפתוח הנן חלק מפעולות מרכזיות בתחום נוער וקהילה.
- ב. טיפול מערכתי במגזר הכפרי: טיפול מקיף בנוער מאוכלוסייה חלשה - נוער עובד, נוער לומד במושבים ובקיבוצים, מיסוד נהלים ושילוב בתי הספר האזוריים בחינוך למעורבות קהילתית.
- ג. המשך הפעלת מסעות בני הנוער לפולין כשיאו של תהליך חינוכי. כן תורחב ההכשרה הבסיסית המתמשכת למורים, למדריכים ולמלווים (כולל המשלחות של בתי-הספר היוצאים באופן עצמאי).
- ד. הפעלת חוק פיקוח הקייטנות והמחנות הכולל הפעלת מערך פיקוח על כלל הקייטנות בכל המגזרים, הוצאת אישור תכני הקייטנה, היתרי עבודה בקייטנה, הכשרת מנהלי הקייטנות, הובלת ועדת בינמשרדית לנושא.
- ה. מתנדבי שנת שירות (ש"ש) במערכת החינוך בתשס"ז כ-1,150 בנים ובנות הדוחים את גיוסם לצה"ל בשנה ומשרתים בשנת שירות נוספת טרם גיוסם לצה"ל. המתנדבים פועלים כגרעינים בתחומי החינוך בקהילה, ברחבי הארץ.

פרויקט עתידים

תוכנית "קדם עתידים" הינה תוכנית המיועדת לבתי הספר העל-יסודיים ומתמקדת ב-30% התלמידים בעלי ההישגים הטובים / הפוטנציאל להישגים טובים בחטיבות העליונות. מטרתה של התוכנית היא הרחבת מעגל בוגרי התיכון מקרב תלמידי הפריפריה ומקרב אוכלוסיות ייחודיות, בעלי תעודת בגרות איכותית, עם דגש על מקצועות המדעים.

מדריכי של"ח (שדה, לאום וחברה)

מטרתה העיקרית של התכנית החינוכית בלימודי השל"ח וידיעת הארץ בחטיבות הביניים ובחטיבות העליונות היא לחזק בקרב בני הנוער את אהבת הארץ ואת תחושת ההשתייכות אליה, להעמיק את הכרת נופיה, ערכי הטבע שלה, מורשתה ההיסטורית והתרבותית, המפעל הציוני ותקומת מדינת ישראל, ולטפח את מחויבותם ואחריותם של בני הנוער לחברה, לסביבה ולנוף המולדת. היא מעניקה עומק משמעותי למושג "אזרח ישראלי" מנקודת התייחסות הנטועה בעמקי הרגש והתודעה ומתוך חוויית התנסות בסוירים בשבילי הארץ.

התכנית כוללת סדרה של "סדנאות שדה", המאוגדות סביב גורם מארגן שנתי על פי מערך סיורים מובנה המביא להיכרות שיטתית עם הארץ לאורכה ולרוחבה. ההתמקדות בירושלים בירת ישראל היא שיאו של התהליך החינוכי.

התכנית מתבצעת במשך שנת הלימודים במסגרות הבאות:

שעה שבועית אחת, סיורים בני יום אחד פעם בחודש, גיחה מחנאית שנתית, מסעות/טיולים בני מספר ימים, בסיסי אימונים בשיתוף צה"ל, שירות לאומי, מחויבות מדריכי של"ח צעירים בקהילה.

מינהלת הטיולים

מטרת מינהלת הטיולים היא שילוב וקידום הטיול והלמידה מחוץ לבית הספר בתכניות הלימוד הבית ספריות והתאמתם לתהליך החינוכי המוביל בכל בית ספר. קיום הליכים אלה בהתאם להוראות חוזר המנכ"ל.

המינהלת פועלת לשכלול היכולת הפדגוגית והארגונית של הפועלים במסגרת מערכת החינוך הפורמאלית והבלתי פורמאלית.

עיקרי הפעולות המתוכננות:

1. הכשרת סגלי הוראה מקצועיים:
 - א. רכז טיולים לכל בית ספר – השתלמות של 112 שעות.
 - ב. סגלי ניהול והוראה בתחום הלמידה מחוץ לבית הספר – השתלמויות בנות 56 שעות.
2. חיזוק מקצועי של ועדת הטיולים המחוזית באמצעות ימי הדרכה והטלת אחריות לפעולתה במסגרת המפקחים הכוללים ובית הספר במחוז.
3. קיום השתלמויות לסגלי ההוראה, מרכזי הטיולים בבתי הספר במחוז.
4. יישום המודל לתכנית טיולים רב שנתית, הנחיה וליווי בתי ספר יסודיים בהטמעתו.

16-24 חינוך מבוגרים – 64,299 אלפי ש"ח.

האגף חינוך מבוגרים יוזם ומקיים פעולות חינוך מבוגרים ומפקח עליהן. הוא משתתף תקציבית בהפעלת אולפנים, מוסדות השכלה יסודית, תיכונית וחוגי השכלה וכן בחוגי הורים בשיתוף עם רשויות מקומיות, מתנ"סים וארגוני נשים וכן סמינרים בסקטורים השונים וקתדראות עממיות בשיתוף עם רשויות מקומיות ומתנ"סים.

כתנאי להשתתפות האגף בפעולות חינוך מבוגרים של גופים מפעילים, על הגופים לקבל את התוכניות והפיקוח הפדגוגי והמינהלי של האגף. כמו כן עליהם לעמוד בתקן לומדים לכיתה או לחוג ולעמוד בקריטריונים של האגף.

כמו כן, האגף מאשר מוסדות וקורסים לגמולי השתלמות ומפקח עליהם בשיתוף עם נציבות שירות המדינה ומשרד האוצר. האגף עוסק בהערכת השכלה על-יסודית מהארץ ומחו"ל. האגף מפעיל תוכניות לימודים חוץ מוסדיות לעולים באולפנים ולעובדי המשרד.

תחומי הפעולה של האגף:

1. הנחלת הלשון
 - הנחלת הלשון לעולים חדשים במסגרות שונות.
 - הפעלת מסגרות ללימודי יהדות לקראת גיור.
2. השכלה
 - השלמת השכלה עד ל-12 שנות לימוד ועד תג"ת - תעודת גמר תיכונית (כ-16,500 לומדים).
 - כמו-כן משתתפים 2,250 דורשי עבודה ומקבלי הבטחת הכנסה בפרויקטים להשלמת השכלה בשיתוף משרד התמ"ת ושירות התעסוקה.
3. העשרה והרחבת אופקים
 - הפעלת קתדראות עממיות אשר מציעות קורסי העשרה בתחומי דעת שונים, למבוגרים ועולים (כ-85,000 לומדים).
4. הורים, משפחה וקהילה
 - הכשרת מנחי קבוצות הורים, והפעלת בתי ספר להורים וקבוצות הורים (כ-42,000 הורים ב-2,600 חוגים ו-400 לומדים בתוכניות הכשרה למנחי קבוצות הורים).
5. פרסומים, אמצעי הוראה והשתלמויות
 - א. הוצאה לאור והפקה של תוכניות לימודים, ספרי לימוד, חומרים קוליים ויחידות לימוד מתוקשבות המתאימים ללומד המבוגר.
 - ב. הוצאה לאור של שבועון שער למתחיל.
 - ג. עריכת השתלמויות ייחודיות למורים ולמנחים העובדים עם מבוגרים.
6. הערכת תעודות
 - הערכת תעודות להשכלה על-יסודית מהארץ ומחו"ל והנפקת אישורים לשווה ערך השכלה, כ-8,000 אישורים לשנה.
7. קורסים לגמול השתלמות
 - ריכוז ועדה המאשרת קורסים לגמול השתלמות לעובדים במגזר הציבורי (למעט עובדי הוראה) ופיקוח על הביצוע. כ-7,000 קורסים זוכים לאישור מדי שנה ומתבצעות כ-1,700 בקרות בקורסים. אישור מוסדות לגמול השתלמות לכל המערכות כולל עו"ה.
8. הפעלת תוכניות לימודים חוץ מוסדיות
 - האגף מפעיל ימי עיון, כנסים, סיורים, סמינרים ותוכניות לימוד לעולים חדשים המתקיימות מחוץ לכותלי מוסדות הלימוד; כ-50,000 משתתפים בפעילויות השונות.
9. פרויקטים מיוחדים

הפעלת פרויקט קדמ"א ב' – קידום מוכנות אישית – השלמת השכלה לצעירים עולי אתיופיה בשיתוף עם משרד הקליטה והסוכנות היהודית.

מספר כיתות ולומדים במסגרות: אולפנים, השכלה והעשרה למבוגרים

תשס"ח 2008 (אומדן)		תשס"ז 2007		תשס"ו 2006		סוג הפעילות
לומדים	כיתות	לומדים	כיתות	לומדים	כיתות	
27,000	900	28,000	930	28,500	950	אולפנים
7,800	480	7,800	480	7,800	480	השכלה יסודית
8,500	480	8,500	480	8,500	480	השכלה תיכונית
2,250	90	1,150	50	3,500	150	כיתות השלמת השכלה למובטלים: דורשי עבודה ומקבלי הבטחת הכנסה
85,000	3,400	80,850	3,300	76,000	3,250	אוניברסיטאות וקתדראות עממיות
42,000	2,600	39,000	2,500	40,000	3,600	הנחיית הורים-חוגים
3,500	35	3,500	35	3,200	30	סמינרים קצרים
12,500		13,000		13,500		מכינות קדם אקדמיות
900		900		900		השלמת בחינת בגרות פרויקט השרה
189,450		182,700		181,900		סה"כ לומדים

תכניות ויוזמות – 22,981 אלפי ש"ח. 24-17

קליטת עולים:

מדיניות משרד החינוך מכוונת לשילוב לימודי וחברתי של התלמידים העולים במערכת החינוך ובחברה בכלל. גף קליטת עלייה (קל"ע) פועל במישורים שונים בקרב כל אוכלוסיית התלמידים על מנת ליישם מדיניות זו. גף קל"ע פעל בתשס"ה בקרב כ- 125,000 תלמידים שאינם ילידי הארץ.

היעדים המרכזיים

1. הקניית השפה העברית.
2. מימוש הפוטנציאל האישי של כל עולה להעלאת הדימוי העצמי ושיפור ההישגים הלימודיים.
3. יצירת תנאים שיאפשרו קליטה חברתית הולמת של התלמיד העולה.
4. חיזוק וגיבוש זהותו הציונית - יהודית- ישראלית של התלמיד העולה.
5. הכרות והשתלבות עם התרבות הישראלית, תוך שמירה על תרבות המוצא.
6. מניעת נשירה.

פעולות מרכזיות

1. הוראה באולפנים ובכיתות קלט להקניית השפה העברית כשפה שנייה.
2. שיעורי עזר לתלמידים עולים בתחומי הדעת השונים, הפעלת פרויקטים לימודיים.
3. התערבות בפרויקטים ערכיים - חברתיים - קהילתיים, במערכת הפורמאלית.
4. מימון והתערבות בפרויקטים של פנאי, צמצום פערים, נוער עולה בסיכון ונוער מנותק.
5. פעולות ופרויקטים לחיזוקו של התלמיד העולה בבית- הספר ולמניעת נשירה.
6. פיתוח מקצועי של כוח- אדם העוסק בתחום קליטת עלייה ושל חומרי-למידה, הערכה ומדידה.
7. שיפור השפה בקרב עולים "ותיקים".
8. איגום וייזום של תכניות משותפות לממשלה, לגופים ציבוריים ולמתנדבים לכדי מקשה אחת.
9. פעולות ויוזמות עם הורים, קהילה ושותפים נוספים כשבמרכז התלמיד העולה.
10. פיתוח תוכניות חדשות ומותאמות, בתחום השפה ובמקצועות עתירי המלל.
11. הטמעת הסטנדרטים ותכנית הלימודים החדשה בעברית לעולים בכל המערכת.

חפציב"ה (חינוך פורמאלי ציוני-יהודי בברית המועצות לשעבר)

במסגרת התכנית נכללים בשנת הלימודים תשס"ח 45 בתי ספר יומיים. 62 מורים-שליחים מישראל משוגרים למשימת חינוך והוראה בבתי הספר הללו. במוקד התכנית טיפוח הזוהר היהודית של התלמידים ובני משפחותיהם, הכרת המורשת הרוחנית-תרבותית של העם היהודי, עידוד העלייה לישראל וחיזוק הזיקה למדינת ישראל. בתכנית משתתפים כ-10,000 תלמידים זכאי עלייה על-פי חוק השבות, הלומדים בבתי ספר יומיים. כולם בתי ספר מוכרים ומאושרים על-ידי שלטונות החינוך המקומיים בכל מדינה. רובם בתי ספר יהודיים, מיעוטם מגמות יהודיות בתוך בתי ספר מקומיים כלליים. מרבית בתי הספר הללו מאוגדים בשלוש רשתות חינוך יהודיות הפועלות ברחבי ברה"מ לשעבר ("אור-אבנר", אורט עולמי, "שמע-ישראל").

מטה חפציב"ה במשרד החינוך מופקד על איתור, גיוס, מיון והכשרת המועמדים לשליחות הוראה, ליווי מקצועי של המורים-השליחים במקומות שליחותם, קיום ימי עיון והשתלמויות למורים-השליחים ולמורים-המקומיים המלמדים שלושה תחומי דעת עיקריים: עברית כשפה שנייה/נוספת, מסורת ישראל והיסטוריה יהודית. ביוזמת המטה פותחו והופקו תכניות לימודים ייחודיות המותאמות לקהל תלמידים זה, במקצועות הנלמדים במגמה היהודית-ישראלית. תלמידי הכיתות הגבוהות יוצאים בכל שנה ל"מסעות שורשים" במזרח אירופה, בעקבות פרשיות נבחרות ודמויות נודעות בתולדות עם-ישראל, קהילות ישראל בגולה, חסידות, ציונות, אתרי השואה ועוד. חלק מבתי הספר מקיימים תכנית "תאומות"-אימוץ הדדי של בית ספר בחו"ל ובית ספר ישראלי מתאים. כמו כן אחראיים המורים השליחים. לפעילות חינוכית יהודית-ישראלית בלתי פורמאלית: שבתונים וסמינריונים, בר/בת מצווה, תכנית יום-העצמאות ועוד. תכנית חפציב"ה מופעלת בשיתוף ובאמצעות מחלקת החינוך של הסוכנות-היהודית.

חיזוק חיפה, הצפון ויישובי עוטף עזה – 41,734 אלפי ש"ח.

24-19

בהתאם להחלטות הממשלה בנושא, תופעל תכנית במערכת החינוך בחיפה, בצפון וביישובי עוטף עזה בשנות הלימודים התשס"ז והתשס"ח בהיקף משאבים ממשלתיים של 360 מיליוני ש"ח בנושאים הבאים:

1. . בנית כיתות לימוד – 120 מיליון ש"ח.
 2. . פיצול כיתות א' ו-ב' לקבוצות לימוד קטנות, בפריסה בהתאם למדרג סוציו-אקונומי – 80 מיליון ש"ח (40 מיליון ש"ח לכל שנת לימודים).
 3. . שיפור הישגים לימודיים – 80 מיליון ש"ח (40 מיליון ש"ח לכל שנת לימודים).
 4. . קידום בתי ספר שוחרי שינוי, העצמת החינוך הבלתי פורמאלי, מלגות והצטיידות תלמידים ומוסדות חינוך ופיתוח כוח אדם – 80 מיליון ש"ח.
- בנוסף, יוקצה לתכנית סך של 340 מיליון ש"ח ממקורות חוץ תקציביים, לטובת הנושאים הבאים: 110 מיליון ש"ח לבינוי כיתות לימוד; 60 מיליון ש"ח לשיפור תשתיות פיסיית; 110 מיליון ש"ח להצטיידות מוסדות חינוך, 60 מיליון ש"ח לקידום בתי ספר שוחרי שינוי ולמלגות והצטיידות תלמידים.

תחום פעולה : 2025
חינוך קדם יסודי

האגף לחינוך קדם-יסודי מופקד על קביעת מדיניות חינוכית-לימודית מותאמת לכ-400,000 ילדים בחינוך הרגיל ובכללם ילדים בעלי צרכים מיוחדים, בגילאי שלוש עד שש, בכל המגזרים של החינוך הרשמי: ממלכתי, ממלכתי-דתי, ערבי, דרוזי ובדואי.

האגף אמון על תכנון, פיתוח וקידום היישום של תכנים פדגוגיים חינוכיים, על פיתוח של שרותי חינוך והוראה, מודלים חינוכיים חדשניים, יוזמות עדכניות, מבנים ארגוניים שונים ותכניות לימודים עתידיות, לגילאי 3-6.

כמו-כן אמון האגף על בחינתם, הערכתם וקידום הטמעתם של התכנים, התכניות והיוזמות במחוזות ובארגונים חינוכיים חוץ-מערכתיים, העוסקים בחינוך בגיל הרך, ועל התאמתם למדיניות האגף.

האגף אמון על קידום סגלי הפיקוח, רכזות מדורי גני הילדים בפס"גות, רכזות מרכזי ההעשרה, צוותי ההדרכה וצוותי היעוץ, והכשרתם בתחומים פדגוגיים ומנהליים בתאום עם המחוזות ועם האגפים הממונים במשרד: שפ"י, מינהל להשתלמות הכשרה ופיתוח עו"ה, מינהל החמ"ד, אגף לתכנון ופיתוח תכניות לימודים ואגפים נוספים במשרד.

הכשרת הסגל מתבצעת באמצעות מפגשים עם המפקחות המתאמות במחוזות, השתלמויות מקצועיות, הדרכה במרכזים לגיל הרך בפס"גות (מרכזים לפיתוח סגלי הוראה), הדרכה קבוצתית ואישית של גננות, מדריכות ומפקחות ועבודה בצוותים.

עיקרי הפעולות

1. פיתוח, יישום והטמעה של תכנית ליבה למערכת החינוך הקדם-יסודי בארבע אשכולות: אשכול שפה ואוריינות לקראת קריאה וכתיבה בכתה א', אשכול מדע וטכנולוגיה, אשכול אומנויות, אשכול כישורי חיים בריאות, בטיחות זה"ב וחינוך גופני. קביעת סטנדרטיים לבדיקת היישום בגישה תואמת התפתחות.
2. פיתוח קשרי הורים, קהילה וגן הילדים – הכנת מסמכי עמדה ותכניות פעולה בנושא.
3. פיתוח וקידום סגל מקצועי: מפקחות, רכזות ומדריכות במטה ובמחוזות, באמצעות הכנת תוכניות עבודה ממוקדות יעדים ויישומם וכלים לבדיקת יעילות הפיתוח המקצועי.
4. פיתוח תכניות לצמצום פערים, למניעת אלימות במוסדות החינוך בגיל הרך ולשילובם של ילדים בעלי צרכים ייחודיים (עולים חדשים, מחוננים, ילדים בסיכון, ילדים חולים וחינוך מיוחד בכל המגזרים).
5. קידום צוותי ההדרכה במגזר דוברי הערבית בשילוב עם תוכנית החומש, תמיכה בהטמעת תכניות לימודים חדשות ומתורגמות-מותאמות לשפה הערבית ובהטמעת עקרונות תכנית הליבה במגזר זה.
6. טיפוח עובדי הוראה בגיל הרך, במטה ובמחוזות, העצמתם והכשרתם ביישומן של שיטות הוראה עדכניות, בשילובן של מערכות טכנולוגיות מתקדמות במעשה ההוראה ובטיפוח עבודה ניהולית.

7. תמיכה בהטמעת המדיניות החינוכית לימודית ובחינת מידת האפקטיביות שלה במסגרות החינוכיות לגיל הרך (כמו יוח"א, פנימיות יום, פעולות הורים, מערך ייעוץ).
8. הנחיית תכניות עבודה ממוקדות יעדים למטה, לפיקוח ולגננות בשטח.
9. העמקה של מערך הקשרים עם יחידות חוץ משרדיות, עם מרכז השלטון המקומי, מנהלי מחלקות חינוך ברשויות ועם גופים כגון: ג'וינט ישראל, קרן קרב ועוד.
- 25 - 10 גני חובה (לגילאי 5) – 1,588,394 אלפי ש"ח.

כללי

גני חובה לגילאי 5 פועלים מכוח חוק לימוד חובה - אחריות המימון והתפעול מוטלת על משרד החינוך והרשות המקומית.

בגני חובה משרד החינוך מממן את שכרה של הגננת וכן את שכרה של העוזרת לגננת בחינוך הרגיל ובחינוך המיוחד ואילו הוצאות התפעול מוטלות על הרשות המקומית או הבעלות על הגן. משרד החינוך מטפל גם בהיבטים הבאים:

1. השלמת תקן גני-ילדים בגנים חסרים על-ידי קריטריונים שנקבעו.
2. קביעת תקן מיוחד לגנים לילדים חריגים והשלמת התקן החסר בגנים אלו.

אוכלוסיית היעד הינה ילדים שמלאו להם 5 שנים מ- א' בטבת עד כט' בכסלו של שנת-הלימודים וכן ילדים בוגרים יותר שהשירות הפסיכולוגי מצא שאינם בשלים דיים כדי לעלות לכיתה א'. אוכלוסייה זו כוללת ילדים בחינוך הרגיל וכן ילדים במסגרות חריגות - חינוך מיוחד.

המשרד פועל באמצעות:

1. תמיכה בגני חובה - השתתפות בשכר גננות.
2. תמיכה בגנים לחינוך מיוחד.
3. שכר עוזרות לגננות.

כמויות וקריטריונים

1. גננות

קריטריונים: בישובים נטולי מענק כל 33 ילדים בגיל חובה מקנים תקן של גננת ועוזרת גננת. בישובים מקבלי מענק* כל 31 ילדים בגילאי חובה מקנים תקן של גננת ועוזרת גננת.

*ישובים המקבלים מענק איזון של משרד הפנים.

2. עוזרות גננות

סה"כ עוזרות לגננות בגני חובה (גילאי 5-6) בתשס"ח 4,083 משרות.

3. גננות בגנים משולבים (שילוב הילד החריג)

משרת גננת בגן משולב הינה בת 30 ש"ש, אשר מיועדות עבור שילוב הילד החריג.

קריטריונים: אישור גן לחינוך מיוחד ניתן רק לאחר פנייה לפיקוח על החינוך המיוחד והמצאת רשימת הילדים המיועדים למסגרת זו בציון סוג האבחון של הילדים והחלטות ועדות ההשמה.

כיתת גן לחינוך מיוחד מונה בין 5 ל-12 ילדים בהתאם לסוג האבחון ומקבלת מסגרת של 30 ש"ש. לקויות קשות שאושר להם יום חינוך ארוך או חלקי מקבלים תוספת בהתאם.

4. גננות טרום-חובה

בתשס"ז פעלו 5,517 גננות עובדות מדינה בגני טרום-חובה (גילאי 3-4 כולל המגזר הערבי).

עלות חודשית משרת גננת
(מחירי מאי 2007)
פרופיל הגננת - גננת ב.א 28 שנות ותק

5,617.49	שכר משולב	1
45.53	ותק	2
290.85	נסיעות	3
31.32	דפנה	4
11.77	טלפון	5
40.51	הכשרות	6
923.12	השתלמות	7
36.09	פיצול	8
10.13	מעונות	9
150.31	הסכם מסגרת	10
61.73	מינימום	11
135.21	הוראה 1994	12
7.47	גילום מס	13
4.45	גילום ביטוח לאומי	14
266.62	רכב	15
967.95	גמולים	16
229.65	קרנות ושונות	17
8,830.20	סה"כ	
425.21	ביטוח לאומי 5.68% (ללא דפנה וקרנות)	
682.15	השתלמות 8.4% (על מרכיבי השכר ללא גמולים והוצאות)	
653.43	מ.ע.מ 7.5% (ללא דפנה וקרנות)	
1,760.79	סה"כ	
1,182.26	מבטחים 14.56% (על מרכיבי השכר ללא גמולים והוצאות)	
336.96	מס מעסיקים 4% (ללא דפנה טלפון וקרנות)	
12,110.22	סה"כ עלות גננת	

ביטוח לאומי: 4.14% על 60% מהשכר הממוצע במשק, 4,522.2 ש"ח.

עלות גני הילדים טרום חובה

ריכוז סה"כ עלות שנתי של גן בשקלים חדשים

תשס"ז מחירי אוגוסט	תשס"ו מחירי אוגוסט 2006	תשס"ה* מחירי יולי 2005	תשס"ד מחירי יוני 2004	תשס"ג מחירי יוני 2003	
96,909.12	93,666.49	93,051.82	92,625.13	91,985.76	גננת
75,931.20	74,261.97	70,896.66	70,203.48	70,035.36	עוזרת גננת
15,740.08	15,740.08	15,740.08	15,740.08	15,740.08	הוצאות אחרות
188,580.40	183,668.54	179,688.56	178,568.69	177,761.20	סה"כ
6,083.24	5,924.79	5,796.41	5,760.28	5,734.23	עלות שנתית לילד (31 ילדים בגן מקבל מענק)
5,714.56	5,565.71	5,445.11	5,411.17	5,386.70	עלות שנתית לילד (33 ילדים בגן נטול מענק)

מקור: משרד החינוך, מינהל כלכלה ותקציבים.
* כולל קיזוז עידוד צמיחה.

שכר דירה והצטיידות בגני ילדים 4-3

אגף הסעות והצטיידות מסייע לרשויות המקומיות הכלולות בצו שר החינוך להפעלת גנים עבור ילדים בגילאי 4-3 בהצטיידות חד-פעמית ובהשתתפות בהוצאות לשכירת מבנים.
בתשס"ז השתתף המשרד בהצטיידות 100 גנים בעלות של 24,000 ש"ח לכיתה, וב 501 כיתות שכורות בעלות מירבית של 1,035 ש"ח לכיתה ובשיעור השתתפות של 75%.

נתונים סטטיסטיים על גני ילדים
ילדים בשנתוני הגיל (אלפי ילדים)

תשס"ח 2007/08 (תחזית)	תשס"ז 2006/07	תשס"ה 2004/05	תש"ס	גיל	
					כל האוכלוסייה
145.4	146.6	137.7	124.5	3	
146.8	141.6	138.0	122.6	4	
141.8	138.6	134.6	119.5	5	
138.8	138.9	133.5	118.6	6	
					יהודים
105.6	104.9	96.7	89.2	3	
105.1	100.3	97.4	86.7	4	
100.5	97.4	95.0	86.4	5	
97.6	98.1	94.8	85.7	6	
					ערבים
39.8	41.7	41.0	35.3	3	
41.7	41.3	40.6	35.9	4	
41.3	41.2	39.6	33.1	5	
41.2	40.8	38.7	32.9	6	

מקור: משרד החינוך, עיבוד מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

תלמידים בגני-ילדים ציבוריים לפי גיל

אחוז התלמידים מהשנתון				מספר תלמידים				
תשס"ח 2007/08 (תחזית)	תשס"ז 2006/07	תשס"ה	תש"ס	תשס"ח 2007/08 (תחזית)	תשס"ז	תשס"ה	תש"ס	
								כל האוכלוסייה
				353,000	347,200	332,220	280,180	סה"כ
65	66.5	61.1	55.3	95,000	97,500	84,150	68,800	3
79	77.7	83.8	77.7	115,500	110,000	115,660	95,290	4
90	89.3	88.7	87.7	127,500	123,700	119,390	104,840	5
11	11.5	9.7	9.5	15,000	15,900	13,020	11,250	6
								יהודים
				269,000	263,700	252,320	227,440	סה"כ
68	70.3	64.6	64.5	72,000	73,700	62,460	57,510	3
86	85.1	92.0	92.5	90,000	85,400	89,640	80,240	4
92	91.9	92.3	91.2	92,500	89,500	87,660	78,770	5
15	15.4	13.2	12.7	14,500	15,100	12,560	10,920	6
								ערבים
				84,000	83,500	79,900	52,740	סה"כ
58	57.1	52.9	32.0	23,000	23,800	21,690	11,290	3
61	59.7	64.1	41.9	25,500	24,600	26,020	15,050	4
85	83.1	80.1	78.8	35,000	34,200	31,730	26,070	5
1	2.0	1.2	1.0	500	800	460	330	6

בנוסף על תלמידים אלה, במעונות יום ובגנים פרטיים יש כ-130,000 ילדים בגילים 0 - 6.
מקור: משרד החינוך.

תלמידים בגני ילדים ציבוריים לפי מעמד

תלמידים	תש"ס	תשס"ה	תשס"ו	תשס"ז
	2004/05	2005/06	2006/07	
כל האוכלוסייה	280,180	332,200	335,200	347,200
גנים רשמיים	214,280	236,300	235,600	240,700
גנים מוכרים	65,900	95,900	99,600	106,500
חינוך עברי - סה"כ	227,440	252,300	253,400	263,700
גנים רשמיים	170,360	173,800	172,900	177,700
גנים מוכרים	57,080	78,500	80,500	86,000
חינוך ערבי* סה"כ	52,740	79,900	81,800	83,500
גנים רשמיים	43,920	62,500	62,700	63,000
גנים מוכרים	8,820	17,400	19,100	20,500

* כולל חינוך דרוזי

מקור: משרד החינוך.

תחום פעולה : 2026
חינוך יסודי

האגף לחינוך יסודי

האגף לחינוך יסודי פועל כגוף מטה במסגרת המינהל הפדגוגי ומופקד על מערכת בתי-הספר היסודיים (גילאי 6-12) ובתי-הספר שיש בהם חטיבות צעירות (5-12) בכלל המגזרים: ממלכתי, ממ"ד (בשיתוף ובתיאום עם מינהל החמ"ד) ומגזרים דוברי ערבית.
מטרות האגף:

1. יישום מדיניות המשרד בחינוך היסודי.

2. מתן שירות לבתי-הספר באמצעות המפקחים, המדריכים והמנהלים.

3. פיתוח יוזמות והתווית כיוונים חדשים.

יעדים מרכזיים לשנת הלימודים תשס"ח:

1. הרחבת הפעולות להעלאת הישגים, למתן הזדמנות שווה, לבניית זהות חברתית במדינה יהודית - ציונית, דמוקרטית והומניסטית.

2. הרחבת מהלך יישום מדיניות הסטנדרטים, לכלל בתי הספר במערכת.

3. שיפור ההישגים במתמטיקה, באמצעות התמקצעות מורים.

4. שיפור ההישגים בקריאה וכתיבה - יישום המלצות דו"ח שפירא, וועדת הרפורמה להוראת הקריאה והאוריינות בראשות פרופ' יוסף שומרון. קיום מערך מבחנים פנימיים בכתות א' ומבחן חיצוני בכתות ב'.

5. הפצה והטמעה של תוכניות הלימודים החדשות במתמטיקה, בלשון אם, במולדת, חברה ואזרחות, בשיתוף האגף לתוכניות לימודים והמפמ"רים.

6. יישום תוכנית "מפתח הלב" – תוכנית ליישום הסטנדרטים בתרבות ואקלים בית ספר, בשעת חינוך.

7. הרחבת המהלך של כתיבת תוכניות פעילות בית-ספריות בשיתוף עם המחוזות, והפיכתו להליך מחייב במערכת החינוך היסודי.

- 8 . תמיכה בבתי-ספר בהפעלת כלי אבחון פנימיים וחיצוניים, הקמת מערך תמיכה לקריאת המיצ"ב החיצוני, ותמיכה בבתי הספר בהעברת וניתוח המיצ"ב הפנימי, לתכנון העבודה בעקבות הממצאים.
- 9 . הטמעת הסטנדרטים במידענות, ומתן תמיכה למנהלים ומפקחים לבניית סביבות לימוד עתירות מידע, בשיתוף עם מינהל מדע וטכנולוגיה, המחוזות והרשויות המקומיות.
- 10 . הרחבת מסגרת החטיבות הצעירות, על-פי בקשת רשויות מקומיות ומחוזות, הכנת חומרי הסברה למנהלים, הורים, ראשי מחלקות חינוך.
- 11 . המשך פיתוח כלים למשוב והערכה בית-ספריים, על מנת לפתח בבתי-הספר תהליכי הערכה פנימיים כחלק מתרבות העבודה (כלים להערכת הישגים, תהליכי למידה, תיעוד, אקלים וכד').
- 12 . ביסוס המדיניות של מערכת מקדמת במסגרת תפיסת השילוב והרחבתו (בשיתוף עם שפ"י והמחלקה לביקור סדיר ולמניעת נשירה באגף שח"ר). הרחבת תוכנית ל"ב ישובים, לישובים נוספים. הכשרה והנחיית מורים לעבודה בכיתות א' ב' בהן קיים פיצול כתות (1700 כיתות)
- 13 . ליווי כל הפעילות במהלכי הערכה ובקרה בשיתוף הראמ"ה.
- 14 . שותפות וליווי תוכניות התערבות עם גופים שונים (מרח"ב, מיל"ת).
- 15 . הפעלת תוכנית סח"ב (סטודנטים בבתי ספר בהם מופעל יח"א).
- 16 . אחריות על בתי הספר הקהילתיים.
- 17 . המשך ניסוי ופיתוח בנושאים שהם במוקד הפעילות של האגף בשיתוף עם גופים אקדמיים.
- 18 . תמיכה פדגוגית במערכת ביישום הרפורמה בעקבות הסכם השכר החדש.
- 02 - 26 שירותי חינוך ורווחה (שח"ר) – 99,528 אלפי ש"ח.

תוכניות לביקור סדיר ולמניעת נשירה

אגף שח"ר מופקד על הבטחת ביצוע חוק לימוד חובה. כמו-כן הוא אחראי לביצוע מדיניות המשרד באשר לעקרון ההמשכיות רצף ההתמדה וביסוס ההישגים (כולל כיתות י"א ו-י"ב). מערך הביקור הסדיר (הבק"ס) מאופיין בכניסה לפעולה של הכלה וגישה בצמתים בהם ילדים ובני נוער נמצאים בסיכון לנשירה ובדרגות שונות של ניידות, מניעת נשירת תלמידים ממערכת החינוך, איתור תלמידים בעלי מאפייני נשירה סמויה ובניית מסגרות תמיכה למעגל החיים הבית ספרי במהירות האפשרית.

הפעילות מתמקדת במספר תוכניות מרכזיות:

1. מעקב אחר ביקור סדיר

בתשס"ז הופעלו 479 קציני ביקור סדיר, בהיקף של 379.8 משרות תקניות. משרת הקב"ס (קצין ביקור סדיר) מחושבת עפ"י גודל אוכלוסיית התלמידים הנזקקת, מצב חברתי-כלכלי של היישוב, בהיקף ממוצע של 150 תלמידים למשרה. משרד החינוך משתתף במימון משרות הקב"סים בשיעור של 75% עלות כל משרה למשך 12 חודש. כ-60,000 תלמידים נמצאים במעקב ובטיפול קב"סים.

2. מועדוניות לילדים בסיכון נשירה

בתשס"ז פעלו 600 מועדוניות ובהן כ-9,000 תלמידים.

3. תוכנית מל"א (מרכז למידה אחר)

בתשס"ז הופעלו 22 תוכניות מל"א בחטיבות-ביניים ברחבי הארץ הנותנות שילוב של התייחסות חינוכית, טיפולית ולימודית לתלמידים עם קשיי הסתגלות הקשים ביותר בבית הספר, ולכן נמצאים בסיכון לנשירה. בתשס"ז טופלו כ-440 ילדים.

4. טיפול בפרט

ילדים במצבי סיכון וסכנה שאינם יכולים להשתלב במצב זה בבית הספר באופן מידי מקבלים טיפול אינטנסיבי בביתם או במקום אחר מוסכם לתקופה קצובה ואח"כ ממשיך המורה החונך ללוות את הילד לבית הספר תוך כדי תמיכה. מספר השעות יורד בהדרגה תוך התחזקותו של הילד. כמובן, שהקב"ס מעורב מאוד בתוכנית זאת עד השתלבותו המלאה של הילד בלימודים. ברחבי הארץ פועלות כ-5,145 תוכניות.

5. תכנית מני"פה

מענה לנערים ונערות שנפלטו מבית הספר עקב תחושת ניכור, חוסר שייכות וחוסר אמון הדדי בקשר בין הנערים / הנערות להוריהם ולממסד החינוכי. מסגרת מני"פה יוצרת קשר אישי ונותנת מענה רגשי – טיפולי בצד חיזוק לימודי אינטנסיבי ומחזירה את הנערים והנערות למסגרת לימודית

בתשס"ז פעלו 13 תוכניות ובהן 260 תלמידים.

09 - 26 שירותי עזר במערכת החינוך – 1,004,232 אלפי ש"ח.

שירותי העזר ניתנים במוסדות חינוך, בבתי ספר יסודיים ובחינוך המיוחד, וכוללים שרתים ומזכירים המועסקים ע"י הרשויות המקומיות והבעלויות. הרשויות המקומיות והבעלויות מפעילים את התשתית של מוסדות החינוך היסודי. בכיתות של החינוך המיוחד מפעילים גם סייעות בנוסף לעזרה המקצועית, אשר מסייעת לילדים בפעולות שגרתיות כגון פשיטת בגדים ולבישתם, פתיחת ילקוטים, נטילת ידיים, הורדה והעלאה למכוניות ועוד.

1. דרכי פעולה של משרד החינוך

- א. אחזקת מבני החינוך ודאגה לניקיונם על-ידי השתתפות של משרד החינוך בשכר שרתים.
- ב. טיפול בצרכים האדמיניסטרטיביים של בית הספר על-ידי השתתפות של המשרד בשכר מזכירים.
- ג. מתן שירותי עזר טיפוליים לתלמידי החינוך המיוחד על-ידי השתתפות של המשרד בשכר הסייעות של החינוך המיוחד.

2. כמויות וקריטריונים

במערכת החינוך הרשמי בתשס"ז פעלו 22,245 כיתות בדרגת כיתות א – ו לרבות כיתות חנ"מ (חינוך מיוחד).

החישוב של כיתות נורמטיביות מתבצע על בסיס מספר התלמידים שנקלטו במצבת תלמידים.

הקצאת משרות שירותי העזר מתבצעת לפי תקנים קבועים לתלמידים וכיתות, על-פי הפירוט בסעיפים הבאים:

- א. שרתים - בכיתות א-ו לכל 4.44 כיתות - משרת שרת.
שיעור ההשתתפות של משרד החינוך הוא 87% לתקופה של 12 חודש, על-פי עלות ממוצעת של משרה בדירוג מנהלי 16+6 שנות ותק.
סה"כ משרות שרתים (כולל החינוך המיוחד) בתשס"ח – 5,212 לא כולל בתי ספר בניהול עצמי.
- ב. מזכירים - בכיתות א-ו לכל 14 כיתות - משרת מזכיר.

שיעור ההשתתפות של משרד החינוך הוא בעלות מלאה של משרה לתקופה של 12 חודשים, לפי עלות ממוצעת של משרה בדירוג מנהלי 18 + 7 שנות ותק. סה"כ משרות מזכירים (כולל החינוך המיוחד) בתשס"ח – 1,750 לא כולל בתי ספר בניהול עצמי.

ג. סיעות במסגרות החינוך המיוחד - לשנת תשס"ח הוקצו 5,603 משרות: 3,845 בעלות של 70% ו-1,758 בעלות של 100%. שיעור ההשתתפות של משרד החינוך הוא 70% או 100% לפי עלות ממוצעת של משרה מלאה בדירוג מנהלי 11+7 שנות ותק לתקופה של 12 חודשים.

שרתים - אוגוסט 2007

דרגה : 6 ווחק : 16			
		מרכיב השכר	א.
2,545.69		שכר משולב	1
257.37		תוספת איזון	
254.57		10% תוספת כפיים	2
177.18		תוספת 1997	3
839.16		השלמת הכנסה	4
119.10		הסכם שכר 98	5
121.13		הסכם שכר 01	6
10.88		הסכם בלתי יחודיים	
4,325.08		סה"כ א'	
		תוספות נלוות	ב.
216.00		נסיעות	7
42.53		טלפון	8
18.51		מעונות	9
216.25		מ. מקום 5% (מ-א) דמי חבר באגודה מקצועית	10
4,818.37		סה"כ א+ב	
		הבראה וביגוד	ג.
0.00		קצובת הבראה	
0.00		קצובת ביגוד	
4,818.37		סה"כ א-ג	
0.00		עידוד הצמיחה	
		תנאים סוציאליים	ד.
204.04		ב.ל. 5.68%	*
661.22		מבטחים 14.56%	
361.38		מ.ע.מ. 7.5%	
191.03		מס מעסיקים 4% (פרט לטלפון)	
12.93		קופת גמל 5% (7,8)	
2.22		קופת גמל 12%-על מעונות	
324.38		קרן השתלמות 7.5%	
6,575.57		סה"כ	
5,720.75		סה"כ 87% השתתפות	

*עד מחצית השכר הממוצע במשק 4.14%

מזכירים - אוגוסט 2007

דרגה: 7, וותק: 18		
	מרכיב השכר	א.
2,804.62	שכר משולב	1
257.37	תוספת איזון	2
192.12	תוספת 1997	3
665.47	השלמת הכנסה	4
119.87	הסכם שכר 98	5
130.48	הסכם שכר 01	6
250.51	הסכם בלתי יחודיים	
4,420.44	סה"כ א'	
	תוספות נלוות	ב.
216.00	נסיעות	7
48.60	טלפון	8
18.51	מעונות	9
132.61	מ. מקום 3% (מ-א) דמי חבר באגודה מקצועית	10
4,836.16	סה"כ א+ב	
	הבראה וביגוד	ג.
0.00	קצובת הבראה	
0.00	קצובת ביגוד	
4,836.16	סה"כ א-ג	
0.00	עידוד הצמיחה	
	תנאים סוציאליים	ד.
205.05	ב.ל. 5.68%	*
662.92	מבטחים 14.56%	
362.71	מ.ע.מ 7.5%	
191.50	מס מעסיקים 4% (פרט לטלפון)	
13.23	קופת גמל 5% (7,8)	
2.22	קופת גמל 12% על מעונות	
331.53	קרן השתלמות 7.5%	
6,605.34	סה"כ	
5,746.64	סה"כ 87% השתתפות	

* עד מחצית השכר הממוצע במשק 4.14%.

סייעות - אוגוסט 2007

דרגה: 7, וותק: 11		
	מרכיבי השכר	א.
2,615.92	שכר משולב	1
257.37	תוספת איזון	2
196.19	תוספת מאמץ 7.5%	3
911.91	השלמת הכנסה	4
112.48	הסכם שכר 98	5
114.55	הסכם שכר 01	6
	הסכם בלתי יחודיים	
4,208.42	סה"כ א'	
	תוספות נלוות	ב.
216.00	נסיעות	7
48.60	טלפון	8
18.51	מעונות	9
210.42	מ. מקום 5% (מ-א)	10
	דמי חבר באגודה מקצועית	
4,701.96	סה"כ א+ב	
	הבראה וביגוד	ג.
0.00	קצובת הבראה	
0.00	קצובת ביגוד	
4,701.96	סה"כ א-ג	
0.00	עידוד צמיחה	
	תנאים סוציאליים	ד.
197.43	ב.ל. 5.68%	*
643.38	מבטחים 14.56%	
352.65	מ.ע.מ 7.5%	
186.13	מס מעסיקים 4% (פרט לטלפון)	
13.23	קופת גמל 5% (7,8)	
2.22	קופת גמל 12% על מעונות	
315.63	קרן השתלמות 7.5%	
6,412.63	סה"כ	

* עד מחצית השכר הממוצע במשק 4.14%

26-11 תקן השעות בחינוך היסודי – 4,804,415 אלפי ש"ח.

הרפורמה בחינוך (תשס"ח-תשע"ג) – "אופק חדש" – תחילת יישום הרפורמה במערכת החינוך, אשר תיפרש על שש שנים בעלות תקציבית כוללת המוערכת בכ-5 מיליארד ש"ח. היבטים מרכזיים ברפורמה:

א. שינוי מבנה שבוע העבודה של המורים (תוספת שעות עבודה מול תלמידים ותוספות שעות שהייה בבית הספר עד לסך של 36 שעות).

ב. קביעת מבנה שכר חדש למורים ומבנה שכר חדש ונפרד למנהלים.

ג. שינוי הליך הפיטורין הפדגוגיים והעצמת סמכויות מנהל בית הספר.

בשנת הלימודים תשס"ח יחל יישום הרפורמה בלמעלה מ-200 בתי ספר, ותימשך ההיערכות להרחבתה בשנות הלימודים תשס"ט ואילך.

"מדד טיפוח שטראוס" – אופן הקצאת המשאבים לבתי הספר היסודיים:

1. רקע

בעקבות החלטת בג"ץ הופסק השימוש בפרמטר "עדיפות לאומית" לצורך חישוב מדד הטיפוח והקצאת שעות לבתי הספר. במקביל הוקמה "ועדת שטראוס" בראשותו של המדען הראשי של משרד החינוך, פרופ' סידני שטראוס, אשר בנתה מודל חדש לחישוב מדד הטיפוח לבתי ספר יסודיים בחינוך הרגיל ושיטה חדשה להקצאת שעות לאוכלוסייה זו.

2. מדד הטיפוח החדש

בחישוב המדד כלולים כל התלמידים השייכים לחינוך היסודי הרגיל במדינת ישראל, ללא הבדל מגזר או פיקוח. עשירון הטיפוח המחושב לכל ילד מבטא את מיקומו היחסי של התלמיד בהשוואה לשאר תלמידי בית הספר היסודי הרגיל במדינה, שמספרם מגיע כיום לכ-800,000 תלמידים. כאמור, מדד הטיפוח מבוטא בעשירונים כדלקמן: אוכלוסיית התלמידים בחינוך היסודי מחולקת ל-10 קבוצות כאשר בכל אחת מהן 10% מהתלמידים. בעשירון 10 נמצאים 10% מהתלמידים הגבוהים ביותר במדד, דהיינו האוכלוסייה החלשה ביותר מבחינה סוציו-אקונומית, ואילו בעשירון 1 נמצאים 10% מהתלמידים הנמוכים ביותר במדד, כלומר האוכלוסייה המבוססת ביותר מבחינה סוציו-אקונומית. לכל בית ספר מחושב ממוצע עשירוני הטיפוח של תלמידיו.

להלן מרכיבי המדד ומשקלם היחסי:

- א. השכלת ההורה המשכיל ביותר - 40% ;
- ב. מרכיב הפריפריאליות - 20% ;
- ג. המדד הכלכלי - 20% ;
- ד. שילוב של ארץ הלידה וארץ מצוקה - 20% ;

3. פיתוח השיטה להקצאת שעות

בשלב הראשון מקצים שעות לכל בית ספר יסודי באופן הבא:

- א. הקצאת 36 שעות לכיתה נורמטיבית.
- ב. תוספת "תפילה" לבתי ספר ממ"ד, לבתי ספר של תל"י ולבתי ספר של "אל המעיין" ושל החינוך העצמאי.
- ג. תוספת שעות ליום חינוך ארוך.
- ד. תוספת שעות לכיתות גדולות יותר, כנהוג כיום בחטיבות הביניים, כתמריץ לעידודן.

בשלב השני יתרת התקציב נחלקת בהתאם למדד הטיפוח: בית ספר שמדד הטיפוח שלו גבוה יקבל תוספת של יותר שעות הוראה ביחס לבית ספר שמדד הטיפוח שלו נמוך.

4. יישום המדד והשיטה להקצאת שעות בתשס"ח

השימוש במדד הטיפוח החדש ייעשה בשנת הלימודים התשס"ח בבתי הספר היסודיים. יחד עם זאת, כדי למנוע פגיעה גדולה בבתי ספר העלולים לקבל פחות שעות בעקבות שינוי השיטה, תיושם שיטת ההקצאה בהדרגה במשך חמש שנים.

בהתשס"ח תתבצע ההקצאה לפי הכללים שלהלן:

- א. לכל מוסד חינוך תחושב ההקצאה על פי השיטה החדשה.
- ב. ההקצאה תחושב על בסיס השעות שקיבל המוסד בתשס"ז, ותתוקן בהתאם למספר התלמידים בתשס"ח.
- ג. תחושב תוספת שעות לבתי ספר יחידים בישוב או לבתי ספר בהם חל יום חינוך ארוך כפי שהיה בשנת תשס"ז.

בשנת תשס"ח יקבל כל בית ספר 97% מהשעות לפי סעיף ב' לעיל ו-3% מהשעות לפי סעיף א' לעיל. אולם, אם ההקצאה שתתקבל עבור בתי ספר בחינוך הרשמי וברשת החינוך מעין החינוך התורני והחינוך העצמאי תהיה קטנה ממספר השעות לפי סעיף ג' היא תושלם למספר השעות לפי סעיף ג' לעיל.

הפעלת שעות הוראה באמצעות גורם חיצוני

בשעות אלה מופעלות תכניות העשרה המשולבות ביום הלימודים בעיקר ביישובי הפריפריה, במגמה לצמצם פערים בחינוך. תכניות ההעשרה מופעלות באמצעות זכייין של משרדנו על-ידי מדריכים חיצוניים או על-ידי מורים. בבתי הספר בהם מתקיימת התכנית, מוארך יום הלימודים. בנוסף לתכניות העשרה מוקדש חלק מהתקציב לפעולות עבור הורים ומורים, על מנת להגביר את מעורבות ההורים בעשייה החינוכית.

יחידות העבודה המרכזיות הן בית הספר וגן-הילדים. כל יחידה כזאת מתוקצבת בנפרד לפי תלמיד ומהווה משק כספים סגור. חלוקת המימון היא בממוצע כ- 40% המדינה, כ-30% הרשויות המקומיות וכ-30% ההורים.

עלות חודשית משכורת מורה בחינוך היסודי

דרגת מורה בכיר עם 22 שנות ותק - (מחירי מאי 2007)

4,945.26	שכר משולב	1
36.81	ותק	2
388.80	נסיעות	3
32.65	דפנה	4
13.87	טלפון	5
92.48	הכשרות	6
1,017.01	השתלמות	7
102.76	פיצול	8
10.02	מעונות	9
307.03	חינוך כיתה	10
81.32	ריכוז	11
150.37	הסכם מסגרת	12
74.93	מינימום	13
135.26	הוראה 1994	14
23.09	גילום מס	15
11.03	גילום ביטוח לאומי	16
181.42	רכב	17
301.77	גמולים	18
351.51	קרנות ושונות	19
8,257.39	סה"כ	
390.39	ביטוח לאומי 5.68% (ללא דפנה וקרנות)	
619.30	השתלמות 8.4% (על מרכיבי השכר ללא גמולים והוצאות)	
607.43	מ.ע.מ. 7.5% (ללא דפנה וקרנות)	
1,617.13	סה"כ	
1,073.46	מבטחים 14.56% (על מרכיבי השכר ללא גמולים והוצאות)	
314.79	מס מעסיקים 4% (ללא דפנה טלפון וקרנות)	
11,262.76	סה"כ עלות מורה ביסודי	

*ביטוח לאומי: 4.14% על 60% מהשכר הממוצע במשק, 4,522.22 ש"ח.

נתונים סטטיסטיים על החינוך היסודיתלמידים, כיתות ומשרות הוראה בחינוך היסודי

תשס"ח 2007/08 (תחזית)	תשס"ז 2006/07 (ארצי)	תשס"ה 2004/05	תש"ס	
840,000	828,400	787,100	740,200	תלמידים
32,700	32,210	30,720	28,900	כיתות
50,200	49,050	47,680	45,320	משרות
25.7	25.7	25.6	25.6	תלמידים לכיתה
45.7	45.7	46.6	47.1	שעות לכיתה
1.78	1.78	1.82	1.84	שעות לתלמיד

* מקור: עיבוד מנתוני הלמ"ס ומשרד החינוך
(כולל חינוך מוכר וחינוך מיוחד).

12 - 26 חינוך מיוחד – 2,822,124 אלפי ש"ח.

בשנת הלימודים התשנ"ט האגף לחינוך מיוחד השלים את יישום עיקרי חוק החינוך המיוחד (התשמ"ח - 1988) במסגרת התקציב שהועמד לרשותו. בתשס"ד החל האגף ליישם את תוספת פרק ד' 1 לחוק "שילוב תלמיד עם צרכים מיוחדים בחינוך הרגיל".

אוכלוסיות היעד תלמידי החינוך המיוחד בגילאי 3-21, שעברו ועדות השמה והושמו במסגרות חינוך מיוחד ותלמידים שקבלו זכאות לתכנית השילוב במסגרות החינוך הרגילות מגיל 5-18 (ביישובי הצו – בגילאי 3-4).

הקצאת שעות בחינוך המיוחד (שעות שבועיות) תשס"ג - תשס"ז

מגזר	תשס"ג	תשס"ד	תשס"ה	תשס"ו	תשס"ז
יהודי	307,837	312,854	323,399	334,415	358,614
ערבי	44,143	47,025	53,567	60,625	64,875
דרוזי	8,509	8,719	9,935	10,871	11,716
בדואי	9,608	10,963	13,511	14,447	15,318
סה"כ	370,097	379,561	400,412	420,358	450,523

מקור: משרד החינוך

תלמידים במסגרות החינוך המיוחד הנכללים במסגרת חוק החינוך המיוחד-תשס"ז

ספר בתי ספר	כיתות מיוחדות בחינוך הרגיל	גני ילדים מיוחדים	סה"כ
2,376	2,238	961	5,575
18,832	23,217	8,527	50,576

מקור: משרד החינוך

להלן פירוט מספר נושאים בתוך תקציב החינוך המיוחד:

הזנה במסגרת יו"א בחינוך המיוחד

בעקבות יישום חוק חינוך מיוחד, הוארך יום הלימודים (יום חינוך ארוך - יו"א) במסגרות לאוטיסטים, לחולי נפש, לתלמידים עם שיתוק מוחין ונכויות פיסיות קשות, לעיוורים ולכבדי ראייה (בבתי ספר ובגנים מיוחדים בלבד), לחרשים ולקויי שמיעה (בתי ספר וגנים מיוחדים), וכן במסגרות לתלמידים עם פיגור בינוני, בינוני מורכב ופיגור עמוק.

הארכת יום הלימודים מיועדת לענות על צרכים תפקודיים, לימודיים וחברתיים של תלמידים עם לקויות קשות בכל מסגרת חינוכית שבה הוארך יום לימודים.

הבעלות של בית הספר אחראית על ההזנה ועל אספקת הארוחות, בהתייעצות עם מנהל בית הספר או הגן.

בקטגוריות הנ"ל נכללים 13,425 תלמידים. עלות הארוחות כ-23 מיליון ש"ח לשנה.

מרכזי תמיכה יישוביים/אזוריים - אחזקה

מרכזי התמיכה היישוביים/אזוריים (מתי"א) מיועד לשמש מערכת תומכת למסגרות החינוך הרגיל ולמסגרות החינוך המיוחד ביישום חוק החינוך המיוחד, בתחומים שנדרשת בהם היערכות ברמה יישובית או אזורית, ולהעמיד לרשות מסגרות החינוך כלים יעילים למילוי המשימות המוטלות עליהן. בתשס"ז פועלו 65 מרכזי תמיכה בכל הארץ.

תחומי הפעילות של מתי"א:

1. תכנית השילוב במסגרות החינוך הרגיל.
2. תכנית שח"ם - שירותי חינוך מיוחד - כוללת: מתן טיפולים פרא-רפואיים, טיפולים בהבעה ויצירה, שירותים רפואיים ושירותי עו"ס (עובדים סוציאליים) במסגרות החינוך המיוחד.
3. תכניות החופשה, סייעות והצטיידות במסגרות החינוך המיוחד.

4. תכנית לימודים אישית.
למרכזים אלה מוקצים שעות ריכוז, מזכירות, שרתות ותקציב אחזקה.

הצטיידות ועזרים נלווים בחינוך מיוחד

הצטיידות מסגרות של החינוך המיוחד בכל הארץ בציווד ומכשור ייחודי המותאם לסוג התלמידים הלומדים באותה מסגרת.

התקציב מיועד לרכישת מכשירים וציוד המסייעים למורים ולתלמידים בתהליכי הלמידה ובטיפולים השונים בכל מסגרות החינוך המיוחד, בהתאם לתכנית אב להצטיידות שהוכנה בשיתוף עם מכון ברוקדייל, כחלק מיישום חוק החינוך המיוחד. התקציב מועבר באמצעות המחוזות למתי"אות, בשיתוף המפקחים על החינוך המיוחד.

התקציב נקבע על-פי נוסחה שמכון ברוקדייל הכין עבור האגף. כמו כן, תקציב זה מיועד לרכישת עזרים נלווים לתלמידים עם צרכים מיוחדים המשולבים במסגרות רגילות ונמצא על-ידי הצוות הבין מקצועי כי הינם זקוקים לעזרים, כמפורט בתכנית ברוקדייל.

רכישת עזרים נלווים לתלמידים עיוורים

מוגבלותם של התלמידים העיוורים דורשת ציוד ייחודי כמו מחשבים עם תוכנות מיוחדות שהוכנו עבורם ותרגומן לעברית ולערכית.
כמות הרכישה נקבעת על-פי הצרכים והתקציב העומד לרשות הנושא. הקריטריונים נקבעים על-ידי הפיקוח הארצי על העיוורים.

פעולות החינוך המיוחד

האגף לחינוך מיוחד מלווה חלק מפעילויות הכרוכות ביישום החוק, במחקר והערכה, אשר לפיו ניתן להפיק לקחים לשיפור ולשינוי הנהלים וההוראות.

האגף, בשיתוף האגף לתוכניות לימודים – כותב תוכניות לימודים למסגרות החינוך המיוחד ועורך התאמות בחומר הלימוד הכללי, לאוכלוסיית התלמידים עם הצרכים המיוחדים. התקציב מועבר לאגף תוכניות לימודים.

כמו כן, האגף בשיתוף מכללות ואוניברסיטאות מקיים השתלמויות, הדרכה, ימי עיון, סיורים מקצועיים, סקרים, מחקר ופיתוח עבור מורים, מנהלים, מפקחים, סייעות, עובדים פרא-רפואיים ואנשי המטה במשרד החינוך.

פעולות העשרה לתלמידים במסגרות החינוך המיוחד

התקשרות עם גופים ציבוריים ועמותות המטפלים באוכלוסיית תלמידי החינוך המיוחד לאספקת שירותים בתחום הספורט האתגרי, שאינם ניתנים מתוקף חוק החינוך המיוחד, בכפוף לתנאי המכרז שיתפרסם.

שיעורי עזר בחינוך המיוחד

האגף לחינוך מיוחד מקצה כ- 7,500 שעות לשיעורי עזר לאוכלוסיות תלמידים המשולבים בחטיבות העליונות, כמפורט להלן:

1. תלמידים עם לקויות חושים (חרשים, כבדי שמיעה, עיוורים ולקויי ראייה).
2. תלמידים עם נכויות פיזיות קשות.
3. תלמידים הנעדרים תקופה ממושכת מבית הספר עקב פציעה או מחלה.
4. תלמידים עם לקויות למידה קשות במיוחד שקבלו תמיכה מסל השילוב בחט"ב.

סייעות

בכיתות החינוך המיוחד: בגני ילדים, ובבתי ספר יסודיים ובכיתות עם תלמידים בעלי לקויות קשות בחטיבות-ביניים, מועסקת, בנוסף למורים, סייעת כיתתית. כמו כן, משובצות סייעות לתלמידים עם צרכים מיוחדים, שנמצאו זכאים להיכלל בתוכנית השילוב ולקבל תמיכה מסוג סייעת, הלומדים במערכת החינוך הרגילה.

הסייעות במסגרות החינוך המיוחד והסייעות לתלמידים בחינוך הרגיל, הן חלק בלתי נפרד מצוות המוסד החינוכי שהן מועסקות בו. תפקידיהן מתמקדים ב-3 רבדים: סיוע ברמת התלמיד הבודד, סיוע ברמת הכיתה וסיוע ברמת בית הספר בכללותו.

הקצאת השעות להעסקת סייעת כיתתית, הינה על-פי מפתח שנקבע בחוזר מנכ"ל נ"ח/10 (ג) סיוון, התשנ"ח - יוני 1998.

חלוקת השעות נעשית ב-3 אופנים:

1. כיתות הזכאיות להקצאה אוטומטית.
2. סייעות תגבור לכיתות חינוך מיוחד (מכסה מחוזית).
3. סייעות לתלמידים משולבים מוקצות ממטה האגף לחינוך מיוחד.

פעולות העשרה בחופשות

משרד החינוך מבקש להקנות לפעילות בחופשות במסגרת החינוך המיוחד אופי בלתי פורמלי, שיהיה שונה מאופי הפעילויות בימי הלימוד הרגילים. התקציב לפעולות העשרה מיועד לאפשר שילובן של פעולות תרבות ונופש בתכניות החופשה.

התלמידים עליהם חלים הקריטריונים של הפעלת המסגרות בחופשות הינם על פי חוזר מנכ"ל נ"ח/10 (ג') סיוון, התשנ"ח- יוני 1998.

הפעולות מתקיימות בשיתוף עם הרשויות המקומיות וגורמים נוספים. בחלק מהיישובים מתקיימות הפעולות בחופשות בשיתוף עם החברה למתנ"סים. מושם דגש על תכניות מיוחדות וחוייתיות שרק מסגרת כזו יכולה להקנות לילדים הלומדים בה. משרד החינוך מעביר לרשויות המקומיות או לחברה למתנ"סים תקציב לפעולות העשרה. עבור כל תלמיד מועבר סך של 9.4 ש"ח ליום חופשה. כמו כן, מעביר משרד החינוך לבעלויות על בתי-הספר המפעילים את תכנית החופשות תקציב להוצאות נלוות הכרוכות בהארכת שנת הלימודים. מתוך תקציב זה, העומד על 108.5 ש"ח לכיתה ליום (לכיתת אוטיסטים 125 ש"ח), 9.5 ש"ח מיועדים לחומרים וציוד מתכלה לכיתה.

תשלומים לחברי ועדות השמה

על-פי חוק חינוך מיוחד, יש למנות בועדות ההשמה לחינוך המיוחד נציגי הורים מועד ההורים הארצי לחינוך מיוחד.

מתוך הכרה בחשיבות השתתפות נציגי ההורים ונציגי ציבור בועדות ההשמה והערר, ועל מנת לסייע להם להשתתף בישיבות, הוחלט לתגמל אותם בתשלום עבור השתתפות בישיבות וכיסוי הוצאות נסיעתם. המדובר בנציגי ועד ההורים הארצי לחינוך מיוחד, שקיבלו מינוי משרד החינוך כחבר בועדת השמה ונציגי ארגונים ציבוריים בועדות ערר.

התשלום נקבע על-פי קריטריונים בתיאום עם אגף החשב הכללי באוצר.

קידום שיטת פטו

בהונגריה קיים מכון ע"ש פטו אשר פועל בשיטות ייחודיות לטיפול בילדים עם שיתוק מוחין. סטודנטים ישראלים לומדים את השיטה במשולב, הן בהונגריה והן בארץ.

התקציב מיועד לממן את הוצאותיהם של הסטודנטים בחו"ל ע"י כיסוי הוצאות טיסה, שכר לימוד והוצאות קיום.

במסגרת החינוך המיוחד ניתנים טיפולים פרא-רפואיים, טיפולים בהבעה וביצירה, שירותים רפואיים ושירותים של עובדים סוציאליים כנדרש בחוק החינוך המיוחד.

נקבעו נוסחאות אחידות לפיהן יוקצו שירותי החינוך המיוחד (שח"ם) במסגרות החינוך.

סיוע לתלמידים מרותקים לביתם

התקשרות עם עמותת תל"י"ם המספקת סיוע לימודי פרטני לתלמידים מרותקים לביתם, מפאת מחלה או פציעה, כדי למנוע, ככל שניתן, פערים לימודיים העלולים להיווצר בשל ההיעדרות מבית הספר.

השתתפות משרד העבודה והרווחה - תקנת תמיכה

העברת תקציב תמיכות לעמותות המטפלות בתלמידים חרשים בהתאם לקריטריונים חדשים.

קייטנות לתלמידים אוטיסטים בחופשות

בהתאם להחלטת הנהלת המשרד, ימי החופשות למסגרות לילדים אוטיסטים בלבד, מוארכים עד שעה 16:45. הקייטנות מופעלות בשעות אחר הצהריים באמצעות הרשויות המקומיות, במימון משרד החינוך.

מסלול 07 משופר חרשים - עיוורים

תלמידים עיוורים (עם תעודת עיוור) וחרשים בחטיבה העליונה זכאים לקבל השלמה של שכר לימוד בחטיבה העליונה (ל-8 ש"ש לתלמיד) בהתאם להמלצות הפיקוח הארצי על העיוורים והחרשים.

26-15 ילדים מחוננים ומצטיינים – 6,885 אלפי ש"ח.

האגף למחוננים ומצטיינים אחראי על טיפוח תלמידים מחוננים ותלמידים מצטיינים ברחבי הארץ. הטיפוח כולל גיבוש מדיניות, איתור אוכלוסיית היעד, הפעלת תוכניות ייחודיות המותאמות לה, פיתוח צוותי ההוראה, מחקר ופיתוח התחום.

איתור התלמידים נערך מטעם האגף בעת היותם בבית הספר היסודי, או בחטיבת הביניים, או לקראת שילובם בחטיבה העליונה.

אוכלוסיית המחוננים מהווה כ- 1%-3% מהילדים בכל שכבת גיל, יחסית לאזור המגורים, על-פי הישגיהם במבחני האיתור. סה"כ כ-12,000 תלמידים מכלל המגורים.

לתלמידים המחוננים יכולות גבוהות וצרכים מובהקים בתחום האינטלקטואלי והרגשי. על מנת לתת להם מענה הולם, התלמידים לומדים במסגרת של כיתות ייחודיות המשולבות בבתי ספר רגילים, "מרכזי מחוננים", תכניות למצוינות אקדמית המשלבות לימודים במוסדות להשכלה גבוהה, למידה מקוונת וחוגים בשעות אחה"צ.

אוכלוסיית התלמידים המצטיינים מהווה 5% עליונים בכל אחד מתחומי הדעת. תלמידים אלה מוגדרים כבעלי יכולות גבוהות והישגים בולטים בתחומי הדעת השונים (אחד או יותר) בהשוואה לבני גילם.

התקציב מיועד עבור:

1. עריכת מבחני קבלה לתוכניות הייחודיות בכל המגזרים.
2. פיתוח כלים לאיתור מחוננים ומצטיינים (גוון כלי האיתור), ייעוץ והנחיה.
3. הפעלת תוכניות פדגוגיות, כגון בית ספר וירטואלי, אתר אינטרנט, ימי עיון מיוחדים באוניברסיטאות, שילוב לימודים אקדמיים במוסדות להשכלה גבוהה ותוכנית "קמפוס".
4. מצטיינים באמנויות- טיפוח מצטיינים האמנויות בשלושה בתי ספר ייחודיים לקידום פיילוט מרחב חינוכי אינטימי אומנותי.
5. קידום הצוותים המקצועיים בדרכי עבודה מותאמות לאוכלוסיית היעד, בתכנון הוראה-למידה, הטמעת סטנדרטים, מדדי הצלחה והערכה.
6. הטמעת החזון בבתי הספר ובמרכזי המחוננים וכתובה של יחידות לימוד בנושאים שמחוץ לתוכנית הפורמאלית לשם הרחבה והעמקה.
7. הפעלת תוכנית לקידום בנות מחוננות, כולל השתלמויות מיוחדות ומחקר מלווה.
8. מלגות לנזקקים במסגרת צמצום פערים וכן לשילוב לימודים אקדמיים.
9. פרסומים שונים כולל חומרים מקצועיים.
10. ייזום וביצוע תכנית תלת שנתית לקידום המצוינות ולטיפוח תלמידים מצטיינים.
11. הפעלת מאגר יועצים מומחים בתחומים שונים.
12. הערכה, בקרה ומשוב.
13. תמיכה כספית בתוכניות למצטיינים הפועלות אחה"צ בהתאם לקריטריונים המפורסמים בילקוט הפרסומים ולהיקף התקציב המיועד.

19-26 הפעלת יוח"א (יום חינוך ארוך) במערכת החינוך

מעבר לשעות הלימוד המוקצות ליישום החוק נערכות מספר פעילויות נוספות בהקשר לו:

חוק מעורבות סטודנטים בחינוך יוח"א (סחל"ב)

האגף לחינוך יסודי מפעיל את תוכנית סחל"ב (סטודנטים חוברים לבית הספר ולגן). התוכנית הינה יישום של חוק מעורבות סטודנטים ביוח"א. בשנה"ל תשס"ח יחולקו כ – 1,400 מלגות לסטודנטים לתואר ראשון בתמורה לפעילות חינוכית במוסדות החינוך בהם מופעל יוח"א. כל סטודנט המקבל מלגה אמור לפעול 4 שעות שבועיות במהלך יום הלימודים בגן או בבית הספר. בתמורה מקבל הסטודנט מלגה בגובה 60% מסך שכר הלימוד האוניברסיטאי באותה השנה.

פנימיות יום - מסגרות יום לימודיות תוספתיות (מיל"ת)

תכנית מסגרות יום לימודיות תוספתיות (פנימיות היום) נותנת מענה כולל ארגוני ופדגוגי לילדים בגני הילדים ולתלמידים באזורי הפריפריה הגיאוגרפית והחברתית.

בתשס"ז הופעלה לראשונה התכנית באמצעות מערך מכרזים לגורמים פדגוגיים ולגורמים מפעילים תוך פיתוח מערך תקינה פדגוגי לתכניות העשרה. במסגרת זו השתתפו בפנימיות היום כ-45,000 תלמידים מגני ילדים (כ-25,000) ועד החטיבה העליונה. (כ-20,000 בבתי-הספר) התכנית פעלה בכ-100 רשויות מקומיות.

במסגרת התכנית פעילים התלמידים במוסד החינוכי ארבעה ימים בשבוע עד השעה 16:00 ומקבלים ארוחה יומית חמה. במסגרת זו מופעלות פעולות העשרה וסיוע בהכנת שיעורים, הדרכות להורים ולצוותים הפדגוגיים ותכניות המותאמות לצרכי התלמיד ובית הספר ובמקרים מסוימים גם ברמת הישוב.

הילדים והתלמידים זוכים לסביבה חינוכית תומכת ולהוריהם ניתנת האפשרות לצאת ליום עבודה מלא תוך שיתופם בתהליך החינוכי המתקיים.

15-27 תמיכה בנוער מחונן בחינוך העל - יסודי – 5,666 אלפי ש"ח.

תמיכה בנוער מחונן מיועדת לתלמידים מחוננים שאובחנו ועמדו בקריטריונים הנדרשים לקבלה לכיתות מחוננים ולומדים בחינוך העל-יסודי בכיתות מיוחדות המשולבות בבתי-הספר הרגילים. איתור התלמידים נערך מטעם האגף בהיותם בבית הספר היסודי, או בחטיבות הביניים, או לקראת שילובם בתוכנית בחטיבה העליונה.

התלמידים בכיתה הייחודית לומדים את תוכנית הלימודים הכללית תוך כדי הרחבה, העשרה והעמקה. יש תלמידים המשלבים לימודים אוניברסיטאיים ורוכשים תואר אקדמי, בנוסף לבחינות הבגרות. כמו-כן, בכיתות המחוננים ניתנת אפשרות להבחנות מוקדמת בבחינות הבגרות, החל מכתה ט' בהתאם לנוהל חריגים/מחוננים. תלמידים הבוחרים לכתוב עבודת גמר זכאים להתחיל בכיצועה כבר בכיתה י'. בתי ספר בהם לומדים תלמידים מחוננים בכיתות הייחודיות למחוננים מקבלים תוספת של 29% מעלותם, בכפוף לדרגת הכיתה בה הם לומדים ולפרופיל ההוראה של בית-ספרם. סה"כ מוגדרות 36 כיתות בעל יסודי.

תחום פעולה: 2027
חינוך על-יסודי

חינוך על-יסודי

20-27

פעילות האגף לחינוך על-יסודי בשנה"ל תשס"ז:
האגף לחינוך על-יסודי מופקד על כלל הפעילות החינוכית במסגרות החינוך הבאות: בתי ספר על-יסודיים מכיתות ז' עד י"ב, חטיבות-ביניים עצמאיות, חטיבות עליונות עצמאיות ובתי ספר ארבע שנתיים, כולל בתי ספר אקסטרנים ומרכזי חינוך.
האגף פועל בשיתוף פעולה עם אגפי הגיל האחרים וכל האגפים המקצועיים במינהל הפדגוגי, ומתאם את המהלכים הפדגוגיים הקשורים למוסדות החינוך שבאחריותו. כמו-כן, מקדם האגף את החינוך העל-יסודי, בשיתוף פעולה עם יחידות המטה השונות שבמשרד, עם המחוזות ועם הבעלויות על בתי הספר ומוסדות החינוך.

תכניות האגף לפי יעדים:

1. קידום המצוינות:
 - א. תוכנית "מיצוי ומצוינות" במתמטיקה ובאנגלית.
 - ב. הצעת מודל לארגון הלימודים תכנון השתלמויות מפקחים ומנהלים.
 - ג. פיתוח דרכים לקבלת בוגרי י"ב מצטיינים לאוניברסיטאות ללא בחינה פסיכומטרית. בשיתוף אוניברסיטאות – אוניברסיטת ת"א ואוניברסיטת בר אילן.
 - ד. אוניברסיטת קיץ לנוער- אוניברסיטת ת"א.
 - ה. עבודות גמר.
 - ו. מכתבי הערכה לתלמידים ולבתי ספר בגין הצטיינות בהישגים.
2. קידום השפה העברית – פיתוח תוכנית "רטוריקה ותרבות הדיבור" בשיתוף הפיקוח על הוראת העברית.
3. הגדלת אחוז הזכאים לתעודת בגרות:
 - א. המחצית השלישית – סמסטר קיץ.
 - ב. תוכנית ליב"ם – לקראת בגרות מלאה.
 - ג. השתלמות – "למידה מהצלחות".
4. שיפור וגיוון דרכי ההוראה:
 - א. "מאגר משימות מבחן" המשוב הבית ספרי.
 - ב. כיתות הכוון בבתי ספר ממיינים.
 - ג. תוכנית "אל"ה" – איתור, לימוד והצלחה.
5. קידום המגזר הערבי – השתתפות בתוכנית החומש.

תוכניות האגף לחינוך על-יסודי תשס"ו-תשס"ז

שם התוכנית	תיאור התוכנית
אל"ה	אוכלוסיית יעד: חט"ב מטרה: קידום הלימוד וההוראה תוך התייחסות לשונות התלמידים ולצורכיהם המיוחדים.
מיצוי ומצוינות	אוכלוסיית יעד: חט"ב (בתי ספר שש שנתיים) מטרה: טיפוח וקידום הוראת המתמטיקה ע"י טיפוח אוכלוסיות קצה – תלמידים מצטיינים ותלמידים מתקשים.
לימודי משפטים, מדעי החברה והנדסה באוניברסיטת ת"א ובאוניברסיטת בר אילן (ניסוי)	אוכלוסיית יעד: בוגרי חט"ע מצטיינים מטרה: בבית ספרם, בבתי ספר בעלי רמת טיפוח נמוכה, עידוד תלמידים מצטיינים מהפריפריה ומבתי ספר בעלי רמת טיפוח נמוכה ללמוד באקדמיה.
אוניברסיטת קיץ לנוער	אוכלוסיית יעד: חט"ע מטרה: שילוב תלמידים מצטיינים ביישובים ברמת טיפוח נמוכה בלימודי קיץ באוניברסיטה יחד עם הסטודנטים.
רטוריקה ותרבות הדיבור	אוכלוסיית יעד: חט"ב מטרה: פיתוח ההבעה בעל פה ב- 4 תחומים – קריאה, האזנה, כתיבה ורטוריקה.
"המחצית השלישית" – סמסטר קיץ	אוכלוסיית יעד: חט"ע מטרה: עידוד מיצוי היכולות של התלמידים, חיזוק תחושת המסוגלות של תלמידים ולאפשר שיפור ציוני בגרות והשלמת מקצועות חסרים לקבלת תעודת בגרות

שם התוכנית	תיאור התוכנית
ליב"ם – לקראת בגרות מלאה	אוכלוסיית יעד: חט"ע מטרה: הגדלת אחוזי הבגרות על-ידי מתן שיעורים פרטניים בבתי ספר ובמרכזי למידה.
למידה מהצלחות	אוכלוסיית יעד: מנהלי חט"ב וחט"ע מטרה: מנהלים לומדים ללמוד מהצלחותיהם במטרה לשפר את הישגי תלמידי ביה"ס.
1. תיעול כעסים 2. לקראת שליטה	אוכלוסיית יעד: בתי-ספר שש שנתיים מטרה: טיפול וסיוע לתלמידים אלימים.
מצוינות בית ספרית	אוכלוסיית יעד: בתי ספר שש שנתיים מטרה: פיתוח תפיסה לטיפוח מצוינות של בתי ספר.

תלמידים, כיתות ומשרות הוראה בחטיבות-הביניים*

תש"ס	תש"ס	תש"ס	תש"ס	
1999/00	2004/05	2006/07	2007/08	
		(ארצי)	(תחזית)	
242,800	256,300	255,200	260,000	תלמידים
7,790	8,260	8,380	8,500	כיתות
17,190	17,810	17,250	17,500	משרות
31.2	31.1	30.5	30.5	תלמידים לכיתה
53.0	51.8	49.5	49.5	שעות לכיתה
1.70	1.67	1.62	1.62	שעות לתלמיד

מקור: עיבוד מנתוני הלמ"ס ומשרד החינוך.

* כולל החינוך ההתיישבותי וחטיבות-ביניים עמלניות.

27-03 **שעות תקן בחטיבת הביניים – 1,548,378 אלפי ש"ח.**

כללי: ב-1968 החליטה הכנסת על ביצוע רפורמה במבנה החינוך בישראל. מטרת הרפורמה היו: להביא לאינטגרציה של שכבות אוכלוסייה שונות ולהגביר את ההישגים בלימודים.

הרפורמה כללה מעבר למבנה שש שנתי בבית הספר היסודי (א'-ו'), לחטיבת-ביניים בת שלוש שנים (ז'-ט') ולחטיבה עליונה בת שלוש שנים (י'-י"ב).

אוכלוסיית היעד: כל חטיבות-הביניים והתלמידים הלומדים בהן וכל המורים המלמדים במסגרות אלה. אוכלוסיית התלמידים בחטיבת-הביניים הרשמית בתשס"ז מנתה 244,795 תלמידים.

תקן השעות בחטיבות-הביניים מורכב מסוגי השעות המרכזיים הבאים:

1. **תקן בסיסי** – ההקצאה היא לפי תקן לתלמיד ולפי תחשיב של מספר הכיתות הנורמטיביות המאושרות בשכבה (ראה לוח).

כיתות נורמטיביות – מספר הכיתות מחושב על פי שיבוץ תיאורטי של תלמידי החינוך הרגיל לפי שכבה. החישוב של כיתה נורמטיבית הוא כלהלן: סה"כ התלמידים בשכבה מחולק ל-40 ומעוגל כלפי מעלה. לדוגמא, בשכבה בת 90 תלמידים קיימות 3 כיתות נורמטיביות.

2. **שעות טיפוח** – לפי מדד הטיפוח בחטיבות-הביניים.

3. **שעות מחוז או מאגר מחוזי** – מוקצה ישירות למחוז לתגבור והעשרה, קידום תלמידים חלשים ותכניות יחודיות.

4. **שעות אחרות.**

הקצאת שעות התקן בחטיבות-הביניים מתבצעת על ידי אגף אמח"י.

להלן טבלה לחישוב הקצאת שעות התקן בחט"ב – תשס"ז:

הקצאת שעות התקן בחטיבות הביניים – תשס"ז

מספר התלמידים	שעות התקן הבסיסי
40	43.03
39	41.89
38	40.76
37	39.63
36	38.49
35	37.69
34	37.50
33	37.31
32	37.12
31	36.93
30	36.74
29	36.55
28	36.36
27	36.17
26	35.98
25	35.79
24	35.60
23	35.41
22	35.22
21	35.03
20	34.84

טבלה זו מיועדת לתחשיב השעות בכיתות רגילות בלבד. השעות אינן כוללות מאגר מחוזי, אך הן כוללות 5 שעות תקן לניהול, חינוך ולתפקידים.

עלות חודשית שכר מורה בחט"ב

דרגת ב.א. עם 22 שנות ותק - (מחירי מאי 2007)

5,134.68	שכר משולב	1
32.78	ותק	2
366.01	נסיעות	3
63.94	דפנה	4
12.46	טלפון	5
140.62	הכשרות	6
1,165.20	השתלמות	7
142.25	פיצול	8
8.02	מעונות	9
249.56	חינוך כיתה	10
73.04	ריכוז	11
150.45	הסכם מסגרת	12
33.84	מינימום	13
135.33	הוראה 1994	14
17.42	גילום מס	15
8.11	גילום ביטוח לאומי	16
170.51	רכב	17
318.91	גמולים	18
285.27	קרנות ושונות	19
8,508.40		סה"כ
405.47	ביטוח לאומי 5.68% (ללא דפנה וקרנות)	
644.40	השתלמות 8.4% (על מרכיבי השכר ללא החזר הוצאות)	
626.82	מ.ע.מ. 7.5% (ללא דפנה וקרנות)	
1,676.69		סה"כ
1,116.95	מבטחים 14.56% (על מרכיבי השכר ללא החזר הוצאות)	
325.84	מס מעסיקים 4% (ללא דפנה טלפון וקרנות)	
11,627.87		סה"כ עלות מורה חט"ב

*ביטוח לאומי: 4.14% על 60% מהשכר הממוצע במשק, 4,522.2 ש"ח.

שירותי עזר בחטיבות-הביניים – 398,433 אלפי ש"ח.

27-04

בחטיבות-הביניים מופעל סל שירותי עזר לתלמיד. שירותי העזר כוללים שרתים, מזכירים, עובדי סיוע טכני וספרנים. עובדים אלה מועסקים על-ידי הרשויות המקומיות ובעלויות החינוך, אשר מפעילים את תשתית מוסדות החינוך בחטיבות-הביניים (פירוט דרכי הפעולה של הרשויות המקומיות ובעלויות החינוך ראה בתחום החינוך היסודי סעיף 09 - 26).

קריטריונים להקצאת סל שירותי עזר

סל שירותי עזר בחטיבות-הביניים דומה לזה הניתן לכיתות בחטיבה העליונה, כאשר המפתח הוא כיתה נורמטיבית בעלת תקן של 33 תלמידים בכיתה. סל השירותים מורכב מהנושאים הבאים:

נושא	תקן לכיתה	עלות	תלמיד
עובדי מינהל	1/4 משרה	43.54	
עובדי שירותים	1/6.15 משרה	28.19	
ספרנים	1/25 משרה	7.60	
ע. סיוע	1/3.8 משרה	48.14	
רכז חינוך	1/60 משרה	4.96	
סה"כ		132.43	

סה"כ עלות שירותים נלווים לתלמיד - 132.43 ש"ח במחירי אוגוסט 2007. פירוט לגבי סל שירותי עזר מצוי בחוברת "מערכת סל תלמיד לבתי ספר בחטיבות-הביניים" לשנת הלימוד תשס"ו משרד החינוך, מינהל כלכלה ותקציבים, ירושלים, תשס"ה.

על-פי החלטת הוועדה לקביעת תקני סיוע בבתי ספר על-יסודיים וחטיבות-ביניים מ-23.3.03 תקן הסיוע מיועד לטכנאי מעבדה ללימודי מדעים, מתאם מחשוב בית ספרי, מפעיל ציוד אור-קולי (כולל ציוד דיגיטלי מודרני).

27-06 חינוך טכנולוגי ומדעי – המינהל למדע וטכנולוגיה – 61,704 אלפי ש"ח.

המינהל למדע וטכנולוגיה מתמקד בהכוונת מדיניות המשרד בתחומי המדע, הטכנולוגיה ויישומי המחשב במערכת החינוך, בזיקה להתפתחויות תחומים אלה באקדמיה, בתעשייה ובחברה. מדיניות המשרד בתחומי המדע, הטכנולוגיה ויישומי המחשב תכלול היערכות פדגוגית וארגונית

פעילויות מרכזיות של המינהל למדע וטכנולוגיה:

1. מעורבות פעילה בפיתוח תכניות לימוד, חומרי למידה ועזרי הוראה במדע וטכנולוגיה והטמעתם בקרב כלל תלמידי המערכת בגיל גן-ט', וכן כ-100,000 תלמידים בחטיבה העליונה.
2. קידום הישגים ומיומנויות תוך התבססות על ממצאי המיצ"ב ומבחנים בין לאומיים.
3. מעורבות בפיתוח סטנדרטים והטמעתם בתחומי מדע וטכנולוגיה, מידענות ואתיקה ברשת בהיקף מערכתי.
4. ביצוע מערך הערכה ובחינות בגרות במקצועות הטכנולוגיים.
5. מחשוב מערכת החינוך ותקשובה בהתאמה לצרכים עכשוויים ובהיקף מערכתי.
6. אפיון והערכה של חומרים מתוקשבים וסביבות למידה מתוקשבות.
7. הפעלת מעקב הנחייה והטמעת אוריינות התקשוב לכלל התלמידים ועובדי ההוראה במרכזי הדרכה ובבתי ספר.
8. הפעלת מסגרות לפרוייקטים מתוקשבים לצמצום הפער הדיגיטלי כדוגמת למידה מרחוק.
9. תחזוקת 60,000 עמדות מחשב ב-1,300 מוסדות חינוך באמצעות מוקדים לוגיסטיים, ובכלל זה הדרכת לבורנטים ומערך הסיוע הטכני בבתי-הספר בהכנת פעילויות מתוקשבות מורכבות בתחומי מדעים וטכנולוגיות.
10. קביעת תקנים והכנת פרוגרמות הצטיידות במעבדות.
11. הפעלת סביבות למידה מתקדמות המותאמות לצורכי ההוראה והלמידה: ב-80 אשכולות פיס, ב-3 מעבדות מרכזיות למדע וטכנולוגיה, במעבדות בית ספריות והצטיידותן בהיקף מערכתי (בהתאם לתקציב).
12. הפעלת מערך פיקוח, הדרכה והנחייה לתמיכה מקצועית ופדגוגית בבתי-הספר, בנושאי מדע וטכנולוגיה.
13. מעורבות פעילה בקידום אוכלוסיות חלשות בתחומי מדע וטכנולוגיה ותקשוב בשיתוף עם קרן סקט"א רש"י במסגרת מפעל מדערום בכל מחוז הדרום.
14. הפעלת פרויקטים משותפים עם המוסדות האקדמיים, התעשייה, צה"ל ויחידות משרד ממשלה (כגון: משרד המדע והמשרד לאיכות הסביבה) לקידום החינוך המדעי והטכנולוגי.
15. תמיכה בהפעלת מערך פעילויות במסגרות שונות, כ-17 יחידות "נוער שוחר מדע" בהשתתפות כ-6,000 חוגים, 80,000 תלמידים, תחרויות לאומיות ובין-לאומיות בהשתתפות 50,000 תלמידים.
16. הפעלת מערך השתלמויות לתחומי הלימוד במדע וטכנולוגיה בכל שכבות הגיל ובמגמות טכנולוגיות בחטיבה העליונה.

17. הפעלת ניסוי להכשרת בוגרים בעלי תעודת בגרות ודיפלומת טכנאי במסגרת הלימודים התיכוניים.

18. הכשרת 2,000 הנדסאים וכ-3,500 טכנאים מוסמכים במסגרת החטיבה העל-תיכונית.

התפתחות החינוך הטכנולוגי* מאז תש"ן

שנת הלימודים	סה"כ	כיתה ט'	כיתה י'	כיתה י"א	כיתה י"ב	כיתות י"ג-י"ד
תש"ן 1989/90	104,642	17,570	32,468	27,062	23,782	3,760
תשנ"ה 1994/5	100,956	14,090	28,998	27,637	25,239	4,992
תש"ס 1999/00	101,959	899	37,181	30,831	27,581	5,467
תשס"א 2000/01	105,404	454	37,868	33,228	28,211	5,648
תשס"ב 2001/02	112,036	397	40,428	34,698	30,785	5,728
תשס"ג 2002/03	109,779	283	36,684	35,755	31,415	5,642
תשס"ד 2003/04	110,489	338	35,906	34,945	33,667	5,633
תשס"ה 2004/05	110,494		38,030	34,906	32,266	5,292
תשס"ו 2005/6	110,821		37,624	35,245	32,862	5,090
תשס"ז 2006/7	109,395		37,734	34,285	32,637	4,739

מקור: משרד החינוך.

אינו כולל תלמידים במגמות טכנולוגיות כלליות ומגמות התיישבותיות חקלאיות.

19. פועל לקידום חינוך סביבתי בראיה על תחומית בשנים תשס"ח ינתן דגש בבתי הספר וסודיים

ובחטה"ב.

נתונים סטטיסטיים על החטיבה העליונה

תלמידים, כיתות ומשרות בחטיבה העליונה* (כל המגזרים)

תשס"ח 2007/08 (תחזית)	תשס"ז 2006/07 (ארעי)	תשס"ה 2004/05	תש"ס	
357,000	354,400	348,100	321,800	תלמידים
13,350	13,270	13,160	12,300	כיתות
33,500	33,400	30,770	29,480	משרות
26.7	26.7	26.2	26.2	תלמידים לכיתה
60.4	60.4	56.1	57.6	שעות לכיתה**
2.26	2.26	2.12	2.20	שעות לתלמיד

מקור: עיבוד מנתוני הלמ"ס ומשרד החינוך.

* כולל החינוך ההתיישבותי.

** כולל שעות שמעבר לשכר לימוד: עולים, הוראת המקצועות וכו'.

נשירה שנתית של תלמידים בכיתות ט'-י"א (חטיבת-בנינים וחטיבה עליונה)

תשס"ו 2006	תשס"ה 2005	תשס"ב 2002	תש"ס 2000	
כל האוכלוסייה				
16,300	18,050	21,600	22,680	מספר הנושרים
4.8	5.4	6.6	6.9	אחוז מבין התלמידים
חינוך עברי				
10,250	12,090	15,010	15,220	מספר הנושרים
3.9	4.6	5.6	5.8	אחוז מבין התלמידים
חינוך ערבי				
6,050	5,960	6,590	6,460	מספר הנושרים
8.1	8.4	11.1	11.9	אחוז מבין התלמידים

מקור: הלמ"ס.

הערות:

- (1) בנוסף על נושרים אלה יש נשירה מסוימת גם בכיתה י"ב במהלך שנת הלימודים.
- (2) נתוני הלוח מתייחסים לתלמידים הלומדים במסגרות משרד החינוך בלבד.
- (3) לפני תשס"ה תלמידים שעזבו את הארץ נמנו בין הנושרים. מתשס"ה הם לא נמנו בין הנושרים.

אחוז הלומדים בבתי ספר מבין גילאי 14-17

תשס"ו 2005/06	תשס"ה 2004/05	תשס"ב 2001/02	תש"ס 1999/00	
כל האוכלוסייה				
97.2	95.9	95.6	92.8	סה"כ
94.5	94.7	94.3	89.9	בנים
97.3	97.1	97.0	95.8	בנות
חינוך עברי				
97.2	97.3	97.8	95.7	סה"כ
96.0	96.2	96.8	93.2	בנים
98.5	98.4	98.8	98.4	בנות
חינוך ערבי				
91.0	90.5	86.0	79.4	סה"כ
89.1	88.7	83.3	74.8	בנים
92.9	92.3	88.8	84.2	בנות

מקור: הלמ"ס.

* עד שנת תשס"א הנתונים התייחסו לתלמידים שלמדו במסגרות משרד החינוך בלבד. משנת תשס"ב הנתונים כוללים, בנוסף, גם תלמידים שלמדו במסגרות שבפיקוח משרד העבודה או משרד הדתות.

27-09 שכר לימוד על-יסודי (חטיבות עליונות) ותמיכה בבתי ספר – 4,723,745 אלפי ש"ח.

שכר הלימוד בחטיבה העליונה

כללי: לפי חוק לימוד חובה טרם תיקון 29 זכאים לחינוך חובה וחינם כל התלמידים עד כיתה י'. בכיתות י"א-י"ב החינוך הוא חינם. משרד החינוך משלם שכר לימוד לחטיבות העליונות, בכיתות י'-י"ב*. ההקצאה של המשרד היא לפי תקן לתלמיד. בתשלומי שכר הלימוד בחטיבה העליונה משרד החינוך משתתף בתקציבי הרשויות המקומיות ובעלויות החינוך האחרות.

תשלומי שכר הלימוד מיועדים בעיקר לתשלומי שכר המורים, וכן לתשלום שכר השרתים, המזכירים, עובדי הסיוע ועובדי אחזקה אחרים וכן לרכישת ציוד והוצאות אחרות.

מערכת החינוך בחטיבה העליונה מופעלת על ידי הרשויות המקומיות ובעלויות חינוך אחרות, כגון בעלויות החינוך הטכנולוגיות (אורט, עמל, אמ"ת) וגורמים ציבוריים ופרטיים אחרים, וממומנת בעיקרה על ידי משרד החינוך.

אוכלוסיית היעד: כל מוסדות החינוך והתלמידים בחטיבה העליונה בכיתות י'-י"ב* ובכיתות י"ג-י"ד טכנאים והנדסאים.

נתונים לגבי אוכלוסיית היעד: הנתונים להלן הם נתוני התקציב של תשס"ז.

1. אוכלוסיית התלמידים בחטיבה העליונה מונה 357,489 כ-63% מהם למדו בנתיב העיוני וכ-37% בנתיב הטכנולוגי.

2. כ-1,160 מוסדות חינוך פועלים בתשס"ו בחטיבה העליונה - עיוניים, טכנולוגיים והתיישבותיים.

3. כ-43,600 מורים, מלמדים בחטיבה העליונה***(נתוני תשס"ו).

* יש מספר מועט של כיתות ט' במוסדות ארבע שנתיים המקבלים תקציב באמצעות מערכת שכר לימוד.

** סעיפים 2,3, מבוססים על הנתונים בפועל כאשר סעיף 1 הוא הבסיס לתקצוב שכר לימוד בחטיבה עליונה.

תנאים וקריטריונים לתשלום שכר הלימוד:

תשלומי שכר הלימוד למוסד* נקבעים לפי הקריטריונים הבאים:

1. מספר התלמידים במוסד לפי דרגת כיתה, לפי הסמכה לבגרות ולפי נתיב הלימודים (עיוני-טכנולוגי).

יש לציין כי עלות תלמיד בנתיב העיוני נמוכה מעלות תלמיד בנתיב הטכנולוגי.

2. רמת השירות של המוסד לפי היקף השירותים הניתנים לתלמידים כגון: שירותי ספרייה בבית הספר, שירותים רפואיים, מעבדות וכיוצא באלה.

משרד החינוך משתתף במימון של כל השירותים האלה אם הם קיימים.

3. הפרופיל הממוצע של המורים: חישוב רמת השכר הממוצעת של המורים מתבסס על דיווח של כל בית ספר בחטיבה העליונה על פרטי המורים המשרתים בו (היקף משרתם, דרגת השכר קרי: השכלתם וותקם), וכן אחוז גמול ההשתלמות המאושר למורים.

לביצוע תשלומי שכר לימוד מיועדת היחידה לשכר לימוד על-יסודי (באגף א' במינהל הפדגוגי), אשר עוסקת בתחומים העיקריים הבאים: ריכוז נתונים רלוונטיים (קבצי תלמידים ומורים), קביעת רמת השירות של מוסדות החינוך, מעקב על ביצוע התשלומים.

יש לציין כי תשלום שכר הלימוד כולל גם תשלום עבור סל שירותי עזר בחטיבות העליונות (שרתים, מזכירים, עובדי סיוע טכני וספרנים). הקריטריונים לתשלום עבור שירותי העזר הדומים לאלה הניתנים בחטיבות הביניים (ראה תוכנית פעולה 04-27).

פירוט לגבי הקריטריונים לתשלומי שכר-לימוד ניתן למצוא בחוברות "מערכת שכר לימוד לבתי ספר עיוניים וטכנולוגיים בחטיבה העליונה לשנת הלימוד התשס"ז".
חוברות אלו נמצאות באתר האינטרנט של משרד החינוך, התרבות והספורט, מינהל כלכלה ותקציבים.

*ברשיון המוסד נקבע סמל המוסד ואיזה כיתות הוא רשאי ללמד (כגון: דרגות כיתה, נתיב לימוד ועוד). יש לציין כי רק מוסד המוכר על ידי משרד החינוך יכול לקבל מימון. כלומר, מוסד שקיבל רשיון על פי חוק הפיקוח ומופיע במאגר המוסדות.

תמיכה במרכזי נוער ובמפתנים

בנוסף למסגרות הרגילות המתוקצבות באמצעות שכר הלימוד, יש תמיכה גם במרכזי נוער ובמפתנים.

אוכלוסיית היעד: התלמידים הלומדים במרכזי נוער ובמפתנים הם תלמידים חלשים יחסית בגילאי 14-18 אשר לא השתלבו בחטיבות העליונות הרגילות.

תנאים וקריטריונים לתשלום שכר הלימוד במרכזי נוער ולהקצאת שעות תקן במפתנים, בכפוף למסגרת התקציב:

מרכזי נוער- כיתות י'-י"ב: זכאיות ל- 3.7 ש"ש לתלמיד במערכת השכ"ל (שכר לימוד), על-פי 13 תלמידים לכיתה לפיכך יוקצו 48 ש"ש לכיתה והקיזוז יהיה בהתאם.
כיתות ט' שאושרו באופן חריג להפעלה לתשס"ו בלבד: הקצאת השעות והקיזוז הן בין 35 ש"ש מינימום לבין 43 ש"ש מכסימום, עפ"י מספרי התלמידים במצבת.
החישוב המינימלי נערך על-פי 16 תלמידים לכיתה במוצע 2.19 ש"ש לתלמיד במערכת שכ"ל = 35 ש"ש, אין לפתוח כיתות ט' עם פחות מ-16 תלמידים.
החישוב המכסימלי עבור 20 תלמידים 2.19 ש"ש לתלמיד במערכת שכ"ל = 43 ש"ש..התוספת עבור כיתות המונות מעל 16 תלמידים יוקצו על-פי נתוני מצבת תלמידים.

מפתנים - חישוב שעות התקן במפתנים הוא לפי כיתה. כיתה רגילה במפתן מונה בין 10 ל-14 תלמידים, בתנאי שהמוצע של מספר התלמידים בכיתה בכל המוסד לא יפחת מ-12. סה"כ השעות הניתנות לכל כיתה יעמוד על 26 ש"ש לרבות שעות חינוך, ייעוץ וניהול. סך השעות למפתנים הסתכם ב- 3,334 ש"ש בתשס"ז.

המורים המלמדים במפתנים ונקלטו עד תשנ"ח מקבלים גמול של חינוך מיוחד. מתשנ"ט ואילך המורים החדשים אינם מקבלים גמול כזה. התלמידים במרכזי נוער ובמפתנים מטופלים על ידי אגף שח"ר.

27-10 אגף הבחינות – 259,258 אלפי ש"ח.

אגף הבחינות הוא היחידה המפקדת על קיום בחינות הבגרות לסוגיהן בכל המוסדות לחינוך על-יסודי בארץ (הן בפיקוח משרד החינוך והן בפיקוח משרד העבודה) וכן לביצוע בחינות הבגרות לנבחנים חיצוניים (אקסטרניים), לבחינות להסמכת טכנאים והנדסאים, לבחינות לחיילים ולנבחנים השוהים בחו"ל.

אגף הבחינות הוא הזרוע המבצעת את מדיניות הנהלת המשרד בכל הקשור לנושא בחינות הבגרות. ככזה הוא מחויב לעמידה בלוחות זמנים מדויקים ביותר ולביצוע ברמת ניהול איכות גבוהה מאוד (בהתאם לדרישות התקן הישראלי והתקן הבינ-לאומי ISO – 9002).

מטרות האגף ופעולותיו

לפעול בהתאם למדיניות הנהלת המשרד בנושא:

1. העלאת שיעור הניגשים לבחינות הבגרות.
2. העלאת שיעור הזכאים לתעודת בגרות.
3. שיפור איכות תעודת הבגרות.

בנוסף, פועל בתחומים הבאים:

1. לאפשר גידול בהזדמנויות ההיבחנות, בביצוע הערכה איכותית של בחינות הבגרות וזאת בהיקפים שונים ומשתנים, על-פי מספר הנבחנים ומספרי השאלונים במועדי קיץ, מועד ב', חורף, טכנאים והנדסאים, חיילים לוחמים ועוד. הוספת המועדים למערכת והטמעת השינויים תוך יישום תוכנית הצבירה במקצועות השונים ויישום הרפורמה בנתיב הטכנולוגי (במקביל לתוכניות שעדיין נהוגות במערכת).
2. עדכון תשתיות המידע והתאמתן לגישה התומכת בשינויים פדגוגיים ובתוכניות לקידום אוכלוסיות ייחודיות.
3. בדיקת מבנה ומהות השאלונים לצבירה (במתמטיקה ובאנגלית) והתאמת המכסות להערכה שעל-פיהן נקבע התשלום למעריכים.
4. "הרחבת" מאגר המעריכים והגדלת מספרם בכל המקצועות, במיוחד באנגלית ובמתמטיקה.
5. פרסום קריטריונים לבחירת מעריכים של בחינות הבגרות ובוחנים בבחינות שאינן בכתב.
6. הגדרה והטמעה בבתי הספר של תהליך קבלת האישור להתאמות לתלמידים לקויי למידה (רמה 3) שניתן ע"י הוועדות המחוזיות.
7. האחדת קריטריונים לביצוע בחינות בע"פ לתלמידים לקויי למידה וצמצום לוח הזמנים של ועדות החריגים, כך שהתשובות לבוגרים (אינטרניים ואקסטרניים) תישלחנה מוקדם ככל האפשר.
8. התאמת אופני ההיבחנות לתלמידים במסגרת החינוך המיוחד.

פעולות האגף:

פיתוח, הכנה והפקת הבחינות, הפעלת המרכז הארצי לבדיקת הבחינות. בשנת תשס"ו התקיימו 2,102,810 בחינות לכ- 305,000 נבחנים. האגף עוסק בבחינות והשבחת איכויות הערכה, לוח מועדי הבחינות, ביצוע בחינות במועד החורף במקצועות החובה לכל הרמות ובכל המגזרים, מועד אביב לטכנאים והנדסאים, מועד ב' באנגלית ובמתמטיקה, מועד ברק-חצב (המחצית השלישית), בחינות לחיילים לוחמים, בחינות מיוחדות לעולים חדשים, בחינות לנבחנים השוהים בחו"ל, בחינות לנבחנים בעלי לקויות למידה ונבחנים בעלי צרכים מיוחדים.

יישום תוכנית הצבירה, יישום הרפורמה בנתיב הטכנולוגי, תרגום בחינות בתנ"ך ובספרות ל- 2 שפות (רוסית ואמהרית) לשימושם של התלמידים העולים, הכנסת המחשב האישי לצורכי הערכה כחלק מ"חזון טכנולוגי" כתחליף למסופון (יעילות והורדת עלויות), נתינת האופציה להיבחן בבחינות מתוקשבות המועברות באמצעות תקשורת אלקטרונית (כ-3,000 תלמידים נבחנו בדרך זו), ביצוע הרשמה ותשלום לבחינות באמצעות האינטרנט, קיום בקרה על הכנת השאלונים, תפעול הבחינות והערכתן, שיפור מהימנות ציוני תעודת הבגרות, שיפור בפיקוח על קיום טוהר הבחינות, מתן מענה לנבחנים חריגים, שיפור מענה לפניית הפרט תוך הקפדה על זכויות התלמיד, ביצוע נהלים מזורזים באשר לאוכלוסיות ייחודיות.

נבחנים וזכאים לתעודת בגרות

תשס"ו 2005/06	תשס"ה 2004/05	תשס"ב 2001/02	תש"ס 1999/00	
				כל האוכלוסייה
52,747	52,525	54,044	45,029	מספר הזכאים*
85,639	84,160	79,293	73,816	מספר הנבחנים
114,800	113,100	112,200	107,800	מספר גילאי 17
				אחוז הזכאים
62	62	68	61	מתוך הנבחנים
46	46	48	42	מתוך גילאי 17
				חינוך עברי
44,826	44,934	46,693	39,752	מספר הזכאים*
69,622	69,161	66,461	62,178	מספר הנבחנים
88,100	87,900	88,400	84,500	מספר גילאי 17
				אחוז הזכאים
64	65	70	64	מתוך הנבחנים
51	51	53	47	מתוך גילאי 17
				חינוך ערבי
7,921	7,591	7,351	5,277	מספר הזכאים*
16,017	14,999	12,832	11,638	מספר הנבחנים
26,700	25,200	23,800	21,300	מספר גילאי 17
				אחוז הזכאים
49	51	57	45	מתוך הנבחנים
30	30	31	25	מתוך גילאי 17

מקור: עיבוד מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

* הזכאים כוללים את נבחני הקיץ, נבחני מועד ב' ונבחני משנה במועד החורף הראשון.

מלגות ומענקים לתלמידים – 21,071 אלפי ש"ח.

27-11

הפעלת מערך הסיוע לתלמידים במערכת החינוך מתבצעת על-ידי גוף חיצוני הזוכה במכרז. מפתח ההקצאה פר-תלמיד, לחישוב תקציב המלגות לבתי הספר, מורכב משכבת הגיל ומדר הטיפוח של כל מוסד וזאת כדי לאתר את בתי הספר עם האוכלוסיות הנזקקות ביותר. כמו כן קיימת הקצאה למלגות עפ"י צרכים של יחידות המשרד המתבצעות גם הן באמצעות הזכייין במכרז.

להלן פירוט נתוני ההקצאה של כ-170,000 מלגות לשנת הלימודים תשס"ז במסגרת הסכם. יש לציין שבשנה זו היה היקף ההקצאה גדול במיוחד לאור תוספות התקציב שניתנו לצורך סיוע להורים בתשלומי אגרת שירותים נוספים הנגבים ע"י מוסדות החינוך.

1. מלגות להוצאות אישיות- לתלמידי בתי ספר יסודיים ועל-יסודיים עבור הוצאות הנלוות ללימודים (ספרים, חוגים, טיולים וכד'), כ-146,200 מלגות.
2. מלגות לשכר לימוד- לתלמידי כיתות י"ג- י"ד בחינוך המקצועי, 740 מלגות.
3. מלגות ייעודיות - לתלמידי פנימיות (שבפיקוח משרד החינוך), לתלמידי בתי ספר לאמנות ולמוסיקה, לתלמידי החינוך המיוחד, לתלמידים מחוננים, לסטודנטים דרוזים, לסטודנטים ערבים במסלולי הכשרה לייצוץ חינוכי, לתלמידים בדואים, לתלמידים במשלחות נוער לפולין, לתלמידי ישיבות, לתלמידים עולים כ- 10,000 מלגות. בנוסף לכך, כ- 13,000 מלגות יעודיות במסגרות תקנות תקציב של יחידות אחרות או מתקציבים שהועברו ע"י היחידות לתקנות המלגות (11-27).
4. מלגות קיום בתוכנית מעו"ף – עידוד הכשרת עו"ה במקצועות מועדפים באזורי עדיפות לאומית א' כ- 52 מלגות.

27-12 קידום ועידוד החינוך העל- יסודי והעל- תיכוני – 35,595 אלפי ש"ח.

מכינות קדם-אקדמיות

מטרות וקריטריונים

מטרת הפרויקט הינה סיוע לבוגרי חטיבות-עליונות בהשלמת תעודת בגרות והכנה לקראת לימודים אקדמיים.

הזכאות נקבעת על פי קריטריונים של המשרד וכוללת השתתפות בשכר לימוד ו/ או מלגת קיום.

על-פי צרכים מיוחדים של אוכלוסיות שונות, מגדיר המשרד קבוצות מיוחדות כגון עולי אתיופיה, בעלי חסך לימודי גבוה וכו'.

הקריטריונים לבחירה ודירוג היקף הסיוע מתבססים על הנתונים הבאים:

1. רמת הישגים לימודיים.
2. שירות צבאי.
3. רקע סוציו-אקונומי.
4. גיל.
5. סוג מכינה קדם אקדמית.
6. רמת ההכנסות של ההורים.

במסגרת הפרויקט מתבצע תכנון, פיקוח, אישור ומעקב אחר הפעלת המכינות לסוגיהן השונים.

נתונים כמותיים:

1. כ- 45 מכינות.
2. כ-12,000 תלמידים לשנה, מתוכם 75% מקבלי פטור מלא או חלקי משכר לימוד.
3. כ-40% מהתלמידים זכאים למלגת קיום הניתנת ע"י משרד הביטחון ומינהל הסטודנטים.
4. אוכלוסיית התלמידים כוללת בין היתר כ-900 תלמידים יוצאי אתיופיה.
5. הפרויקט ממומן על ידי 3 גורמים, משרד החינוך, המל"ג (המועצה להשכלה גבוהה) ומשרד הבטחון, כאשר משרד החינוך מרכז את הפרויקט.

פרויקט להשלמת בגרות במסגרת מכינות ובתי ספר אקסטרניים

מטרת הפרויקט הינה סיוע לבוגרי חטיבות עליונות החסרים מקצוע בגרות אחד, בהשלמת תעודת הבגרות. הקריטריונים למתן סיוע נקבעים על ידי המשרד ומחייבים, בין היתר, סיום חטיבה עליונה וחסר של בחינה אחת להשלמת בגרות. התלמידים המשתתפים בפרויקט לומדים חינוך במסגרת מכינות קדם-אקדמיות או במסגרת בתי ספר אקסטרניים. התלמיד נהנה ממלגת לימודים מלאה.

נתונים כמותיים:

1. מספר מוסדות מעורבים כ-110.
2. כ-4,200 בוגרי חטיבה עליונה בכל שנת לימודים מקבלים מכתב פנייה, כ-4 שנים לאחר סיום לימודי התיכון. כ-1,200 תלמידים לומדים בפועל.

תחום פעולה : 2028
חינוך התיישבותי ועליית הנוער

20 - 28 חינוך התיישבותי

המינהל לחינוך התיישבותי, פנימייתי ועליית הנוער

המינהל לחינוך התיישבותי ועליית הנוער משמש כמינהל ארצי של בתי-הספר העל-יסודיים האזוריים-התיישבותיים, כפרי הנוער והמוסדות הפנימייתיים של משרד החינוך.

המינהל משמש מסגרת-על לריכוז הטיפול המקצועי בחינוך הפנימייתי של כל המערכת הפנימייתית של משרד החינוך. המינהל מהווה מרכז ארצי בתחומי מדעי החיים, הסביבה והחקלאות ומפקח על החינוך הימי במדינת ישראל.

כמו כן, המינהל מפקח על כ- 283 פנימיות הכוללות את כל המערך הפנימייתי של משרד החינוך: חניכי עליית הנוער; אגודה לקידום החינוך; מת"ן; חניכי נעל"ה; המפעל להכשרת ילדי ישראל.

יעדיו של המינהל

1. להיות המסגרת החינוכית-חברתית באזורי הפריפריה החברתית-תרבותית והכפרית במדינת ישראל. מסגרת זו נועדה להבטיח קיום רמת חינוך גבוהה, שאינה נופלת מזו הקיימת בכלל מגזרי החברה בישראל, בכפרי הנוער והמוסדות הפנימייתיים ובבתי-הספר האזוריים של המועצות האזוריות וההתיישבות הכפרית.

2. לקיים רשת ביטחון-חברתית לאוכלוסיות נוער בסיכון, תוך הבטחת חינוכם ושיקומם של בני נוער, אשר נשרו ממסגרות החינוך הפורמאלי, ואשר השהות במוסדות המינהל הינה עבורם בגדר "הזדמנות אחרונה".

3. להוות מסגרת לקליטת נוער עולה ושילובו בחברה הישראלית.

4. לשמש מרכז ידע מקצועי לשם פעילות חינוכית בכל החוות החקלאיות ברחבי ישראל, המבטיחה הקניית חינוך לערכים של טבע ועבודה גם לתלמידים, שאינם לומדים במוסדות המינהל.

5. לפתח מודלים חינוכיים, טיפוליים ושיקומיים ייחודיים, המותאמים להגשמת ייעודו של המינהל.

6. לפתח את תורת החינוך הפנימייתי, ולהוות מוקד ידע לאומי בנושא זה.

המוסדות החינוכיים, המשתייכים למינהל הם כאלו, המאופיינים בכך שפעילותם והמעשה החינוכי המתקיים בהם משקפים "מסה קריטית" של ערכים, מבין ערכי היסוד הבאים: קבלה בלתי סלקטיבית; מניעת נשירת חניכים; גישה חינוכית הוליסטית; המוסד החינוכי כמרכז לפעילות חברתית-קהילתית; תפיסה אינטגרטיבית, הרואה בשילוב אוכלוסיות ערך חינוכי מרכזי; חתירה למצוינות; חינוך לערכים; חינוך המושתת על פעילות הקבוצה; גישה קהילתית; מחויבות לקליטת עלייה; פיתוח דרכי עבודה ופתרונות חינוכיים גמישים ויצירתיים; אוטונומיה חינוכית ומנהלית; קיום אווירה בלתי פורמאלית.

המינהל לחינוך התיישבותי כולל 120 בתי ספר אזוריים ופנימייתיים לפי החלוקה הבאה:

29 בתי ספר ט'-י"ב; 83 בתי ספר שש שנתיים; 7 חטיבות-ביניים; 1 מכון ללימודי השואה.

בתי"ס בפיקוח חינוך התיישבותי – תשס"ז

סמל	שם	כיתות	תלמ'	כיתות	תלמ'	סה"כ	סה"כ
120238	קרית יערים	3	46	0	0	46	3
140095	חוות הנוער הציוני	11	248	15	354	602	26
140764	ישיבת נווה שמואל	9	211	10	276	487	19
140913	נווה חנה לבנות	1	0	15	403	403	15
142265	סוסיא-ישיבת בני"ע	0	0	5	155	155	5
180018	אזורי מקיף עין כרם	13	429	8	190	619	21
180034	אמי"ת מטה יהודה	6	151	1	17	168	7
240440	אזורי ירדן	7	162	9	153	315	16
240457	ישיבה תיכונית חיספין	7	177	10	286	463	17
240481	מקיף משגב	26	798	26	761	1,559	52
240499	מקיף נופי גולן	12	327	16	434	761	28
240622	ישיבת אלוני הבשן	0	0	4	97	97	4
240630	כפר הנוער בני הגולן	0	0	6	100	100	6
240655	ברנקו וייס - גולן	0	0	4	70	70	4
260059	מקיף שדה אליהו	11	240	11	244	484	22
260067	מקיף עינות הירדן	6	182	7	181	363	13
260091	מקיף עמק חרוד	12	344	10	257	601	22
260109	תיכון אזורי מגידו	12	355	15	326	681	27
260125	אופק	12	286	11	246	532	23
260133	גאון הירדן	11	276	15	342	618	26
260182	מקיף עמקים-תבור	11	270	11	255	525	22
260232	מקיף עמק החולה	21	572	22	567	1,139	43
260240	כברי חט"ע	0	0	13	370	370	13
260257	מקיף העמק המערבי	12	391	15	436	827	27
260307	מקיף הר וגיא	18	486	19	486	972	37
260331	מקיף סולם צור	11	343	12	293	636	23
260398	מקיף בקעת כנרות	5	101	9	164	265	14
260471	מקיף מנור	7	202	0	0	202	7
260489	מקיף גליל מערבי	21	564	18	451	1,015	39
261065	מקיף בית ירח	0	0	30	817	817	30
270033	כ"ג יורדי הסירה	0	0	16	424	424	16
270223	דתי הודיות	0	0	10	211	211	10
270280	ישיבת בר יוחאי	0	0	24	578	578	24
280016	נווה עמיאל	0	0	4	67	67	4
280032	כפר נוער ניר העמק	15	494	21	567	1,061	36
280057	מקיף חקלאי נהלל	16	515	21	651	1,166	37
280065	מקיף חקלאי כדורי	18	638	33	940	1,578	51
280115	מקיף אנה פרנק	6	161	7	121	282	13
288019	תיכון חק' טכ' ראמה	0	0	14	372	372	14
344085	רמת הדסה	13	176	8	99	275	21
360040	מקיף מבואות עירון	15	464	15	431	895	30
360123	מקיף גוונים	9	289	9	242	531	18
360149	מקיף אלוני יצחק	6	156	10	212	368	16
360222	מקיף כרמל זבולון	15	392	16	442	834	31
370155	ימין אורד	0	0	25	431	431	25
380022	מקיף שפיה	8	212	12	276	488	20
380030	תיכון חקלאי פרדס-חנה	27	752	27	634	1,386	54

סמל	שם	כיתות חט"ב	תלמ' חט"ב	כיתות עליונה	תלמ' עליונה	סה"כ כיתות	סה"כ תלמ'
380048	כפר הנוער הדתי	9	188	13	265	22	453
380055	כפר גלים	7	162	15	370	22	532
440180	מקיף הדסים	12	394	23	692	35	1,086
440321	ישיבת בנ"ע כפר הרואה	7	198	6	228	13	426
440479	אולפנא לבנות צפירה	15	494	15	467	30	961
440560	תיכון גבעת ושינגטון	8	217	9	209	17	426
440909	אולפנת להבה	15	384	16	414	31	798
440958	ישיבת השומרון	9	260	8	215	17	475
441089	אזורי ע"ש הרב הרצוג	16	475	12	379	28	854
442160	ישיבת מי השילוח	0	0	4	55	4	55
444034	חט"ב נווה הדסה	9	180	0	0	9	180
460030	מקיף אזורי עמי אסף	14	472	23	648	37	1,120
460063	מקיף מעין-שחר	13	396	18	495	31	891
460105	רמות חפר	12	398	19	526	31	924
460113	קבוצת יבנה	8	215	11	282	19	497
460154	אולפנת חפץ חיים	4	100	3	70	7	170
460410	בני חיל שומרון	0	0	4	62	4	62
460428	אולפנא לבנות	9	278	0	0	9	278
470138	מקיף ע"ש מוסינזון	0	0	27	744	27	744
470146	הדסה נעורים	0	0	23	448	23	448
470211	תו"ם חרב לאת	0	0	15	258	15	258
470443	ביה"ס הימי מבואות ים	0	0	17	375	17	375
470625	מקיף חוף השרון	14	437	11	368	25	805
480012	אמי"ת כפר בתיה	17	480	23	593	40	1,073
480020	אמי"ת פתח-תקווה	6	127	16	298	22	425
480038	גן ונוף	6	124	10	204	16	328
480046	קרית חינוך בן גוריון	19	629	26	799	45	1,428
480061	חקלאי עיינות	0	0	16	297	16	297
480087	חקלאי נחלת יהודה	6	143	7	138	13	281
480129	חט"ב ממ"ד בן-יקיר	6	98	0	0	6	98
480145	חקלאי בן שמן	7	182	11	255	18	437
480178	מקיף ע"ש ז'בוטינסקי	16	494	19	497	35	991
544395	על"ה תיכון למדעים	0	0	9	247	9	247
580019	חקלאי הכפר הירוק	18	511	23	527	41	1,038
580027	מקווה ישראל דתי	3	66	8	155	11	221
580035	מקווה ישראל כללי	14	450	14	390	28	840
640151	יב"ע בית יהודה	3	93	6	114	9	207
640185	ישיבת אור עציון	0	0	12	333	12	333
640532	אולפנת אבן שמואל	6	175	6	198	12	373
640649	אולפנת נווה דקלים	4	95	6	113	10	208
660076	מקיף צפית	14	397	14	353	28	750
660084	מקיף שקמה	8	200	7	160	15	360
660126	מקיף שער הנגב	21	582	23	554	44	1,136
660134	מקיף באר טוביה	27	850	31	774	58	1,624
660274	מבואות הנגב	6	167	10	223	16	390
660324	מקיף מעלה הבשור	12	282	14	304	26	586
660365	חט"ב ממ"ד סעד דע"ת	5	99	0	0	5	99
660498	מקיף שיטים	6	1110	5	105	11	215
670331	אורט ימי	0	0	21	426	21	426

סמל	שם	כיתות חט"ב	תלמ' חט"ב	כיתות עליונה	תלמ' עליונה	סה"כ כיתות	סה"כ תלמ'
670828	כפר הנוער קדמה	0	0	9	146	9	146
680025	מקיף אשל הנשיא	23	693	24	717	47	1,410
680033	מקיף כפר סילבר	15	469	16	442	31	911
680066	חקלאי כנות	0	0	11	219	11	219
680082	מקיף דתי שפיר	8	138	0	0	8	138
680108	מקיף דתי עזתה כנות	8	194	8	147	16	341
770065	מקיף אזורי ברנר	0	0	33	983	33	983
770073	מקיף חוף הכרמל	23	691	22	625	45	1,316
770230	שפרירים-מסגרת מקדמת	12	146	16	238	28	384
770305	ישיבת שעלבים	11	297	16	418	27	715
770602	מעלה שחרות	6	175	10	229	16	404
770883	מקיף הבשור	5	138	6	162	11	300
770990	מקיף אזורי מרחבים	15	394	12	333	27	727
771105	מקיף עין גדי	5	110	5	113	10	223
771287	מנו"ף	0	0	14	173	14	173
800003	תיכון חקלאי ימה	0	0	14	471	14	471
841155	חטיבת ביניים כפר קמא	6	144	0	0	6	144
841213	אולפנת צביה-עזתה	4	109	5	98	9	207
841247	אולפנה יחודית לבנות	0	0	4	70	4	70
841254	תיכון חדש דרום השרון	12	391	0	0	12	391
841262	מקיף הר טוב	17	480	14	331	31	811
844043	עמק יפה	5	37	9	61	14	98
844076	קרית חינוך דרור	34	1,071	37	1,079	71	2,150
סה"כ		1,033	28,689	1,533	38,111	2,566	66,800

כפרי נוער בפיקוח המינהל לחינוך התיישבותי ועליית הנוער-תשס"ז

מס'מ	שם מוסד	מספר תלמידים
1	אורט ימי אשדוד	227
2	אלוני יצחק	219
3	אמית פתח תקווה	181
4	אמית כפר בתיה	183
5	אשל הנשיא	226
6	בן שמן	265
7	גגנות וטכנאות נוף	121
8	הדסה נעורים	178
9	הדסים	91
10	הודיות	186
11	הכפר הירוק	336
12	חוות הנוער הציוני	283
13	יוהנה ז'בוטינסקי	204
14	ימין אורד	304
15	כדורי	190
16	כנות	158
17	כפר גלים	163
18	כפר הנוער הדתי	268
19	כפר סילבר	183
20	מאיר שפיה	192
21	מבואות ים	354
22	מוסינוזון	63
23	מנוף - כפר נוער	112
24	מקווה ישראל - דתי	116
25	מקווה ישראל - כללי	84
26	נהלל	106
27	נווה הדסה	236
28	נווה עמיאל	56
29	נחלת יהודה	162
30	גיר העמק	180
31	עיינות	169
32	עלה רזיאל תיכון למדעים	160
33	פרדס חנה - בי"ס תיכון חקלאי	122
34	קדמה כפר הנוער	71
35	קציני ים עכו	362
36	תו"ם חרב לאת	209
סה"כ		6,720

עלות חודשית לאחזקת תלמיד בפנימיות כיתות ז' - יב'

הפריט	הבסיס לעדכון	אפריל 2001	פברואר 2002	ינואר	ינואר	ינואר 2005	פברואר	ינואר
שכר	הסכמי שכר תוספת יוקר	956.88	969.76	998.16	926.21	927.43	930.19	973.20
מזון	סל מזונות	478.41	494.57	493.15	493.15	493.15	493.15	493.15
דלק, חשמל מים	מחירי חשמל מים ודלק	67.17	68.04	73.30	73.30	73.30	73.30	73.30
אחזקת בית	מדד בניה ושירותים	117.49	119.6	126.05	126.05	126.05	126.05	126.05
אחזקת תלמיד	מדד יוקר המחיה	129.27	132.96	140.37	140.37	140.37	140.37	140.37
סה"כ (100% סל לאור)		1,749.27	1,784.93	1,831.03	1,759.08	1,760.30	1,763.06	1806.07
שיעור הגידול השנתי הממוצע בתעריף (באחוזים)		2.04	2.04	2.58	-3.93	0.07	0.16	2.44

הרכב אחזקת תלמידים בפנימיות - ינואר 2007

מרכיב	משקל אחוזים בתעריף
שכר	53.88
מזון	27.31
דלק	4.06
אחזקת בית	6.98
אחזקת תלמיד	7.77
סה"כ	100

תחום פעולה : 2029
החינוך המוכר שאינו רשמי

20-29 החינוך המוכר שאינו רשמי

החינוך המוכר שאינו רשמי פועל במתכונת של מחוז ארצי. החינוך המוכר שם לו כיעד ומטרה לפתח מגמות לימודיות וחינוכיות להעמקת החינוך היהודי הערכי, ידיעת ארץ ישראל וכן הרחבה והעמקה של תכנים ותכניות על החינוך הממלכתי כולל המגזר הערבי-נוצרי. כמו כן הוא פועל לקידום פעולות העשרה, הרחבת אופקים, טיפול בקבוצות תלמידים, יזמות פדגוגיות, קידום שיטות הוראה ודרכי הוראה.

מוסדות בטיפולו של האגף

חינוך קדם יסודי - כיתות גן, קדם חובה וחובה.

חינוך יסודי - מרכז החינוך העצמאי, מרכז מעיין החינוך התורני ומוסדות מוכרים שאינם רשמיים אחרים בכל המגזרים.

מוסדות הפטור, חטיבות-ביניים ובתי ספר לחינוך מיוחד.

חינוך על-יסודי – בתי ספר על-יסודיים, בית יעקב לבנות, ישיבות קטנות ומתיבתות.

כמו-כן האגף אחראי לרישוי מוסדות החינוך העל-יסודי.

חינוך גבוה - סמינרים למורים ולגננות, בתי מדרש למורים, ובתי ספר אקסטרניים ועסקיים.

מספרי התלמידים בחינוך היסודי המוכר בשנה"ל תשס"ו – תשס"ז

שנה"ל תשס"ז	שנה"ל תשס"ו	בתי ספר יסודיים
70,729	68,836	חינוך עצמאי
20,718	18,332	מעיין החינוך התורני
29,283	27,392	חינוך מוכר עברי
24,965	22,632	חינוך מוכר ערבי-נוצרי
54,248	50,024	סה"כ חינוך מוכר אחר
145,695	137,192	סה"כ יסודיים מוכרים
41,580	39,241	תלמודי תורה עצמאי (פטור)
2,080	2,423	תלמודי תורה מעיין (פטור)
43,660	41,664	סה"כ תלמידי פטור

*הנתונים נכונים ליום 10.7.2007

גני ילדים בחינוך המוכר שאינו רשמי תשס"ז (לא כולל גנים של גננות פרטיות)

תלמידים	כיתות	גנים	הבעלות
10,359	394	335	אגודת ישראל
10,046	437	238	מעייני החינוך התורני
23,362	965	515	מגזר ערבי (כולל בדואים)
88,357	3820	2354	מוכרים אחרים (יהודים)
111,719	4785	2869	סה"כ

* הנתונים נכונים לתאריך 11.7.07
* עפ"י ממוצע של 25 ילדים בכיתה גן.

08 - 29 החינוך העצמאי – 733,587 אלפי ש"ח.

החינוך העצמאי נועד לתת שירות חינוכי ומנהלי לתלמידים הזכאים לכך במוסדותיו על-פי חוקי החינוך. החינוך העצמאי מטופל במסגרת האגף הבכיר לחינוך מוכר שאינו רשמי, המפקח מבחינה פדגוגית ומנהלית על מוסדות החינוך העצמאי, על הנהגת תכנית היסוד בהם, על תכנון התקציב וביצועו ועל הפעלה תקינה של בתי-הספר, בכל הרמות והדרגות. כמו כן המשרד כולל את תלמודי התורה (תת"ם) שהם מוסדות "פטור" המסונפים מנהלית למרכז החינוך העצמאי, המפעיל עבורם את הקצאת משאבי המשרד למטרות החינוך וההוראה.

דרכי פעולה

1. לימוד מקצועות כלליים ומדעיים.
2. מיסוד מערכת החינוך העצמאי מבחינה מנהלית וארגונית, כחלק ממערכת החינוך הכללית.
3. החינוך המוכר מאשר את תכניות הלימוד המתחייבות מתנאי הרשיון וההכרה ומאשר פורמאלית את עובדי ההוראה והחינוך המועסקים על-ידי מרכז החינוך העצמאי.
4. שילוב המורים במערך ההשתלמויות הניתנות ו/או המתקצבות על-ידי המשרד.

חינוך עצמאי

שנת הלימודים תשס"ז	
203	מוסדות
2369	כיתות
118	כיתות מיוחדות
70,729	תלמידים
5850	מורים
110,999	שעות תקן

* הנתונים נכונים ליום 10.7.2007

מוסדות "פטור" - תלמודי תורה – תת"ם

הנם מוסדות שהוכרו על-ידי מערכת החינוך כפטורים ממילוי התנאים הכלליים של מערכת החינוך ונקבעו להם תנאים מיוחדים הפוטרים אותם ממילוי הוראות חוק לימוד חובה. מוסדות הפטור יתוקצבו בשנה"ל תשס"ז לפי שיטת התקצוב של תקן דיפרנציאלי לתלמיד ובהתאם למפתחות התקצוב.

תקציב השעות במוסד חינוכי במעמד פטור יהיה בהתאם להחלטות על מפתחות התקציב. בשנת הלימודים תשס"ז למדו 41,580 ילדים בתלמודי תורה במוסדות שליד החינוך העצמאי ו- 2,080 ילדים בתלמודי תורה במוסדות שליד מעיין החינוך התורני.

להלן פירוט המוסדות ומספרי התלמידים:

מוסדת הפטור שליד החינוך העצמאי – בתשס"ז
ת"ת- תלמוד תורה

שם המוסד	יישוב	מס' תלמידים
ת"ת דעת חיים	אופקים	74
ת"ת תורת שמשון	אופקים	108
קהילת יעקב	אלעד	234
דעת זקנים	אלעד	154
קהל חסידים	אלעד	86
בנות בית יעקב אידיש	אשדוד	74
חניכי הישיבות	אשדוד	205
ת"ת כלל חסידי	אשדוד	124
אש דת	אשדוד	291
בלז מחזיקי הדת אשדוד	אשדוד	643
תלמוד תורה בני אברהם	אשדוד	196
ת"ת צמח צדק ויזניץ	אשדוד	474
תלמוד תורה באר יעקב	באר יעקב	194
תלמוד תורה שער השמיים	בית אל	213
תורת עולם ציון-אברהם	בית שמש	299
ת"ת מנוחה וקדושה	בית שמש	230
ת"ת תורת הבית	בית שמש	443
בינה ודעת בנות רחל	בית שמש	134
נודע בשערים	בית שמש	124
תורת אמך	בית שמש	140
מאור ושמש	בית שמש	688
ת"ת קדושת הלוי	בית שמש	222
עטרת שלמה	בית שמש	86
דרכי מנחם	בית שמש	78
יקירי ירושלים	בית שמש	65
אבי העזרי	בית שמש	69
בית יעקב חסידי אידיש	ביתר עלית	121
ת"ת דרכי אי"ש	ביתר עלית	273
ת"ת תפארת התורה	ביתר עלית	196
ת"ת דחסידי באיאן	ביתר עלית	208

שם המוסד	ישוב	מס' תלמידים
מהריל	ביתר עלית	171
קול יעקב	ביתר עלית	60
תלמוד תורה כתב סופר	ביתר עלית	168
תלמוד תורה מעשה חייא	ביתר עלית	346
ת"ת ברכת אברהם סלונים	ביתר עלית	131
ת"ת פרחי הנחל ברסלב	ביתר עלית	86
ת"ת יחי ראובן	ביתר עלית	138
תורת יעקב	בני ברק	63
יסודי ת"ת בוסטון	בני ברק	167
נעם התורה	בני ברק	167
ת"ת שער התורה	בני ברק	313
ת"ת זיו התורה	בני ברק	137
אמת ואמונה	בני ברק	187
מוסדות חסידי בעלזא	בני ברק	477
ויזניץ	בני ברק	426
דרכי אבות צאנז	בני ברק	213
קרלין סטולין	בני ברק	423
חוג חתם סופר יסודי ה	בני ברק	109
תורת אמת	בני ברק	566
כתב סופר	בני ברק	122
שתילי זיתים	בני ברק	582
תלמוד תורה בני-מנחם	בני ברק	152
אור זורח	בני ברק	277
באר מרים	בני ברק	357
מקור ברוך סרט ויזניץ	בני ברק	241
באבוב	בני ברק	173
בני אהרן	בני ברק	151
ת"ת ברסלב	בני ברק	112
ת"ת קרית הרצוג	בני ברק	239
בני משה אהל יצחק	בני ברק	204
אוהל תורה	בני ברק	385
באר יהושע	בני ברק	428
ת"ת משכנות יעקב	בני ברק	540

שם המוסד	ישוב	מס' תלמידים
רמת אהרן-אור מרדכי	בני ברק	305
ת"ת פרי חדש	בני ברק	406
ת"ת באר חיים מרדכי	בני ברק	96
ת"ת לקח טוב	בני ברק	226
ב.חינוך לבנות באידיש	בני ברק	195
ת"ת אור גאון	בני ברק	196
ת"ת תפארת נצח ילדי	בני ברק	190
ת"ת החדש בעקבי הצאן	בני ברק	167
ת"ת חסיד דארוג	בני ברק	205
מעוז התורה	בני ברק	238
ת"ת דרך חסידים	בני ברק	194
קדושת ציון	בת ים	64
ת"ת זכרון גבריאל	זכרון יעקב	124
כנסת יצחק	חדרה	192
זכרון מאיר	חיפה	113
ת"ת תפארת טבריה	טבריה	233
ת"ת בן פורת יוסף	יצהר	53
ת"ת מסילה בערבה	ירוחם	125
מסילה בערבה שושנת יעקב	ירוחם	120
אמרי חיים	ירושלים	138
אור ירושלים לבנות	ירושלים	666
אבי העזרי	ירושלים	81
בעלזא	ירושלים	595
ת"ת וישיבה דחסידי גור	ירושלים	165
מענה שמחה חתם סופר	ירושלים	216
כתב סופר	ירושלים	213
הדר ציון	ירושלים	225
אמת ואמונה – סלונים	ירושלים	186
רוזין	ירושלים	185
כנסת יהודה	ירושלים	237
דרכי אבות צאנז	ירושלים	218
יקירי ירושלים	ירושלים	366
חוות דעת	ירושלים	494

242	ירושלים	באבוב
201	ירושלים	חסידי אבות
207	ירושלים	בית אהרן וישראל
182	ירושלים	בית ברכה
127	ירושלים	ת"ת חיי עולם
229	ירושלים	ת"ת בית אשר
171	ירושלים	ת"ת מאורי צרנוביל
504	ירושלים	ת"ת חדר חדש דרך תבונה
88	ירושלים	ת"ת תשב"ר אמשינוב
159	ירושלים	בינה ודעת בנות רחל
98	ירושלים	תורה ומסורה
180	ירושלים	ת"ת וזאת הברכה
497	ירושלים	תלמוד תורה אחיעזר
206	ירושלים	ת"ת חפץ חיים
49	ירושלים	ת"ת שומרי תורה
208	ירושלים	ת"ת אבני צדק אבני של
363	ירושלים	ת"ת קהילת קמיניץ
550	ירושלים	ת"ת הדרת ירושלים
232	ירושלים	נר לרחל ובניה ע"ה
47	ירושלים	ת"ת אהבת ציון
254	ירושלים	ילדי אתרוג
323	ירושלים	תורת רמות
198	ירושלים	ת"ת אהבת משה
320	ירושלים	תלמוד תורה תורת העמק
213	ירושלים	ת"ת נעימות התורה
280	ירושלים	תלמוד תורה שערי דעת
459	ירושלים	ת"ת לב יצחק
526	ירושלים	שירת דבורה
638	ירושלים	ת"ת חכמת שלמה
124	ירושלים	ת"ת נחמת ציון
349	ירושלים	חמדת התורה
159	ירושלים	ת"ת יחי ראובן
162	ירושלים	מוסדות טשכנוב

181	ירושלים	ת"ת פקודת אלעזר
136	ירושלים	ת"ת כתר תורה ראדומסק
124	ירושלים	ת"ת בית ברכה
513	ירושלים	בית יעקב באידיש
268	ירושלים	ת"ת וזאת הברכה
135	ירושלים	ת"ת נתיבי התורה
146	ירושלים	כלל חסידי לאנשי י-ם
228	ירושלים	ת"ת הרא"ם
135	ירושלים	ידיד ה'
120	ירושלים	אורה לשמחה
100	ירושלים	בניך עולם
525	ירושלים	תורה וקדושה
202	כפר חב"ד	אהלי תורה
365	מודיעין עילית	ת"ת דעת זקנים
490	מודיעין עילית	ב.חינוך לבנות באידיש
519	מודיעין עילית	עצת אמת
109	מודיעין עילית	אור תורה
220	מודיעין עילית	ת"ת עמל התורה
169	מודיעין עילית	ת"ת קרית ספר
233	מודיעין עילית	דרכי אבותינו
133	מודיעין עילית	קרלין סטולין
169	מודיעין עילית	ת"ת פרי התורה
77	מודיעין עילית	ת"ת אוהל התורה
249	מודיעין עילית	נתיבות התורה
167	נתיבות	תורת חיים נתיבות
163	נתניה	עוללים
337	פתח תקווה	תלמוד תורה פרי מגדים
159	פתח תקווה	ת"ת דרך ישרים
135	פתח תקווה	דרך אמת ברכת יעקב
925	פתח תקווה	דרכי נעם
581	פתח תקווה	ת"ת למרחב עמותה תורני
115	פתח תקווה	ת"ת צמח צדק
123	פתח תקווה	בי"ס חב"ד לבנות

167	פתח תקווה	כלל חסידי קרית הבעש"ט
97	פתח תקווה	ת"ת שפתי רננות
400	פתח תקווה	ת"ת דעת מבינים
90	צפת	תלמוד תורה דרך חכמה
219	צפת	תלמוד תורה מגן אבות
52	קרית גת	בית דוד
218	קרית גת	ת"ת אמת ואמונה סלונים
168	קרית יערים	תריג הרי יהודה
159	קרית יערים	ת"ת יגדיל תורה
113	ראשון לציון	חדר ראשון לציון
227	רחובות	הבאר
107	רחובות	ת"ת עץ החיים
313	רכסים	תשב"ר הרב
166	רכסים	תשב"ר יקירי רכסים
104	רכסים	תורת החיים
41,580		סה"כ

* הנתונים נלקחו ממצבת תלמידים מיום 10.07.07

פטור שליד מעיין החינוך התורני – בתשס"ז*

שם המוסד	יישוב	מס' תלמידים
ת"ת לב חיים	בני ברק	84
אוצר החיים	בני ברק	96
בנות התשב"ר	בני ברק	74
תשב"ר המדרש	בני ברק	149
ת"ת ירום משה	ירושלים	387
ירום משה בנות	ירושלים	302
בפי ישרים	ירושלים	140
ת"ת אוהל מועד	ירושלים	42
ת"ת אור חדש הר-נוף	ירושלים	217
ת"ת נטיעים	פתח תקווה	131
ת"ת פאר משה	פתח תקווה	103
אלקבץ	צפת	182
ת"ת בעקבי הצאן	ראש העין	173
סה"כ		2,080

* הנתונים נלקחו ממצבת תלמידים מיום 10.5.07

29-10 חינוך מוכר – 241,280 אלפי ש"ח.

החינוך המוכר על מוסדותיו פועל בפריסה ארצית וכפוף להנחיות האגף הבכיר לחינוך מוכר שאינו רשמי. האגף מפקח מבחינה פדגוגית ומנהלית על מוסדות החינוך המוכרים, על הנהגת מוסדות חינוך יסודיים וגני ילדים של מיעוטים. כמו-כן, האגף מתקצב ומבצע את תקציבי החינוך המוכר בכל הרמות והדרגות, מקיים מערך של מעקב ובקרה על ניהול תקין ועמידה בתנאי הרישוי וההכרה. לאחר שבית הספר הוכר על ידי שר החינוך, התלמידים ממלאים את חוק לימוד חובה.

אוכלוסיית יעד

גני ילדים טרום חובה וחובה בחינוך החרדי, תלמידים במוסדות הפטור ובבתי-הספר יסודיים, בתי ספר על-יסודיים, ישיבות מתיבתות, סמינרים למורות בית יעקב, בתי ספר מיוחדים ומוסדות מוכרים אחרים, שאינם במכלול החינוך הרשמי, עובדי הוראה וחינוך במוסדות החינוך המוכר החרדיים על כל הדרגות והשלבים בחינוך.

תקציב

ערך השעה לתלמיד נקבע לפי פרופיל בית הספר, דהיינו, רמת המורים, דרגתם, וותקם וכן היקף המשרה. התשלום המועבר בגין התלמידים הוא לפי תחשיב של פרופיל המוסד. מספר השעות כפי שנקבע לכל מוסד לפי תקן דיפרנציאלי לתלמיד. חישוב הוותק מתחיל משנה ראשונה עד 30 שנה.

רשימת בתי ספר מוכרים שאינם רשמיים – תשס"ז

שם מוסד	יישוב	סה"כ	לאום יהודי=1 לא יהודי=2	טווח כיתות
הדמוקרטי בלב השרון	אבן יהודה	154	1	א-ח
אור הגנוז	אור הגנוז	75	1	א-ח
חב"ד	אופקים	130	1	א-ח
הדמוקרטי כנף	אלי-עד	33	1	א-ח
ת"ת תורת חיים	אלעד	61	1	א-ח
ת"ת אור האמת	אלעד	451	1	א-ח
ת"ת פאר מנחם	אלעד	189	1	א-ח
צמח צדיק ויזניץ	אלעד	87	1	א-ח
מרים בוארדי	אעבלין	683	2	א-ח
בית יעקב החדיש	אשדוד	201	1	א-ח
בית מלכה	אשדוד	619	1	א-ח
בית יעקב עוז והדר	אשדוד	151	1	א-ח
ת"ת אורות התורה	אשדוד	109	1	א-ח
ת"ת אור מנחם	אשקלון	186	1	א-ח
ת"ת אור חיה	אשקלון	160	1	א-ח
תורני נווה זאב	באר שבע	71	1	א-ח
מיתר	בית אורן	69	1	א-ח
נטע ארז	באר שבע	34	1	א-ח
משכנותיך ישראל	בית שמש	79	1	ז-ח
בית יעקב רמב"ש	בית שמש	67	1	א-ח
בית יעקב מגן אבות	בית שמש	322	1	א-ח
בנות הדסה	בית שמש	245	1	א-ח
מגן אבות	בית שמש	284	1	א-ח
תורת אליהו	בית שמש	387	1	א-ח
תת מוריה רמת בית שמש	בית שמש	175	1	א-ח
סוכת דוד	בית שמש	138	1	א-ח
חנוך לנוער	ביתר עילית	110	1	א-ח
בנות ובית יעקב ביתר	ביתר עילית	307	1	א-ח
אהלי תפארת משה	ביתר עילית	254	1	א-ח
משמרת מאיר	ביתר עילית	291	1	א-ח

שם מוסד	ישוב	לאום יהודי=1 לא יהודי=2	טווח כיתות
בת מלך	ביתר עלית	1	א-ח
ת"ת לתשב"ר	ביתר עלית	1	א-ח
ת"ת נפש החיים	ביתר עלית	1	א-ח
אור וערכים	ביתר עלית	1	א-ח
בית יעקב חסידי	ביתר עלית	1	א-ח
דרכי בינה	ביתר עלית	1	א-ח
דרכי אבות צאנז ביתר	ביתר עלית	1	א-ח
הליכות ביתה	ביתר עלית	1	א-ח
בית מלכה ב"ב	בני ברק	1	א-ח
עטרת חיה	בני ברק	1	א-ח
בית יעקב בנות שרה	בני ברק	1	א-ח
ת"ת עצמונה	ק. שומריה	1	א-ח
עצמונה	ק. שומריה	1	א-ח
ת"ת ישועות יעקב יוסף	בת ים	1	א-ח
בי"ס ישועות יעקב יוסף	בת ים	1	א-ח
ת"ת בת-עין	בת עין	1	א-ח
חב"ד אור מנחם	דימונה	1	א-ח
דמוקרטי הוד השרון	הוד השרון	1	א-ח
ביחד	חיפה	1	א-ח
הריאלי העברי חיפה	חיפה	1	א-ח
יחל ישראל בנות	חיפה	1	א-ח
יחל ישראל בנים	חיפה	1	א-ח
ברנקו וייס דתי חיפה	חיפה	1	ז-ח
נזירות הכרמלית	חיפה	2	א-ח
יוחנן הקדוש	חיפה	2	א-ח
נזירות הכרמל חיפה	חיפה	2	א-ח
מינזר הנזירות	חיפה	2	א-ח
אולפנא תורנית צביה	חיפה	1	ז-ח
יעלה ויבא תפארת	טבריה	1	א-ח
תפארת בית יעקב	טבריה	1	א-ח
זכרון מאיר	טבריה	1	א-ח

שם מוסד	ישוב	סה"כ	לאום יהודי=1 לא יהודי=2	טווח כיתות
נהג כצאן יוסף	טלמון נריה	171	1	א-ח
הפטריאכלי הלטיני	יפיע	422	2	א-ח
תורת חיים	יד בנימין	131	1	א-ח
חורב	ירושלים	799	1	א-ו
ת"ת תורת אמת	ירושלים	390	1	א-ח
ת"ת המסורה	ירושלים	702	1	א-ח
עש מיי בויאר	ירושלים	84	1	ז-ח
ת"ת מורשה	ירושלים	270	1	א-ח
נוות ישראל	ירושלים	237	1	א-ח
אקדמיה ע"ש רובין	ירושלים	130	1	ז-ח
בית מלכה י-ם	ירושלים	737	1	א-ח
יד אשר	ירושלים	50	1	א-ח
עטרת שלמה	ירושלים	140	1	א-ח
סדיגורא	ירושלים	182	1	א-ח
סוכת דוד	ירושלים	380	1	א-ח
המסלה	ירושלים	384	1	א-ח
נער ישראל	ירושלים	159	1	א-ח
ת"ת מוריה	ירושלים	183	1	א-ח
הצנע לכת	ירושלים	632	1	א-ח
תת רוממה ירושלים	ירושלים	333	1	א-ח
מרכז תורני בנות ציון	ירושלים	429	1	א-ח
אל-מוטראן	ירושלים	607	2	א-ח
ביה"ס אל-פריד	ירושלים	258	2	א-ח
איברהמיה	ירושלים	931	2	א-ח
אולפנא תורנית חורב	ירושלים	202	1	ז-ח
ישיבת חורב	ירושלים	264	1	ז-ח
ישיבת עטרת ישראל	ירושלים	48	1	ז-ח
תיכון לאומנויות	ירושלים	169	1	ז-ח
ישיבת בני-חיל	ירושלים	38	1	ז-ח
ארחות איו"ש	ירושלים	598	1	א-ח

שם מוסד	יישוב	סה"כ	לאום 1=יהודי 2=לא יהודי	טווח כיתות
בנות ויזניץ	ירושלים	742	1	א-ה
רוז'ין באייאן	ירושלים	156	1	א-ה
טרה סנטה לבנות	ירושלים	262	2	א-ה
טרה סנטה גבשה בנים	ירושלים	228	2	א-ה
אהבת תורה המסורה	ירושלים	389	1	א-ה
רעות קהילה דתית	ירושלים	84	1	ז-ה
מ. חינוכי בנות מוריה	ירושלים	197	1	א-ה
קהילות יעקב	ירושלים	178	1	א-ה
מנחת שלמה	ירושלים	164	1	א-ה
מנזר רוזרי	ירושלים	909	2	א-ה
אור שרגא	ירושלים	146	1	א-ה
בי"ס בית שולמית	ירושלים	27	1	ז-ה
שירין	ירושלים	226	2	א-ה
אמירה בסמא	ירושלים	288	2	א-ה
בי"ס יסודי אלחיה	ירושלים	361	2	א-ה
יסודי אלחיה כפר עקב	ירושלים	227	2	א-ה
יסודי אלחיה סילוואן	ירושלים	255	2	א-ה
בי"ס יוסף ה' עליכם	ירושלים	185	1	א-ה
פריר בית חנינא	ירושלים	586	2	א-ה
יסודי אלחיה ב. חנניה	ירושלים	231	2	א-ה
אלחיה מעורב כפר עקב	ירושלים	351	2	א-ה
אלפורקאן	ירושלים	570	2	א-ה
שמידט קולג'	ירושלים	323	2	א-ה
בית חיה מושקא	ירושלים	135	1	א-ה
יוסף לקח בנות	ירושלים	66	1	א-ה
יסודי סנט טרנויץ	ירושלים	53	2	א-ה
קרית נוער	ירושלים	68	1	א-ה
חזון ישעיהו	ירושלים	92	1	א-ה
אולפנה נוה רוחמה	ירושלים	69	1	ז-ה
ורודת אלעד אלאסא	ירושלים	246	2	א-ה
ורודת אלעבד אלאסא	ירושלים	554	2	א-ה

שם מוסד	ישוב	סה"כ	לאום 1=יהודי 2=לא יהודי	טווח כיתות
אלפורסאן יסודי	ירושלים	206	2	א-ח
יסודי אלאימאן לבנים	ירושלים	695	2	א-ח
יסודי אלאימאן לבנות	ירושלים	414	2	א-ח
ברידג' אינטרנשיונל	ירושלים	272	2	א-ח
סהמר לבנות	ירושלים	415	2	א-ח
אלסונה	ירושלים	141	2	א-ח
ג'רוסלם סקול	ירושלים	233	2	א-ח
אלמוסתקבל אלאהיליה	ירושלים	77	2	א-ח
אמליסון	ירושלים	264	2	א-ח
מדרסת דאר אלמערפה	ירושלים	317	2	א-ח
יתד חלוצה	יתד	54	1	א-ח
נזירות פרנציסקניות	כפר כנא	333	2	א-ח
בי"ס אמריקאי בנלאומי	כפר שמריהו	290	2	א-ח
ת"ת המסילה	כוב יעקב	61	1	א-ח
אולפנא אליעד	לוד	33	1	ז-ח
קס"ם קהילה סביבה	מעלה החמישה	97	1	א-ח
אור שערים	מודיעין עלית	54	1	א-ח
למען אחי	מודיעין	157	1	א-ח
ת"ת חב"ד	מגדל העמק	211	1	א-ח
מגדל אור בנים	מגדל העמק	345	1	א-ח
י' מדעית מדרשית הגליל	מגדל העמק	45	1	ז-ח
ישיבת בני עקיבא	מירון	160	1	א-ח
אל-אמל	משהד	161	2	א-ח
דמוקרטי קשת	מעגן מיכאל	183	1	א-ח
ת"ת מעלה מכמש	מעלה מכמש	215	1	א-ח
יסודי תורני סביבתי	מצפה רמון	152	1	ז-ח
עתיד	מקווה ישראל	93	1	א-ח
נווה שלום	נווה שלום	126	2	א-ח
ישיבת אביר יעקב	נהריה	78	1	ז-ח
אביר יעקב	נהריה	101	1	א-ח
תלמוד תורה דביר	נוף איילון	177	1	א-ח

שם מוסד	יישוב	סה"כ	לאום 1=יהודי 2=לא יהודי	טווח כיתות
נזירות הסליזיאן	נצרת	746	2	א-ח
ס ד ס יוניקתולי נצרת	נצרת	913	2	א-ח
אקליריקה נצרת	נצרת	463	2	א-ח
נזירות פרנציסקניות	נצרת	664	2	א-ח
טרה סנטה נצרת	נצרת	439	2	א-ח
ישוע הנער דון בוסקו	נצרת	360	2	א-ח
סנט גוזף נצרת	נצרת	892	2	א-ח
בפטיסטים	נצרת	618	2	א-ח
אלאוסופיה	נצרת	115	2	א-ח
המשיח האונגלית	נצרת	853	2	א-ח
דרכי אבות	נתניה	441	1	א-ח
בית חנה	נתניה	426	1	א-ח
טרה סנטה עכו	עכו	317	2	א-ח
ת"ת הדר יוסף	עלי	199	1	א-ח
ת"ת חב"ד	ערד	124	1	א-ח
אולפנא רעות	פתח תקוה	48	1	ז-ח
תבנית החינוך המוזהב	צביה	206	1	א-ח
ת"ת רשב"י	צפת	107	1	א-ח
דמוקרטי	קרית אונו	79	1	א-ח
ת"ת קנין תורה	קרית ארבע	132	1	א-ח
אור אבנר למצויינות	קרית ים	205	1	א-ח
פלך ע"ש רות קרמן	קרית עקרון	115	1	ז-ח
ביה"ס הלטיני ראמה	ראמה	205	2	א-ח
ראשית	ראש צורים	316	1	א-ח
ת"ת אור מלכה – חב"ד	ראשון לציון	151	1	א-ח
בני משה	רחובות	108	1	א-ח
פטריאכט לטינה ריינה	ריינה	621	2	א-ח
טרה סנטה	רמלה	184	2	א-ח
סנט ג'וזף	רמלה	177	2	א-ח
אלהודא	רמלה	210	2	א-ח
אור אבנר	רמלה	59	1	א-ח

שם מוסד	יישוב	סה"כ	לאום יהודי=1 לא יהודי=2	טווח כיתות
יסודי אורטודוקסי	רמלה	484	2	א-ח
אהל שרה	רכסים	66	1	א-ח
אורים	רמת השרון	194	1	א-ח
חינוכי תורני חורב	רעננה	282	1	א-ח
נאות סמדר	שיזפון	20	1	א-ח
אוסקפויה שפרעם	שפרעם	798	2	א-ח
נזירות נצרת	שפרעם	566	2	א-ח
שער שמעון אור תורה	ת"א-יפו	128	1	א-ח
טרה סנטה	ת"א-יפו	268	2	א-ח
ישיבת תורה והוראה	ת"א-יפו	173	1	א-ח
תלמוד תורה חב"ד	ת"א-יפו	85	1	א-ח
יאפא דמוקרטי	ת"א-יפו	141	2	א-ח
טביטה הכנסיה הסקוטית	ת"א-יפו	170	2	א-ח
הפטריארכיה היוונית	ת"א-יפו	122	2	א-ח
תיכון פרו	ת"א-יפו	355	2	א-ח
תורה ומלאכה ע"ש פנקס	ת"א-יפו	28	1	ז-ח
ישיבת תורה והוראה	ת"א-יפו	59	1	ז-ח
סה"כ		54,248		

15-29 מעיין החינוך התורני – 247,372 אלפי ש"ח.

על-פי תיקון חוק יסודות התקציב הכירה הממשלה במרכז מעיין החינוך התורני בארץ-ישראל לצורך תמיכה. על-פי תיקון זה התמיכה תעשה באמות מידה שוות לתאגיד מרכז החינוך העצמאי למטרות חינוך בלבד ועל פי קריטריונים שווים, ענייניים ואחידים כמו לכלל ילדי ישראל.

על-פי חוק, יישמרו אופיו ומעמדו של החינוך החרדי בתוכו גם מוסדות מרכז מעיין החינוך התורני. לפיכך כל הנאמר בפרק הדין בחינוך העצמאי חל על מרכז מעיין החינוך התורני בכל תחומי הפעולה - באוכלוסיית היעד ובדרכי הפעולה, כאשר אגף החינוך המוכר משמש עבורם מתכונת של מחוז ארצי האחראי להפעלת תכנית היסוד, תכניות הלימודים, האחריות הפדגוגית, אישור עובדי ההוראה והעמידה בתנאי הרשיון.

קיימת מגמה שכל מוסדות החינוך של מרכז מעיין החינוך התורני יעברו ממעמד של מוסדות פטור למעמד של מוסדות מוכרים שאינם רשמיים וכל החובות והתנאים של הרישוי וההכרה יחולו עליהם.

אגף החינוך המוכר מקיים מערך של מעקב ובקרה על הפעילות החינוכית הנדרשת בתנאי ההכרה, ועל ביצוע התקציב וקיום סדרי מינהל תקין כנדרש בתקנות סדרי הפיקוח.

מעין החינוך התורני

שנת הלימודים	שנת הלימודים	
108	96	מוסדות
768	689	כיתות
68	59	כיתות מיוחדות
20,718	18,332	תלמידים
2,082	1,850	מורים
40,515	35,503	שעות תקן

*עפ"י נתוני מצבת תלמידים מתאריך 10.7.07

תחום פעולה : 2030
הסעות, הצטיידות ופיתוח

30 – 03 ישובים נתמכים – 14,645 אלפי ש"ח.

השתתפות בשכר דירה

מטרת השתתפות שכר הדירה הינה הבטחת כיתות לימוד לתלמידים במערכת החינוך הרשמית בגילאי חובה בלבד.

אגף הסעות והצטיידות משתתף בהוצאות הרשויות המקומיות בשכירת מבנים, בהתאם להחלטות ועדת שכירות משותפת למשרד החינוך, משרד האוצר, ומרכז השלטון המקומי.

בתשס"ז היו 822 כיתות שכורות במבנים קיימים.

השתתפות משרד החינוך היא בשיעור 75% מדמי השכירות עבור כיתות בחינוך חובה ו-50% בכיתות גן מעורבות (שילוב גני טרום חובה וחובה). העלות המירבית לחישוב ההשתתפות הינה 1,035 ש"ח לכיתה.

חימום ומיזוג

משרד החינוך מסייע בהוצאות שוטפות לחימום ולמיזוג במוסדות חינוך בישובים ובחידוש מערכות חימום שיוצאות מכלל שימוש או רכישת אמצעי חימום חדשים.

חימום - השתתפות מבוססת על נוסחת ימ"ה (ימי מעלות - הסקה) בה נקבעה רשימת הישובים הזכאים וכמות הסולר הדרושה לחימום כיתה.

אגף הסעות והצטיידות משתתף בהוצאות חימום על בסיס ימ"ה שנקבעה לישוב ב-6,903 כיתות (גני חובה, בתי ספר יסודיים וחטיבות ביניים). בסיס ההקצבה לחישוב - 750 ליטר סולר לכיתה.

מיזוג - השתתפות בהוצאות למיזוג בתי ספר מאושרת במסגרת ועדת הקצבות עבור רשויות הנמצאות בקו השבר הסורי-אפריקאי.

30 – 04 ייעוץ ופיקוח על הבנייה – 996 אלפי ש"ח.

1. תכנון, פיתוח ואחזקת מבני חינוך
משרד החינוך, באמצעות מינהל הפיתוח, מסייע בהקצבות לגופים משפטיים המאוגדים בישראל והפועלים בתחום תכנון, פיתוח ואחזקת מבני חינוך שלא למטרות רווח ושיעדיהם קידום והפצת הידע בתחום התכנון, הפיקוח ואחזקת מבני חינוך.
2. אדריכלים ומהנדסים יועצים
משרד החינוך מעסיק אדריכלים ומהנדסים יועצים לשם בדיקת תכניות אדריכליות של מבני חינוך וספורט, לשם מתן ייעוץ אדריכלי להנהלת המשרד ולאדריכלים המתכננים מוסדות חינוך מטעם הרשות המקומית. בדיקת חשבונות ומתן ייעוץ הנדסי בתחום בניית בתי ספר, חידוש מבנים ושיפוצם.
3. תקציב פעולות המינהל לפיתוח.
התקציב מיועד עבור הנושאים הבאים:
 - א. רכישת מחשבים - רכישת מחשבים, ציוד ותוכנות לעיבודים שונים ועבור המיפוי הממוחשב – GIS, תכנית תמס"ח ("תכנון מוסדות חינוך ספרתי") וכדומה, וקבלת תכניות אדריכלות על גבי מדיה מגנטית בנוסף ל"גרמושקה".
 - ב. פרסומים - פרסומים שונים בנושאי תכנון פיתוח - תדריך והנחיות לתכנון תכנית אב, סיכומי שנות תקציב, הנחיות לתכנון ובינוי, בית הספר העתידי, יוזמות פדגוגיות וחדשנות בבניית מוסדות חינוך וכדומה.
 - ג. פרסים - פרסים לעבודות רעיוניות נבחרות בנושא עיצוב חזות ואסתטיקה של מוסדות חינוך.
 - ד. השתלמויות וימי עיון - ביצוע ימי עיון לעובדי המינהל לפיתוח בנושאים המרכזיים הקשורים בתחומי עבודתו של המינהל.
 - ה. ספריה - הקמת ספריה מקצועית בנושאי תכנון (תכנון מרחבי, תכנון ערים, תכנון אדריכלי וכו'). הקמת מאגר צילומים של מוסדות חינוך.
 - ו. מיפוי - יישום מערכת מיפוי גיאוגרפית (GIS) במינהל הפיתוח, לצורך בדיקה וקביעת צרכי הבינוי במערכת החינוך במדינה.

30 – 05 הסעות תלמידים – 493,646 אלפי ש"ח.

הרשויות המקומיות והאזוריות מקיימות את מערכת ההסעות עבור תלמידיהן. אישור ההיסעים מתבצע על ידי ועדה מחוזית בהתאם לכללי הזכאות המופיעים בחוזר המנהל הכללי ס"ז / 8 (ג) ניסן התשס"ז – אפריל 2007.

רשויות המפעילות הסעות שאינן עונות על כללי הזכאות רשאיות לפנות לוועדת הסעות מרכזית לדיון.

סיוע בחידוש משק הרכב העצמי של המועצות האזוריות והרחבתו ניתן בהתאם להחלטות הוועדה הבין-משרדית המשותפת למשרדי האוצר, הפנים, התחבורה, החינוך ומרכז המועצות האזוריות (כ-30 אוטובוסים נרכשים מדי שנה למועצות האזוריות).

הקריטריונים להסעת תלמידים

כללי - קני מידה לזכאות

ההסעות מיועדות להביא את התלמידים אל מוסדות החינוך ולהחזירם לבתיהם, כדי לאפשר מסגרת לימודים רגילה לתלמידי חינוך חובה, שהמוסד החינוכי שהם לומדים בו נמצא במרחק רב מבתם.

בעיריות, במועצות מקומיות - תלמידים במערכת החינוך הרשמי בגילאי חינוך חובה, ותלמידי כיתות י"א י"ב שבתחום יישובם לא פועל בית ספר על-יסודי כלשהו.

במועצות האזוריות - תלמידים במערכת החינוך הרשמי בגילאי חינוך חובה ותלמידי כיתות י"א-י"ב.

בחינוך המיוחד, תלמידים במערכת החינוך הרשמי והמוכר שאינם רשמי, בגילאים 3 עד 21 שנים.

היקף הפעילות

במערך ההסעות המאושר של המערכת הרשמית נכללים כ-280,000 תלמידים לצורכי מתן השתתפות. מערכת ההסעות מופעלת גם עבור ילדי עולים הלומדים באולפנים לעברית וכן עבור חודש לימודים נוסף בחינוך המיוחד.

הסעות תלמידי חינוך רגיל וחינוך מיוחד ביו"ש ובקו העימות הוסבו לרכבים ממוגני ירי בהדרגה על-פי הנחיות מערכת הביטחון.

בתשס"ז בוצעו כ-17,905 קווי נסיעה בחינוך המיוחד וברשויות שלא עברו לשיטת תקצוב לפי נסיעה לתלמיד (פר נסיעה) בחינוך הרגיל.

השתתפות המשרד

השתתפות המשרד בעלויות הינה 85% למועצות אזוריות, 50% לרשויות אחרות וגופים ציבוריים, ו-40% לרשויות מקומיות ועיריות נטולות מענק.

בישובים שיעמדו בקריטריונים על פי מדד חדש, שיוגדר עפ"י הנחיית בג"צ בנושא עדיפות לאומית, יקבעו שיעורי השתתפות נוספים.

בחינוך הרגיל – השתתפות המשרד מבוססת על העלות להסעת תלמיד ליום (פר תלמיד) בכלל המועצות האזוריות, העיריות והמועצות המקומיות למעט בישובי קו העימות ויו"ש בהן מבוססת השתתפות המשרד על עלות קו-נסיעה.

בחינוך המיוחד – השתתפות המשרד מבוססת על עלות קו הסעה ברכב שכור או תחבורה ציבורית.

אגף א' הסעות והצטיידות הסב את מערכת ההסעות לניהול ממוחשב. בכלל זה פיתח מערכת נתונים ותשלומים ממוחשבת. כמו-כן, פותחה מערכת ממוחשבת עבור המועצות האזוריות לניהול, מעקב ובקרה אחר מערך ההסעות ולביצוע התשלומים לקבלני ההסעות.

אגף א' הסעות והצטיידות משתתף בהעסקת מלווים על-ידי הרשויות המקומיות בהסעות ילדים נכים, כמתחייב מחוק "הסעה בטיחותית לילדים ופעוטות עם מוגבלות". ההשתתפות בתשס"ז עמדה על 7,623 ש"ח לתלמיד לשנה.

30 – 06 הסעות מורים – 17,067 אלפי ש"ח.

מרבית הסעות המורים מתבצעות באמצעות הרשויות המקומיות על-ידי שילובם בקווי הסעה של תלמידים, או בקווי הסעה מיוחדים הקולטים את המורים. חלקם מבוצע ישירות על-ידי אגף א' להסעות והצטיידות. ההסעות מאושרות בוועדה מחוזית, בהתאם לכללי הזכאות בחוזר המנכ"ל. חריגים מובאים לדיון בוועדת הסעות מרכזית.

יעדי מערכת הסעות מורים הינם:

1. הבטחת הגעתם של עובדי הוראה, שהינם עובדי מדינה, למוסדות חינוך בישובים שלא ניתן להגיע אליהם בתחבורה ציבורית, או שהתחבורה הציבורית הקיימת אינה זמינה לצורכי מערכת החינוך.
2. תמריץ להפניית מורים לאזורי פיתוח, ישובים חלשים, או מוסדות המתקשים בגיוס מורים למערכות החינוך שלהם.

שיעור השתתפות בקווי הסעה מיוחדים המבוצעים על-ידי הרשויות המקומיות או ישירות על-ידי אגף א' הסעות והצטיידות הוא 100%. בקווים משולבים תלמידים - מורים, בהתאם לשיעור שנקבע לרשות עבור הסעת תלמידים.

מענקים לפיתוח מבני תרבות ספורט ונוער – 15,288 אלפי ש"ח. 30 – 11

משרד החינוך מסייע בהקצבות לגופים שונים בישראל, בתחום שיפוצים של מוסדות תרבות, הקמת ופיתוח מתקני חינוך להכרת הארץ ושמירת הטבע, פיתוח והפעלת אכסניות נוער.

התקציב מיועד עבור:

1. תמיכה בהקמת מתקני הדרכה ואירוח בנושאי הגנת הטבע והכרת הארץ, תמיכה בשיפוצים ושיפורים פיזיים של המתקנים הנ"ל ותמיכה ברכישת ציוד תקני וקבוע. תמיכה בקיום פעילות קהילתית בנושאי הגנת הטבע והכרת הארץ.
2. תמיכה בהקמת אכסניות נוער, בשיפוץ ושיפור המבנים הפיזיים ולרכישת ציוד תקני קבוע.
3. תמיכה בשיפוצים ב"יד ושם".

תחום פעולה : 2031
מוסדות להשכלה
ותרבות תורנית וחרדית

20 - 31 מוסדות להשכלה – 1,700 אלפי ש"ח.

תמיכה במכללות ומוסדות על-תיכוניים, מדרשות ומוסדות חינוך מבוגרים, המועצה להשכלה גבוהה ביו"ש.

הפעלת תוכנית הקשר הרב-דורי המשתפת אוכלוסיית מבוגרים ותלמידי בתי ספר בלימוד הפעלת המחשבים והעברת המורשת. כ-150 בתי ספר ברחבי הארץ.

הפעלת תנועת התנדבות, שירות לאומי למבוגר "שלם", בשיתוף עם החברה למתנ"סים וכ-4,500 מתנדבים בעיקר במוסדות חינוך.

22 - 31 תרבות תורנית – 45,291 אלפי ש"ח.

האגף לתרבות תורנית

תחום טיפולו של האגף לתרבות תורנית מקיף את מכלול מקצועות היהדות: מקרא, הלכה, אגדה, הגות וכן נושאי תרבות כלליים, שיש זיקה ביניהם לבין היהדות, כגון מוסיקה חזנות ופייטנות, אמנות יהודית חזותית ופולסטית, תולדות ישראל והיסטוריה. האגף מעודד פיתוח תרבות פנאי ברוח היהדות ודרכי ביטוייה בעידן המודרני.

האגף מיישם תכנים אלה במסגרות הקשורות למשרד החינוך על יחידותיו השונות, במערכות הפורמאליות והלא פורמאליות, וכן מעודד פעילות בשטח זה של גורמים ציבוריים, כגון רשויות מקומיות, מתנ"סים וארגוני תרבות וחברה מכל גווי הקשת החברתית וזיקותיהם למורשת היהודית. האגף מעודד את היצירה התרבותית התורנית לענפיה השונים בתחום היהדות ויוצר קשרי גומלין בין המקצועות השונים.

יעדים

1. הקניית ידע בסיסי ביהדות לאוכלוסייה המבקשת ידע זה.
2. העמקת הידע ביהדות והרחבתו לאוכלוסיות שונות בעלות רקע ביהדות.
3. העמקת הידע ביהדות לאוכלוסיות מיוחדות, כגון עולים חדשים.
4. העצמת "חווית היהדות" באמצעים תרבותיים מגוונים: מוסיקה, אמנויות וכו'.
5. פעולות לקירוב לבבות בין דתיים לחילוניים.

דרכי פעולה

1. קיום שיעורי תורה בסיסיים ברשויות המקומיות, במתנ"סים ובאמצעות ארגונים שונים.
2. קיום סמינרים, סדנאות להשתלמות, חוגים והרצאות בשיתוף עם מרכזי לימוד שונים במדרשות

3. הפעלת רשת של מרכזים להעמקת החינוך היהודי.
4. קיום השתלמויות למורים ולפעילי תרבות בנושאים המגוונים ובמגזרים השונים של המורשת היהודית.
5. השתתפות בפעולות של ארגונים שונים הפועלים בתחום.
6. הנחיית מורות חיילות ובנות השירות הלאומי הפועלות בתחום התרבות התורנית, תוך הדגשת פעילותן בקרב עולים חדשים.
7. ייזום והשתתפות בתכנון ובהיגוי של אירועים גדולי היקף ומגוונים בסגנונם.
8. הנחייה מקצועית של הגורמים והאישים הפועלים בדרכים השונות בתחומי הלימוד והחוויה של מורשת ישראל.

פעולות תרבות לחרדים

תמיכות לעמותות חרדיות המקיימות פעולות חינוך ותרבות לא פורמאליים, כגון: שיעורי תורה, ימי עיון, סמינרים, הרצאות ועצרות, בתחומים: תורה שבכתב, תורה שבעל פה, הלכה שאלות ותשובות, אגדה, מוסר ומחשבת ישראל.

היעדים הם: הקניית ידע של מכלול מקצועות היהדות על-פי הגישה של היהדות החרדית. עיסוק בנושאי תרבות תורנית, שיש זיקה בינם לעולם התורני.

עידוד היצירה התורנית על ענפיה השונים. קירוב רחוקים לקיום תורה ומצוות, ברוח גישה היהדות החרדית והפצת האמונה בקרב הציבור הרחב.

הפעולות מיועדות לכלל הציבור בישראל על כל גווניו, ובכל רמת השכלה. הפעולות מתבצעות באזורי מצוקה, בערים מבוססות ובהתיישבות העובדת, באמצעות עמותות חרדיות וגופים חרדים.

32-02 חינוך גופני בבתי הספר – 2,589 אלפי ש"ח.

מקצוע החינוך הגופני בבתי הספר עוסק בחינוך לפעילות גופנית לכל החיים כחלק מאורח חיים בריא ולשם ניצול נכון של הזמן הפנוי. לצורך זה מסייע הפיקוח על החינוך הגופני בקיום השתלמויות למורים, ברכישת ציוד לבתי הספר ובהוצאה לאור של תכניות לפעילות גופנית.

החינוך הגופני מטפח את הפעילות הגופנית גם מעבר למסגרת השיעורים הרגילה, במסגרות, כגון ימי ספורט, טורנירים, הפסקות פעילות, חוגים וכד'. לשם כך מסייע הפיקוח על החינוך הגופני לרשויות המקומיות בפעולות הדרכה וביצור מתאים. כמו-כן מתקיימת מערכת ענפה של פעילויות ותחרויות ספורט בבתי הספר ברמה האזורית, המחוזית, הארצית והבינלאומית, באמצעות המפקחים על החינוך הגופני במחוזות.

20 - 33 הטלוויזיה החינוכית – 88,365 אלפי ש"ח.

הטלוויזיה החינוכית הישראלית, המהווה יחידת סמך של משרד החינוך, מחויבת לשידור תוכניות בעלות מסרים ציבוריים, חינוכיים וערכיים, לכלל האוכלוסייה ולקבוצות בעלות צרכים מיוחדים.

הטלוויזיה החינוכית משדרת בערוצים: 11, 22 ו-23, מתוך מגמה להגיע לקהלי יעד רחבים ומגוונים ככל האפשר.

להשגת יעדי השידור מפיקה הטלוויזיה החינוכית תוכניות מקוריות בהפקה עצמית, רוכשת תוכניות מקוריות ותוכניות מחו"ל.

יעדי הטלוויזיה הינם:

1. קידום ההשכלה, החינוך, הלימוד והידע בתחומי דעת רחבים – מורשת ישראל, תרבות ואמנות, מדע וטכנולוגיה, חברה, תקשורת, ענייני היום וספורט.
2. רכישה והפקת תוכניות לכל מגזרי האוכלוסייה בישראל, תוך יצירת תמהיל שישקף נכונה את צרכי המגזרים השונים בחברה הישראלית.
3. רכישה והפקת תוכניות לימודיות והעשרה למערכת החינוך, להשכלת מבוגרים ולציבור הרחב.
4. יישום טכנולוגיות מתקדמות, כמתחייב מהסביבה התקשורתית, לרבות טלוויזיה אינטראקטיבית, למידה מרחוק, אינטרנט ומולטימדיה, לצורך האמור לעיל.
5. מכירת תשדירי שירות וחסויות וכן פרסומות בערוץ 2.
6. מכירה של מוצרי לוואי לשידורים, לרבות ספרים.

תחום פעולה : 2038
העברות למוסדות תורניים

העברות למוסדות תורניים

20 - 38

אגף בכיר מוסדות תורניים, מרכז את התמיכה במוסדות תורניים בהתאם למבחני התמיכה שבעניין, ומופקד על "הבטחת הכנסה מינימום" לאברכי הכוללים.

סוגי המוסדות הנתמכים הם: כוללים, ישיבות גבוהות, ישיבות הסדר, מדרשות לבנות, תוכנית האלף, כולל לגמלאים, מסגרות תורניות אקדמאים ואסירים, ארגוני גג של הישיבות בישראל וגרעינים תורניים.

התמיכה בכוללים, במוסדות תורה ובישיבות הסדר נעשית בהתאם לעקרונות שנקבעו בהחלטות הממשלה וכאמור במבחנים לחלוקת כספים שנקבעו בהתייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה ופורסמו לציבור. בהתאם להחלטות אלה, חלים על התמיכה, בין היתר, העקרונות הבאים:

1. התקציב לתמיכה במוסדות הוא תקציב מסגרת: התעריף פר תלמיד ייגזר מסוג המוסד בו הוא לומד, ממספרם הכולל של התלמידים במוסדות מסוג זה ובכלל המוסדות, ומהתקציב הקיים לנושא התמיכה. סכום התמיכה לכל מוסד תורני ייקבע כחלק היחסי מכלל התקציב לתמיכה במוסדות לימוד תורניים, בהתאם לחלק היחסי של מספר תלמידים מסוג מסוים הלומדים באותו מוסד מתוך מספר התלמידים הכולל מאותו סוג תלמידים הלומדים בכל המוסדות התורניים, בהתאם לדיווחים שהתקבלו מהמוסדות במועדים הקובעים.

2. מוסד, יהיה זכאי לתמיכה, רק אם מספר התלמידים בו הוא לפחות 40 בישיבה או 15 ככולל.

60

תקציב פיתוח

תקציב פיתוח - משרד החינוך

עיקרי תקציב הפיתוח

כללי

התפלגות תקציב הפיתוח של משרד החינוך לשנת 2008

יעדי ההוצאה	סה"כ הרשאה	סה"כ
1. כיתות לימוד לגני ילדים ובי"ס	509,942	427,477
2. הצטיידות כיתות לימוד חדשות	14,431	14,431
3. חידוש מבני חינוך	74,190	74,437
4. רזרבה לעמידה ביעד ההוצאה	10,538	10,538
סה"כ	609,101	526,883

1. יעדים ומטרות של מינהל הפיתוח

- המינהל לפיתוח מערכת החינוך מופקד על תכנון, ארגון ופיתוח מערכות החינוך בארץ לכל דרגותיהן ומגוונניהן. שלושת המטרות המרכזיות של המינהל:
- הבטחת התנאים הפיזיים לקיום הלימודים בכל הגילאים החל מגני-ילדים ועד כיתות י"ב (כיתות י"ג ו-י"ד בבתי-ספר מקצועיים מסוימים) וארגון מערך השימוש בהם.
 - התאמת המבנים לקידום היעדים החינוכיים-לימודיים שנקבעו ובכלל זה החינוך המדעי והטכנולוגי.
 - הגשמת היעדים החברתיים שנקבעו למערכת החינוך בדרגים השונים של מקבלי ההחלטות.

2. יעדי התקציב

- לבינוי כיתות לימוד יועדו כ-510 מיליון ש"ח בהרשאה להתחייב, וכ-427 מיליון ש"ח במזומן.
- לציוד כיתות לימוד, שבנייתן הושלמה, הוקצבו כ-14.4 מיליון ש"ח בהרשאה להתחייב, וסכום של כ-14.4 מיליון ש"ח במזומן.
- לחידוש מבנים של בתי-ספר, ובכלל זה הנגשת בתי ספר לאנשים עם מוגבלויות, הוקצבו כ-74 מיליון ש"ח בהרשאה להתחייב, וסכום של כ-74 מיליון ש"ח במזומן.

בניית כיתות לימוד

1. כללי

ככלל, המקורות התקציביים למימון בניית כתות לימוד הנם מתקציב משרד החינוך ומתקציב מפעל הפיס. בניית מוסדות חינוך באה לענות על הצרכים הנובעים מגידול טבעי ומהגירה פנימית של האוכלוסיה. כמו כן, בניית גני-ילדים ובתי-ספר חדשים נעשית בשכונות ובישובים חדשים ההולכים ונבנים עפ"י החלטות הממשלה או יזמים ציבוריים ופרטיים. לצורך זה מבצע המינהל לפיתוח מהלכי תכנון אינטנסיביים, הפקת פרוגרמות חינוכיות ופיזיות והקצאת משאבים.

מפתחות תקצוב הבנייה נקבעים על פי המלצותיה של ועדת עלות המשותפת למשרד החינוך, משרד האוצר, מפעל הפיס והרשויות המקומיות.

בתאריך 18.3.2007 התקבלה החלטת ממשלה בדבר תכנית החומש לבניית 8,000 כיתות לימוד בשנים 2007-2011, מהן לפחות 1,000 כיתות לצורך צמצום מספר הכיתות הלא תקניות במערכת החינוך. כמו-כן הוקם צוות שמטרתו ייעול עלויות בניית כיתות הלימוד ובנוסף, הוטל על משרד החינוך לבחון מנגנון לשימוש במבנים מתפנים אשר יהווה את אחד הקריטריונים למתן הרשאות חדשות לבנייה.

העברת הכספים לרשות המקומית מתבצעת בהתאם לקצב התקדמות הבנייה:

30% מענק - עם התחלת הבנייה.

60% מענק – מצטבר עם גמר שלד הבניין.

90% מענק – מצטבר עם גמר הטיח והריצוף (מותנה בקבלת דו"ח מצאי- פיזי של השטח שנבנה).

100% מענק - עם גמר סופי של הבנייה ופיתוח השטח.

העלות למ"ר כוללת בנוסף לבנייה עצמה את המרכיבים הבאים:

א. הכשרת שטח המגרש.

ב. ציוד קבוע המותקן בעת הבנייה, כגון כיורים, ארונות קבועים וכו'.

ג. פיתוח חצר בית הספר: הצללה, גדר, שערים, מתקן אשפה, שבילי כניסה וגישה, ברזיות, ביתן שמירה, שטח מרוצף להתכנסויות, מגרש ספורט משולב ומואר, חיבור חשמל, מים וכיור בחצר, מתקני חצר בגני ילדים.

ד. הוצאות תכנון ופיקוח.

2. מפתח עלות בנייה

א. החל מחודש ינואר 2007 מפתח העלות הבניה הבסיסי יתעדכן אחת לשנה בתאם למדד התשומות לבנייה ולמגורים.

המפתח הבניה הבסיסי גדל בשנת 2007 ב 10% ביחס לעדכון האחרון שבוצע. כמו כן נוספו תוספות שלא היו בעבר בהיקף של 5% כך שמפתח העלות הבסיסי בהשוואה לשנת 2006 גדל בממוצע בכ- 15%.

ב. כחלק ממפתח העלות החדש התווספו המרכיבים הבאים: הסדרת נגישות לתלמידים עם מוגבלויות פיזיות, בנייה לפי תקן תרמי, מערכות לגילוי אש ועשן, חיווט מערכות חשמל וקווי תקשורת מחשבים, מיזוג אוויר, איטום כנגד גז ראדון, התאמה לדרישות פקע"ר ו/או משרד הבריאות ו/או רשות כיבוי אש. באשר לתוספת מרחק שניתנה עד שנת 2006, בשנת 2007 לא ניתנה תוספת דיפרנציאלית אלא תוספת קבועה של 2.9% על מפתח הבניה הבסיסי לכל פרויקט בארץ ללא קשר למקומו במרחב. במהלך שנת 2007 יש בכוונת המשרדים הנוגעים לדבר ולסיים גיבושה של מפת מרחק שלפיה תינתן תוספת מרחק דיפרנציאלית החל משנת 2008 ואילך.

ג. על מפתח העלות הבסיסי מתווספות תוספות שהן ייחודיות לכל פרויקט עפ"י קריטריוני זכאות כמפורט בהמשך, שיעודן בין היתר, שיפור המפרט הטכני והארכת חיי המבנים.

סיכום התוספות למפתח העלות הבסיסי

שם התוספת	אחוז התוספת הבסיסי
1 שיפוע טופוגרפי:	
א שיפוע טופוגרפי מ- 6% עד 7%	עד 3%
ב שיפוע טופוגרפי עד 8%	עד 4%
ג שיפוע טופוגרפי עד 9%	עד 5%
ד שיפוע טופוגרפי עד 10%	עד 7%
ה שיפוע טופוגרפי עד 11%	עד 9%
ו שיפוע טופוגרפי עד 12%	עד 11%
ז שיפוע טופוגרפי עד 13%	עד 13%
ח שיפוע טופוגרפי עד 14%	עד 14%
ט שיפוע טופוגרפי עד 15%	עד 15%
י שיפוע טופוגרפי עד 16%	עד 16%
יא שיפוע טופוגרפי עד 17%	עד 17%
יב שיפוע טופוגרפי עד 18%	עד 18%
יג שיפוע טופוגרפי עד 19%	עד 19%

שם התוספת	אחוז התוספת הבסיסי ביחס למפתח העלות
יד	שיפוע טופוגרפי עד 20%
2	הקמת קומה נוספת מעל מבנה שלא תוכנן לתוספת קומה
3	סוגי קרקע (ביסוס):
א	ביסוס בקרקעות תופחות, כגון חרסיתיות, חוואר
ב	ביסוס בקרקעות סלעיות ואינרסיות וכן גילום עבודות חציבה
ג	ביסוס בקרקעות שפיכות ומי תהום שמחייבות שיטות ביסוס ייחודיות
4	בנייה ביטחונית באזורי עימות:
א	בנייה ביטחונית של המבנה בלבד
ב	בנייה ביטחונית של מקלטים אך לא כולל את המבנה
ג	בנייה ביטחונית של המבנה כולל מקלטים
	תוספת עבור בניית מבנה קטן:
א	עד 250 מ"ר
ב	מעל 250 מ"ר ועד 500 מ"ר
ג	מעל 500 מ"ר ועד 750 מ"ר
ד	תוספת מבנה קטן לגן ילדים חד-כיתתי
6	ציפוי אבן/קשיח לקירות חוץ:
א	ציפוי אבן מינימום 50% וציפוי קשיח מלא
ב	ציפוי אבן מינימום 75%
ג	ציפוי אבן 100%
7	הסקה באזורים שגובהם הטופוגרפי מעל 600 מ' מעל פני הים
8	מיזוג לישובים באזור ד' במפת אזורי האקלים ולבתי ספר לחינוך מיוחד בכל רחבי הארץ
9	מיזוג אויר בכל הארץ למעט ישובים באזור אקלים ד' או בישובים הזכאים לתוספת הסקה
10	קריית – חינוך
11	תוספת עבור טיפול בגז ראדון
12	תוספת התאמת מבנה קיים:
א	בי"ס קיים עד 8 כיתות או שווה ערך עד 1,000 מ"ר ברוטו
ב	בי"ס קיים עד 16 כיתות או שווה ערך לעד 2,000 מ"ר ברוטו
ג	בי"ס קיים גדול מ-16 כיתות או גדול מ-2,000 מ"ר ברוטו
13	תוספת חד פעמית אחידה רק לשנת 2007 (פיצוי בגין ביטול תוספת מרחק, ועד לגיבוש מפת מרחק חדשה)

הערה: כל התוספות הנ"ל מתווספות למפתח הבסיסי.

תקציב לתכניות חדשות

תכנית 2008 לפעולות חדשות כוללת בתוכה אך ורק פרויקטים שלגביהם החוזים טרם נחתמו וביצועם טרם החל. התכנית הכוללת של הרשאה להתחייב נקבעה בהיקף העלות המלאה של פרויקטים אלה. ההרשאה להתחייב שבתכנית לפעולות חדשות מהווה מגבלה להיקף השנתי של ההתחייבויות החדשות שמשרד החינוך יכול להתחייב בתקציב 2008. תכנית זו כוללת בשנת 2008 בינוי 800 כיתות במימון המדינה בהתאם להחלטת הממשלה בנושא. בנוסף, יבנו כיתות על-ידי מפעל הפיס ומקורות חוץ תקציביים נוספים.

3. תקציב לתכניות המשכיות

התקציב לתכניות המשכיות כולל בתוכו מימון לכל הפרויקטים וההתחייבויות שנחתמו בשנים קודמות ואשר התשלומים עבורם לא הושלמו.

המוקדים העיקריים אשר בהם יש להתרכז להבטחת היעדים המרכזיים

1. תכנון ומיפוי לטווח ארוך בהגדרת הצרכים, בהתאם למצב אוכלוסיית התלמידים והתפלגותם בישובים, ובהתאם למצאי מבנים ומתקנים, במטרה להבטיח רמת קיום נאותה של המערכת.
2. מערכת מיפוי גיאוגרפית - שאילתות ועדכונים בזמן אמת, הפקת חתכים, דוחות הנהלה, ובדיקת צרכי המערכת.
3. הבטחת התנאים הפיזיים הדרושים לקידום החינוך המדעי והטכנולוגי.
4. סקר מצאי מבנים במערכת החינוך, שיתעדכן באופן שוטף ומרוכז.
5. מאמץ מיוחד לסגירת פערי בינוי (כיתות לימוד, חדרי ספח, החלפת מבנים פסולים לסוגיהם וחדרי לימוד שכורים).
6. העמקת פעולות החיסכון והייעול בהקמת מבני חינוך ובניצול מבני החינוך הקיימים במערכת.
7. אירגון מחדש וחידוש של מבנים.

הגורמים מהם נובעים צרכי הפיתוח של מערכת החינוך

1. גידול טבעי של המערכת - הביקוש לבינוי בנושא זה נובע מהפער בין מספר הנכנסים למערכת למספר היוצאים ממנה, כלומר מהפער בין השנתון הנכנס ליוצא שנובע גם כתוצאה מהעלאת שיעורי הלמידה והפחתת הנשירה.
2. הגירה פנימית - הגירת התושבים בין שכונות באותו ישוב, ובין הישובים.
3. החלפת מבנים מתבלים, או חידוש מבנים באופן יסודי, על בסיס תכנית חינוכית חדשה.
4. החלפת מבנים פסולים (פיו, עץ ומבנים מסוכנים).
5. הקמת ישובים חדשים ושכונות חדשות בישובים קיימים.

מוקדי מאמץ הפיתוח בשנים האחרונות

1. המשך הטיפול בקליטת הגידול הטבעי:
 - קליטת הגידול הטבעי מצריכה מדי שנה בניית כיתות בישובים רבים להבטחת קורת גג לתלמידים ומניעת משמרת שניה.
2. קידום החינוך המדעי והטכנולוגי:
 - קצב ההתפתחות המדעית, הגדלת הידע ושכלול הטכנולוגיות המדעיות מחייב הערכות שונה מבעבר מבחינת המכלולים הפיזיים. המינהל יישם את המסקנות הפיזיות שנבעו מהמסקנות הפדגוגיות על צרכי קידום החינוך המדעי והטכנולוגי.
3. חסכון וייעול בבניית מוסדות חינוך:
 - המאמץ בכיוון זה מופנה לאפיקים המרכזיים הבאים:
 - א. בנייה בעיתוי המתאים ביותר, כך שמבנה לא יעמוד משך זמן לא מאוכלס או מאוכלס חלקית.
 - ב. שימוש חוזר במבנים מתפנים, כתוצאה משינויים דמוגרפיים, במערכת החינוך.
 - ג. שילוב קבלת החלטות בין האגף למיפוי ותכנון ואגף א' להסעות והצטיידות מאפשר שיקול משולב של עלות הסעות מול בנית כיתות ומול מספרי התקנים, כך שההחלטה על ניתוב הכספים תהיה אופטימלית.
 - ד. הפעלת תהליך פדיון מבנים על-פי הערכת שמאי.
 - ה. בהתאם להחלטת ממשלה מספר 1410 מיום 18.3.2007 הוקמו שתי ועדות שתפקידן ייעול עלויות בינוי כיתות הלימוד וקביעת מנגנון לשימוש במבנים מתפנים אשר יהווה את אחד הקריטריונים למתן הרשאות חדשות לבנייה.
4. קליטת עלייה:
 - להשגת היעד של קליטת העלייה הועמק הטיפול בהשגת מידע עדכני על אתרי הבנייה בכל הישובים, הודק הקשר עם משרד הבינוי והשיכון, גובש נוהל מקוצר להכנת פרוגרמות חינוכיות ופיזיות, הוכנו תכניות כוללות הנובעות מהחלטות ממשלה.
5. תכנון חברתי:
 - בניית המסד הבסיסי לראיה מחודשת של התכנון החברתי, כחלק אינטגרלי מתכנון מערכות החינוך. במסגרת זאת יש להכין:
 - א. סדרות של אינדיקטורים לבחינת מידת ההצלחה בהגשמת היעדים החברתיים של המשק.
 - ב. תחזיות תלמידים לטווח הבינוני ולטווח הארוך והמשמעויות החברתיות.
 - ג. גיבוש שיטות חדשות לתכנון חברתי.
 - ד. הגברת שיתוף הפעולה בין המינהל לגופים הקובעים את היעדים החינוכיים ואמצעי מימושם.
6. ארגון מחודש של מערכות חינוך:
 - הארגון המחודש מיועד להשיג את היעדים הבאים:
 - א. חסכון וייעול בהפעלת המערכות.

- ב. השגת היעדים החברתיים של המערכת.
- ג. יעדי תכנון אזוריים.
- ד. תכנון ארצי לרשתות החינוך.
- ה. הבטחת גודל סביר לבתי-הספר, כך שהפעלתם תהיה יעילה מבחינה חינוכית, ואופטימלית מבחינה כלכלית.
- הכלים הארגוניים להשגת היעדים הם:
- א. שינויים פנימיים בתוך אותה רשות חינוך.
- ב. שילובים בין ישוביים ע"י תכנון אזורי.
- ג. הקמת שותפויות בין ישוביות בבעלויות על מוסדות החינוך.
- ד. סגירת מוסדות קטנים.
- ה. הגבלת המשך התפתחותם של מוסדות גדולים מדי.
7. העמקת התכנון החדשני של מוסדות חינוך:
- עפ"י הכלל "מעטפת קבועה" (מטרז', כסף) וגמישות (תכנון) פנימית יועמק הקשר עם המזכירות הפדגוגית, האגף לחינוך יסודי, המינהל הפדגוגי והרשויות המקומיות, על מנת לאפשר מתן פתרונות תכנוניים באופן דיפרנציאלי על-פי הצרכים בישובים השונים, במגבלות התקציביות.
- על בסיס נוסחה זו, ניתנת האפשרות לרשות המקומית לתכנן את בית-הספר על פי תכנית חינוכית שאותה היא רוצה ליישם ולתכנן בהתאם את הפונקציות הפיסיות של המבנה. כל זאת במסגרת שטח הבנייה שאושר לפרוייקט.
- התכנון החדשני מתייחס להתפתחויות העתידיות של בית-הספר היסודי, לשיטות ההוראה, לאמצעי הלימוד ולהגברת החינוך המדעי והטכנולוגי.
- כמו כן הועמד תקציב מיוחד לביצוע שינויים והתאמות בבתי-ספר קיימים שבהם מתבצעת בפועל תכנית חינוכית חדשנית ויש צורך בשינויים במבנה על פי המתכונת החינוכית.
- בתכנית ניתנה עדיפות לאזורי פיתוח ושכונות מצוקה ובבתי-ספר שבהם החלת היוזמות הפדגוגיות בשיטות ההוראה הן ייחודיות ומחייבות התאמת המבנה הפיזי.
- בבתי-ספר שנכללו בתכנית זו יבוצעו השינויים בשיתוף עם צוות המורים והנהלת בתי-הספר בליווי הרשות המקומית, המפקח על בית-הספר והאדריכל המתכנן.
8. הקדמת כספי תכנון לרשויות המקומיות:
- הקדמת הכספים נעשית על מנת לקדם ולזרז תכנון מבני חינוך ובנייתם במערכת, ובמקביל למנוע מימון ביניים של התכנון ע"י הרשות המקומית. כספי התכנון המוקדם מהווים 5% משלב א' של הפרוגרמה ויוקדמו לפרוייקטים המתוכננים להיבנות בשנתיים הבאות.